

חלק שני

והוא

חנוך לנערי בני ישראל

לדבר ולכתוב צחות בלשון אשכנזית

דיא יידישדייטשע שרײַפֿט, אָבגלייך זיא ריין דייטש אויס
 געשפראַכען ווירד, איזט דעננאָך דעם קינדע ניכט צו עמפֿעהלען;
 אינדעם, ווענן עס זיך דאַראַן געוואָהנט, זאָ געוואָהנט עס זיך
 צוגלייך אַן דיע אָרטאָגראַפֿישען פֿעהלער, דיא אין איהר אונ-
 אומאנגליך זיך בעפֿינדען מיססען, ווייל עס אונמאָגליך איזט דיא
 דייטשע שפראַכע מיט יידישען לעמטערן צו געבען, זא וויא
 עס אונמאָגליך איזט ריין לשון הקודש אין דייטשען בוכשטאַבען דאַר
 צושטעללען; וויר פֿינדען דאָהער פֿיר ראטהואַם דער יידישדייטשען
 שרײַפֿט דיא ריינע דייטשע געגענאיבער צושטעללען, דאַמיט דאַס
 קינד צוגלייך דיא ריכטיגע שרײַבאַרט, דער דייטשען שפראַכע
 (קֶרטהקֶרטיס) קעננען לערנט.

בענעננונג דעם דייטשען אלפֿאביתס נאָך דער
 אָרדנונג דעסועלבען.

t	ט	ט	f	ף	פ	a	א	אַ
u	א	אַ	l	ל	על	b	ב	בֿ
v	פֿ	פֿוי	m	מ	עם	c	צ	צֿ
w	ו	ווע	n	ן	ען	d	ד	דֿ
x	אין	אין	s	ס	א	e	ע	עֿ
y	אין	אין	p	פ	פֿ	f	פֿ	פֿר
z	אין	אין	q	ק	ק	g	ג	גע
	אין	אין	r	ר	ער	h	ה	הֿא
	אין	אין	r	ר	ער	i	א	אַ

דאָפּפּעל בוכ שטאַבען.

mm,	עם עס	cf,	קא קא, צע קע
nn,	ען ען	ff,	עפּ עפּ
ff,	עס עם	ll,	על על

מאָן מאַכע דאס קינד אויפּמערקזאָם אַיבער דיא זיך אַהנליכען
 בוכשטאַבען זאָוואָהל אין דער ייִדיש־דייטשען שריפּט, נעמליך:
 ב, כ, ג, נ, ד, ר, ה, ח, ז, ו, י, ו, ת, ט, מ, ס.
 ש, צ.

אלס אויך אין דער דייטשען, נעמליך:

a, o. b, d. c, e. f, f. g, q. i, l. k, t. m, n.
 u, n. v, w.

וואָקאַלע אונד לויטע:

au,	אוי, וי	a,	א
e,	ע	o,	אָ
ö,	אָ	ã,	אָ
ü,	אָ	i,	י
ai,	אָ	ei, eu,	י
äu,	אָ	u,	אָ

וילבען.

אָ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ
an, am, am, al ach ai, at, ach, af, ah, ad, ag, ah,

. אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ
ath, asch) ar, af, az, af, ap, aē.

אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ
ma, la, cha, ja, ta, cha, fa, wa, ha, da, ga, ba,

. אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ
fcha, ra, za, za, fa, pa, fha, na.

אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ
fo, of, wo, ow, ho, oh, do, od, go, og, bo ob

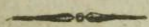
אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ
on, mo, om, lo, ol, cho och, jo, to, ot, cho, och,

אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ
ro, or, fo, of, zo, oz po, op, fo, of no,

. אַ, אַ
fcho, ofch).

. אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ
dei, gā, er, aus, auf, eid, ig, ob.

אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ, אַ
heul, aul, hain, fain, gür, bör, dum, of, ug ob

איינזילביגע וואָרטער.

אָכט, אָפּ, אָן, אָס, אָבט, אָלט, אָכט, אָנט, אָוס, אַלס, אַרט, אַכט, אַלט, אַבט, אַפּ, אַן, אַמ, אַכט, אַל

אָוט, אָרט, אָוס, אָוס.
aus, Art, Art, Amt,

באָם, באָיק, באָזער, באָרג, באָין, באָזען, באָנג.
Bant, Brief, Bein, Berg, Bier, Bauch Baum,

באָ, באָ, באָיק, באָין, באָזער, באָס, באָנג, באָרק, באָר.
er, durch, drang, dum, dieb, dein, dich, du, der

באָט, באָרט, באָר, באָראַכט, באָראַנג, באָריי, באָרט.
Frist, frei, Frank, Fracht, für, erst, echt, Gra

באָזער, באָזער, באָזער, באָזער, באָזער, באָזער.
fein, faul, fünf, vier, viel, frech,

באָט, באָרן, באָריי, באָזער, באָזער, באָזער, באָזער.
Wast, Gaul, ganz, gar, gelb, grau, grün, Grat,

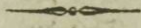
באָר, באָרט, באָרט, באָרט, באָרט, באָרט, באָרט.
Herz, Hans, Hang, Hand, Haus, halt, her, hin,

באָרט, באָרט, באָרט, באָרט, באָרט, באָרט.
Hirsch hübsch, Hirt, Hund, Hecht,

אָיק, אָין, אָיפּ, אָיפּער, אָיפּער, אָיפּער, אָיפּער.
ist, ist, ihn, ihm, ihr, im, in, ich,

אָיפּער, אָיפּער, אָיפּער, אָיפּער, אָיפּער, אָיפּער.
Koch, Korn, Korb, Krieg, Kraut, kalb, Kalb,

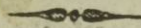
טאן	טאג	טאָרף	טאָלג	טוּר .	טוּר	טוּר	טוּר
Ton	Tand	Dorf	Talg	Thür	Thier	Thal	
· און	אור	אונד	אונד	אונד	אונד	אונד	אונד
um	Uhr	und	Taub	Tisch	Teig	Teich	Thou
וואַן	ווער	בערס	פול	בוגט	ביר	ביל	פון
wann	Wer	Bers	voll	Bogt	Bier	viel	von
· וואַכס	וואַל	וויץ	וויב	וואָרט	וואַלד	וואַס	ווען
Wachs	Woll	Witz	Wild	Wort	Wald	was	wem
· צייג	צייט	צאַן	צאַם	צאַרט	צאַהן	צאַל	צאַל
Zeig	Zeit	Zaun	Zaum	Zart	Zahn	Zahl	zah.

אַהנליך לויטענדע בוכשטאַבען

ד, ט, טה. ב, פ. ג, ק.
 f, g. p, b. . h t , t, d.

גו	קו	פון	בין	קאַר	גאַר	טאַן	דאַן	טו	דו
Gus	Kus	Pein	Wein	Kar	gar	Tan	dann	thu	du.
· קויל	גויל	פאַס	באָק	באָג	פאַק	באַק	בין	טין	
Kaul	Gaul	Paß	Boß	Bog	Paß	baß	Dein	Zein	
· טאַט	נאָט	לאָט	טאָר	טאָר	טאָר	טאָר	טאָר	טאָר	
That	Noth	Loth	Thor	Thor	Thür	Thür	Dir.		

דאָפּפּעלונאָקאַלע.

אָא, יע, אָא, אַיע.

ie, oo, ee, aa,

ווא	וויא	ניע	דיע	לוּס	שעל	לער	באר
Sie	wie	nie	die	Loos	Scheel	leer	Baar

אַר	דיע	אַל	אַס	אַס	דיע	אַר	דיע
Schar	die	Saal	der	Maß	das	Maas	die

אַר	אַר	אַר	אַר	אַר	אַר	אַר	אַר
See	der	Haar	das	Saat	die.	Mal	der

אַר	אַר	אַר	אַר	אַר	אַר	אַר	אַר
Thier	das	Scheer	die	Thee	der	Heer	das

אַר	אַר	אַר	אַר	אַר	אַר	אַר	אַר
Mouss	das	Loos	das	Beet	das	Meer	das

אַר אַר אַר אַר
Boot das Moor das

אַה, אַה, יעה, אַיה, אַה, אַה, אַה, אַה.

üh, uh, öh, oh, ih, eh, äh, ah.

אַה	אַה	אַה	אַה	אַה	אַה	אַה	אַה
Iahn	gahr	mehr	wahr	wohl	hohl	kühl	fahl

אַה	אַה	אַה	אַה	אַה	אַה	אַה	אַה
Mahl	das	Mehl	das	ihn	ihm	kühn	zahn

אַה	אַה	אַה	אַה	אַה	אַה	אַה	אַה
Jahr	das	Dehr	das	Ohr	das	Wahl	die

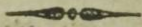

בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר
Zahn der	Sahn der	Muhr die	Mohr das	Uhr die			
בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר
Bahn die	Stahn der	Huhn das	Lohn der	Sohn der			
בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר
Rahm der	Ruhm der	Ohm die	Mohn der				

אֵי, אֵי.

ie, ei,

לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז
lies	leis	Lied	Leid	lieb	Leib	Kiel	Keil	Ziel	Zeit
לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז
Lief	schief	schieb	dies	lieh	sieh	zieh.	sie	sei	
לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז
Ziel das	Nies der	Lied das	Hieb der	Sieb das	Dieb der				
לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז	לֵיז
vier	viel	Thier das	Bier das	Sieg der	Kiel der				

דָּפּפּעלבוֹכשטאַבען.

לל, טט, רר, מם, ננ, פּפּ.

pp, ff, nn, mm, rr, tt, ll,

בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר	בַּזְר
dürr	nett	fett	satt	will	toll	hell	soll

הֹפֵּךְ	הֵפֵּךְ	הוֹפֵּךְ	הוֹפֵּךְ	הוֹפֵּךְ	דוּמְךָ	דוּמְךָ	מַטְךָ
hopp	hepp	hoff	baff	biff	dumm	dünn	matt

הַפֵּל	הַבֵּל	הַבֵּל	הַבֵּל	הַבֵּל	רִיבְךָ	רִיבְךָ	לַפֵּךְ
der Fall	der Wall	der Zoll	der Ball	ripp	lapp		

שׁוּטְךָ	שׁוּטְךָ	שׁוֹבֵטְךָ	שׁוֹבֵטְךָ	שׁוּטְךָ	שׁוּטְךָ	שׁוּטְךָ
der Schutt	der Ritt	das Fett	das Bett	der Ritt		

בֵּין	בֵּין	בֵּין	בֵּין	בֵּין	בֵּין	בֵּין
das Binn	der Sinn	der Mann	der Narr	der Herr		

דָּאָם	דָּאָם	דָּאָם	דָּאָם	דָּאָם	דָּאָם	דָּאָם
der Damm	das Lamm	der Kamm	der Baum	der Sinn		

שׁוֹכֵר שׁוֹכֵר
das Schaff das Schiff.

קק, טצ, צצ, סס, סס.
ff, ff, tz, ff-ck.

רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ
der Rock	das	nas	Six	Net	nüt	dick

רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ
der Six	der Sat	der Pact	der Sack	der Vock		

רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ
das Faf	das Nof	der Schuf	der Schuf	der Nof		

רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ	רוֹכֵךְ
die Nuf	der Paf	der Waf	der Nuf	der Guf		

Zweifilbige Wörter.

עני, ער, על, ע.
e, el, er, en.

ג'וז אַהל	ג'וז אַלער-ע	ג'וז אַלער-ע	ג'וז אַלער-ע	ג'וז וואַר-ע
die Ahle	die Scheer=e	die Seel=e	die Beer=e	die Waar=e
מַרְצֵעַ, מַחַט	מִסְפָּרִים	נְשָׁמָה	גַּרְגֵר	סְחוּרָה

ג'וז אַהל	ג'וז אַהל	ג'וז אַהל	ג'וז אַהל
die Dohle	die Mehle	die Sohle	die Mühle
מִין צְפוּר	לוֹע, גָּרוֹן	בֶּף הַרְגָל	בֵּית הַרְחִים

ג'וז אַהר	ג'וז אַהר	ג'וז אַהר	ג'וז אַהר	ג'וז אַהר
die Bahre	die Röhre	die Mehre	die Ehre	die Kohle
אַרְוֵן-הַמֵּת	קָנָה, גּוּמָא	שְׁבוּלַת	הַכְּבוֹד	גַּחְלַת, פָּחַם

ג'וז אַהר	ג'וז אַהר	ג'וז אַהר	ג'וז אַהר
die Mähne	die Lehne	die Fahne	die Bohne
רַעְמָה בְּצוּאֵר הַסּוּם	מִשְׁעָנָה, מִשְׁעָן	דָּגָל	פּוֹל

ג'וז אַהר	ג'וז אַהר	ג'וז אַהר	ג'וז אַהר
der Niese	die Wiese	die Miene	die Nöhle
הַעֲנָק	אָחוּ, מְרַעָה	חַוּוֹת אַפִּים	מְעַרְרָה

ג'וז אַהר	ג'וז אַהר	ג'וז אַהר	ג'וז אַהר	ג'וז אַהר
die Riegel	das Siegel	die Biene	die Wiege	die Ziege
לְבָנָה	חֹתָם	דְּבוּרָה	עֲרִישָׁה	עֵז

ג'וז אַהר	ג'וז אַהר	ג'וז אַהר	ג'וז אַהר	ג'וז אַהר
das Nieder	das Fieber	der Zieger	der Ziegel	der Riegel
סִינָר	קָרְחָת	נִמְר	בוּר	בְּרִיחַ

גַּזְרַת וְאֵת-גַּזְרַת	גַּזְרַת וְאֵת-גַּזְרַת	גַּזְרַת בְּחֵמְלָהּ	גַּזְרַת וְגַזְרַת
der Wagen	die Waage	der Bohrer	der Sieger
מְרַבְּבָה, עֲגִלָּה	מֵאֲזֵנִים	מִקְבֵּת, מְרַצֵּעַ	מִנְיָצַח, כּוֹבֵשׁ

גַּזְרַת וְאֵת-גַּזְרַת	גַּזְרַת וְאֵת-גַּזְרַת	גַּזְרַת רֵאשִׁית	גַּזְרַת סֶלֶם-גַּזְרַת
die Wade	die Gade	der Nabe	die Feder
אֲרוֹן, תִּיבָה	עֹרֵב	עֹרֵב	עֵט, נוֹצָה

גַּזְרַת סֶלֶם-גַּזְרַת	גַּזְרַת הַאֲפֵסָן	גַּזְרַת בְּזִיזִין	גַּזְרַת בְּחֵמְלָהּ	גַּזְרַת מֵאֲזֵנִים
der Faden	der Hafen	der Besen	der Bogen	die Wade
חֹט, פְּתִיל	מַחֲזֵז, חוֹף	מִטְאֵטָא, יַעֲה	קִשֶׁת	עֵשׂ, תּוֹלְעָה

גַּזְרַת וְגַזְרַת	גַּזְרַת הַאֲבֵצָא	גַּזְרַת מֵאֲזֵנִים	גַּזְרַת וְאֵת-גַּזְרַת	גַּזְרַת בְּזִיזִין
die Kugel	der Hübel	der Magen	der Läden	der Degen
בְּדוּר	מַעֲצָד	קֶבֶה	חֲנוּת	הָרִב, שֶׁלַח

גַּזְרַת נֶאֱבָצָא	גַּזְרַת פִּיגְלָא	גַּזְרַת אֲוֵבָא	גַּזְרַת נֶאֱבָצָא	גַּזְרַת וְגַזְרַת
die Madel	der Pudel	das Uebel	der Mäbel	der Regel
מַחַט	מִין כְּלָב	רַע, רַעָה	שָׂרָה, טַבּוּר	בִּידוּר

גַּזְרַת וְאֵת-גַּזְרַת	גַּזְרַת בְּחֵמְלָהּ	גַּזְרַת וְאֵת-גַּזְרַת	גַּזְרַת אֲבָצָא
das Lager	der Wäder	die Reiter	die Alder
מְרַבֵּץ, מַחֲנֵה, מִשְׁבֵּב	בֵּלִין	סֵלֶם	גִּיד, עֹרֵק

גַּזְרַת נֶאֱבָצָא	גַּזְרַת שֶׁאֲבָצָא	גַּזְרַת בְּאֵזָא	גַּזְרַת הַאֲבָצָא
der Uebel	die Schabe	die Base	der Hader
קִיטוּר	רַמְשֵׁי, עֵשׂ, סָם אֵד, קִיטוּר	הַיִּסוּד, דּוּרָה, רִיב	מְדוּן, מִצָּה, רִיב

גַּזְרַת בְּחֵמְלָהּ	גַּזְרַת טַאֲפֵלָא	גַּזְרַת אֲפֵסָן	גַּזְרַת סֶלֶם-גַּזְרַת
der Boden	die Tafel	der Ofen	der Vogel
קִרְקַע, יִסוּד	לֹחַת, שְׁלַחַן	תַּנּוּר	צִפּוּר, עוֹרִי, בַּעַל כְּנָף

באר אצל	באר איגל	באר וולבר	ביז נוגל	באר זגל
das Leder	der Tigel	der Weber	die Mündel	der Egel
עור (מעובד)	קפוד	אורג	לביכה	עלקה

באר שאבן	באר זגל	באר הוגל	ביז פאבל
der Schaden	der Esel	der Hügel	die Fabel
נזק, הפסד	חמור	גבעה, פסגה	מישל

באר גאטל	באר אפפאל	ביז וואלז	ביז גאל
der Satel	der Löffel	die Welle	die Galle
פר, מרדעת	כף	גל, משבר	מרה, רוש, מרה

באר באטבאן	באר צימער	ביז קאמער
der Backen	das Zimmer	die Kammer
מין מטבע; רגב, חמר	תא	חדר, גשבה, תא

באר מיטל	באר האמער	ביז ראלז	באר פארע
der Mittel	der Hammer	die Rolle	der Farre
מעיל, כתונת	פטיש, הולם	מגילה	פר

באר קעפל	ביז פאל	באר מצער	ביז באקע
der Kessel	die Falle	das Messer	die Backe
דוד, קלחת	פח, מוקיש	סבין, מאכלת	לחי

ביז ראטל	באר שימער	ביז קארע	ביז נעסל	ביז אונקע
die Matte	der Schimmer	die Starre	die Messel	die Mücke
עקבר	נוגה, זחר	חרול	יתוש	

ביז שאלז	באר וואסער	באר פויער	ביז קאטל	ביז האלל
die Schelle	das Wasser	das Feuer	die Kasse	die Hölle
פעם, פעמון	מים	אש	חתול	תפתה, אבדון

ג'זר הוֹלֵל	ג'זר ג'וטלזר	ג'זר וואַפֿעל	ג'זר אַפֿעל
die Hülle	das Gitter	die Waffe	der Nisse
מַעֲטָפָה	שְׁבָכָה	נִישָׁק, כְּלֵי קָרֵב	קוֹף

ג'זר ג'אסל	ג'זר ג'אסל	ג'זר ג'אסל	ג'זר ראטל
die Gasse	die Klasse	der Sessel	die Matte
רְחוֹב, חוּץ	אוֹצָר, בַּיִם	בֵּסֵא	עֵבֶבֶר

ג'זר ג'וטלזל	ג'זר ג'ופעל	ג'זר ג'אנעל	ג'זר ג'ופעל
der Nutzen	die Suppe	die Sonne	der Kuppel
הוֹעֵלֶת, בְּצַע	מֶרֶק	שֶׁמֶשׁ, חַמָּה	הַגַּג הָעֵגוּל

ג'זר ג'אנעל	ג'זר ראפפאל	ג'זר פאפפאל	ג'זר ג'אנעל
die Tenne	der Nappe	die Pappel	die Stanne
הַרְצָפָה בַּגּוּרָן	סוּם שְׂתוּר	מִיַּן עֵץ גְּבוּהַ	כֶּרֶם, קִנְקוּן, בְּקִבּוּק

ג'זר ג'אנעל	ג'זר וואנעל	ג'זר וויגזר	ג'זר וואטלזר
die Egge	die Wanne	der Widder	das Wetter
מִזְרֵיגִים, חֲרוּץ, מִזְרֵיגִים	אַמְבַּטִּי	אֵיל	רוּחַ

ג'זר אאסל	ג'זר ג'וטלזר	ג'זר ג'אנעל	ג'זר שוואל
die Nessel	die Butter	die Tanne	der Schimmel
רֶמֶת הַמִּרְתָּף	חֶמְאָה	בְּרוּשׁ, בְּרוֹת	גְּקוּדָה, עֵבֹשׁ

ג'זר ג'אנעל	ג'זר ג'וטלזר	ג'זר ג'וטלזר	ג'זר ג'וטלזר	ג'זר ג'וטלזר
die Ecke	die Butte	die Bude	die Schlüssel	die Mutter
קַצֵּה	דְּבַר קֶצֶר וְעֵגוּל	חֲנוּת	קַעֲרָה	הָאִם

ג'זר ג'אנעל	ג'זר ג'אנעל	ג'זר ג'אנעל	ג'זר ג'אנעל	ג'זר ג'אנעל
die Kappe	die Gabe	die Lüge	die Lücke	der Beck
חֲלוּל, רִיק, פְּנּוּי כְּזֹב, בְּחֵשׁ, שֶׁקֶר מִתַּת מְעִיל, שֵׁלֶמֶד				

ביצ' נאגנא	ביצ' נאמא	ביצ' נאטטא	ביצ' פוגער	ביצ' פוטטער
der Regel	die Maade	die Matte	das Futter	das Futter
בדור	רמא	שמייכה	ענגלה בפּרית	מספא, בליל

ביצ' באָקע	ביצ' ראפּע	ביצ' ראקע	ביצ' זאָקע	
die Böcke	der Nappe	der Nabe	der Seckel	
שעירים	סום	עורב	צורר כּסף	שק קטן, צורר כּסף

ביצ' אובא	ביצ' אופּע	ביצ' אופּע	ביצ' ארבע	ביצ' באָגען
die Liebe	die Lippe	die Rippe	die Milbe	die Wogen
אהבה	שפה	צלע, צלעה	כּרוב, לפּת	הקשתות

ביצ' דאָגען	ביצ' דאָקע	ביצ' בובע	ביצ' פּופּע	
der Degen	die Decke	der Bube	die Puppe	
חרב, שַׁלח	כּסוי, מכּסה	ילד, גער	פּרצוף	צלם, פּרצוף

ביצ' אָזל	ביצ' אָהנע	ביצ' אָהנע	ביצ' אָננע	
der Esel	die Sehne	die Söhne	die Sonne	
חמור	יתר, מיתר, עורק. חמור	הבנים	חמה, חרם	שמש, חרם, חמה

ביצ' אַסלאָר	ביצ' אַסע	ביצ' אַסע	ביצ' אַסע	
der Stehler	die Risse	der Riefe	die Messel	
הגנב, הגנב	סדקים, בּדקים, חריצים	הענק	חרול	חרול

ביצ' גאָללע	ביצ' האָללע	ביצ' האָללע	ביצ' אַסלאָר	
die Galle	die Höhle	die Hölle	der Stehler	
מרה, מרה	מעה	גיהנום, שאול	המציג, המציב	המציג, המציב

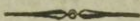
אויס	וואַקער	מאָגער	בוטטער	ביצ' אַסע	ביצ' אַסע
fauer	wacker	mager	bitter	bieder	die Stohle
חומץ, זעף	חיל	בחוש, רזה, ישר, חיל	מר. דל, בחוש, רזה	ישר	גחלת

הווער	הוועלער	טהווער	זעל	אויסזעל
heiser	heiter	thuer	edel	eitel

גער גרונ צה, שמיח יקר גדיב לב, יקר רוח הבל, תעתיע

אובעל	האגער	אפעלען	עבן
übel	bager	offen	eben

רע דל, פחש, רעה פתוח כמו כן, נשוח, חלק

Zwei verschiedenen Auslaute

ארם	ווארם	וואורם	בארם	הארם	לארם
arm	warm	Wurm	Darm	Harm	Lärm

דל, זרוע חם רמה, תולעת מעים יגון שאון, קול מהומה

שירם	בארם	הארם	צארם	קארם	פארם
Schirm	Born	Horn	Born	Born	Born

מחסה, מסך באר, מעין קרן חמה, בעם דגן פנים, קדם

בארם	הירן	קערן	גערן	פערן	ארם	קארם
Dorn	hirn	fern	gern	fern	arg	farg

קוין, חוח מוח עקר, חרצן פרצון טוב רחוק רע בלי, במצוק

זארם	בערם	בורם	ווערם	ווערם	מארם	טארם
Sarg	Berg	Burg	Werg	Wert	markt	Türk

ארונית הר מצד נעורת מעישה, מלאכה מוח הגרי

ערם	ארט	הארט	ארט	הארט	פארט	גורט
Schurf	art	hart	Ort	Hort	fort	Gurt

בן בליעל אופן, מין קשה מקום צור, מישגב הלאה אזור

	ווירט wird	ווירטה Wirth	ווארטא Werth	ווארט Wort	
	סמן פעולה בעתיד	בעל הבית	עדה, מחיר	מלה	

	וואורף Wurf	טארף Dorf	דארף Dorf	הצרב Herb	ווארט ward
--	----------------	--------------	--------------	--------------	---------------

סמן פעולה בעבר בירה כפר עפר לשרפה זריקה, זריה

הצרב Herb	קארב Korb	מארב mürb	ווירב wirb	דארב derb	הצרב herb	שארף scharf
--------------	--------------	--------------	---------------	--------------	--------------	----------------

חר חרף חוק מאד התאמן רך טנא, סל

קירש Kirsch	מארש morsch	מארש marsch	קארל Karl	קארל Karl	שארב Scherb
----------------	----------------	----------------	--------------	--------------	----------------

שם אדם אדם המוני מהלך מתפוצץ, רצון

	הארך horch	קירך Kirch	פורש Pursch	בורש Bursch
--	---------------	---------------	----------------	----------------

נער, נער בית תפלה לנוצרים ישמע, קיטב, האון

קערז Kerz	מארץ März	קערץ Kurz	הארץ Harz	שערץ Scherz	הערץ Herz	ערץ Erz
--------------	--------------	--------------	--------------	----------------	--------------	------------

מתכת לב צחוק שרף קצר חדש אדר גר

רונד rund	קינד Kind	בונד Bund	ווינד Wind	האנד Hand	הונד Hund	אונד und
--------------	--------------	--------------	---------------	--------------	--------------	-------------

גם, גלב יד קישר, ברית רוח עגול

רונד Fund	לינד lind	לאנד Land	זונד Sünd	זאנד Sand	קינד Kind	האנד Hand
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

שפה בקר חול חטא ארץ, אדמה בנחת מציאה

גאנג	גאנג	וואנג	גאנג	גאנג	אונט
Tang	ganng	Wang	Gang	Gang	unt

לְנוֹ, אוֹתָנוּ בְּרַבּוּר, אִוּוּ אָקוּ, יַעֲלִי־סֵלַע מִיַּן בְּגַד כָּל מַחּוּל

פונט	וואונט	מאנט	המאנט	סאמט
Punsch	Wunsch	Mensch	Schmid	Sammt

יַחַד בְּתוֹנֶת בֶּן־אָדָם חֲפִיץ, רִצּוֹן מִשְׁקָה מִשְׁבֵּרֶת, יִשְׁבֵּר

האנט	באנט	אונט	ווינט	לינט	באנט	דאנט
Hant	Bant	Wint	Wint	Lint	Bant	Dant

פְּיִשְׁתִּים סִפְסָל שְׁמַאל רְמוֹעַיִן טַבֵּעַ, צֵלָל זְכוּר בְּרֻכָה, הוֹדָה

סאָלב	גאָלב	פֿאַלב	קאַלב	האַלב	פֿאַלז	פֿינץ
Salb	gelb	Falb	Kalb	Halb	Salz	Fintz

מִיַּן עוֹף מַלְחָה הַצִּי עֵגֶל שְׂקֵעֵרוּרִית צָהוּב מִשְׁחָה

האַלף	וואָלף	וואָלף	האַלף	שעלם	האַלם
Hulf	Wolf	Wolf	Schelm	Schelm	Salme

קִנְיָה פּוֹחוּ, רִיק קוֹבַע זַיִב לְשׁוֹן־הַיָּם עוֹדָה

האַלט	האַלט	אַלט	וואַלך	דאָלך	פֿילף
halt	halt	alt	welch	Dolch	Schilf

קִנְיָה וְסוֹף חָרַב פִּיפּוֹת מַה יִּישׁוּ, זִבּוֹן עֵצוֹר קָר

האַלד	גאָלד	וואַלד	מילד	גאָלד	וועלט
hold	Gold	Wald	mild	Geld	Welt

חֲבִיל בְּסֶף עֲנֹת־יָחַן, רַחֲמִים, חֶסֶד יַעַר זָהָב גְּעִים

האַלץ	וואַלץ	וואַלץ	באַלד	שילד	שילד	האַלד
Falt	Wolt	welt	bald	Schild	Schild	Schild

גְּבוּר שָׂדֶה מִגֵּן מִהֲרָה גְּבוּל עֵם מִיַּן עוֹף

מולך	מילך	באל	טאל	קאל	אל
Molch	Milch	Balg	Talg	Kalt	Schalt

בעל מזימות, ערום סיד, שיד חלב מפוח, עור חלב צפעוני

האל	אל	האל	האל	לאל	לאל
Sals	als	Wälfch	falsch	Solch	Selch

כוס מין עשב הנף, נקר, מארץ אחרת באישר צואר

פיל	פיל	פיל	פיל	פיל	פיל
Milz	Milz	Milz	Milz	Milz	Fels

צור שעורים קלנים מחול מין אריגת צמר פקועות, אורות

האוס	האוס	האוס	האוס	האוס	האוס
Hof	Mof	Mist	Mast	Hst	Melz

אדרת שער ענף אבוס, הורן אישפה, זבל תירוש חלודה

האוס	האוס	האוס	האוס	האוס	האוס
Hof	Gast	Lust	Lust	Lust	Hof

ארוחה, מאכל האוה, המדה משא, מעמסה הרצים, בי דואר

האוס	האוס	האוס	האוס	האוס	האוס
Schuft	Duft	Luft	oft	feist	Fauft

אגרוף שמן בפעם בפעם אור, רוח ריח טוב בליעל

האוס	האוס	האוס	האוס	האוס	האוס	
Macht	nicht	recht	leicht	Licht	Schaft	Saft

מיין, עסים, לישר הנצב אור קל ישר לא לילה

האוס	האוס	האוס	האוס	האוס	האוס
feucht	Schicht	Wacht	Lacht	Macht	Macht

חיל, גבורה שחק, צחק משמר מערכה, שורה לח

מאגד	ואגד	ואגד	הויכט	רויכט	זיכט	פֿויכט
Magd	Tacht	Jagd	haucht	Naucht	Sicht	Ficht
מִין עַץ	אַנְי־שׁוּט	צַדָּה	נְפוּחַ, נֶשֶׁב	עַיִן	כְּרֹאוֹת	מִין עַץ
	נאָפּ	שאָפּ	זאָפּ	קאָפּ	טאָפּ	
	Napf	Schoopf	Zopf	Kopf	Topf	
	מֶרְחֶשֶׁת	מִחְבֵּת, מְצַמֶּת	צִמָּה	רֹאשׁ	סִיר	

Zwei verschiedene Umlaute.

שמיצד	שמצר	שמיצט	שמייצט	שמאק	שמאל	מאל
Schmied	Schmeer	Schmutz	Schmuck	Schmach	Schmal	mal
פֿעם	קֶצֶר	חֶרְפָּה	עֲדִי מְנַף, צוֹאָה	חֶרְפָּה	שׁוּמֵן	חֶרֶשׁ
שוויס	שוואך	שוואך	שוואר	שוואר	שוואר	שוואר
Schweis	wach	schwach	schwer	schwach	wach	Schweis
זַיִעָה	עַר	חֶלֶשׁ	כְּבֵד	שְׁבוּעָה	חֶמִימָה	סְפוּג
שוין	שוויס	שוואל	שוואל	שוואל	שוואל	שוואל
Schwein	Schweis	Schweli	Schweli	Schweli	Schweli	Schweli
חִזִּיר	זַיִעָה	מִפְתָּן	רַחֵל, כְּבֵשׁ	בּוּץ, בְּצָה	מִכָּה	
שלוף	שלוף	שלוף	שלוף	שלוף	שלוף	שלוף
Schluss	Schluff	Schliff	Schliff	Schliff	Schliff	Schliff
מִנְעוּל, מְצוּד	לּוֹלְאָה, קֶשֶׁר	לְטִישָׁה	גְּמִיאָה, מְלֵא	לּוֹגֵם		
שליין	שליין	שליין	שליין	שליין	שליין	שליין
Schleim	rein	Schrein	Schrein	Schrein	Schrein	Schrein
לִיחָה	טְהוּרָה	מִלְתִּחָה	עֵקוּם	חֶרִיץ, פֶּצַע		

שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט
Schnitt	schneid	Meid	Schritt	schreit	schreib
כְּתוּב	כָּרוּת	כְּנָאָה	צֵעַד, שֵׁעַל	לָךְ	כְּתוּב

שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט
Dhal	Schrott	Schneck	Schnur	schnell	Schnödd
בְּבוּז	חֵישׁ, מֵהָר	חֹמֵי, קו	מִין יְתוֹשׁ	בְּדוּרֵי עוֹפְרַת	עֵמֶק

שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט
Stück	Stoek	Stumm	Stuhl	Stall	Stahl
בְּרִזְלֵ מוֹצֵק	אֲרוּה	בְּסֵא	אֵלִם	מְמָה, מִקַּל	נִתְהָ, הַלֵּק

שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט
starr	Staar	Steg
אֲרֵחַ, נְתִיב	מִין צְפוּר, חוֹלֵי עֵינַיִם	קִשָּׂה, קִשָּׂה עוֹרָף

שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט
statt	Stier	stief	Stamm	steil
תְּלוּל, מוֹרֵד הָר	גִּזַּע, חוֹמֵר	מְקִישָׁה	פֶּר, יִשׁוּר	תַּחַת, בְּמִקוֹם

שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט
Stimm	Stofz	Stieg	Steig	Staub	Sti
עִיר	מְדַקְרָה	אֲבָק	נְתִיב	סְלָם	דְּחִי קוֹל

שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט
Storch	Stern	Stand	Stund	Sturm	Stirn
מִצַּח	סַעַר, חוֹפָה	שָׁעָה	מְעַמֵּד, מְצַב	כּוֹכַב	חֲסִידָה

שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט	שׁוּט
Stift	stolz	stets	stark	Sturz	stirb
מֹת	מְפֹלָה, שָׁבֵר	חֹקִי, אֲמִיץ	תְּמִיד	גָּאוֹן, גְּאוּה	יְתֵד

שפוע	סור	פור	טאָפּעל .	שטאָפּע
Spuck	Spur	pur	Stoppel	Stopf

מלא, הלעיטה מוין, קיש . נקי רושם, עקבי שד, שעיר

שפּעקט	סאן	ספּייג	ספּיעף
Spect	Span	Speis	Spieß

בירון, חנית אוכל בפים, שביב החלב אשר על הבסלים

ספּאָס	ספּאַט	ספּעזר	ספּיעל	ספּול	ספּאַף
Spas	spät	Speer	Spiel	Spul	Spaß

צחוק בישור משחק חנית באחרונה, אחרי בן מין צפור

ספּעלט	ספּאַלט	ספּאַלד	ספּינק	ספּיצ
Spelt	Spalt	Spald	Spinn	Spiz

קצה-חר, ישם מין בלב שממית. בדרק, חריץ במון

ספּראָ	ספּראָ	ספּראָ	ספּאַרט	ספּעכט	ספּאָרן
früh	froh	roh	Spart	Specht	Sporn

מין צפור קבוץ על יד. חי, שובב שמתחה בוקר, שחר

ספּראָך	ספּראָם	ספּריט	ספּריש	ספּראַו	ספּראַו
frech	fromm	Fris	frisch	Frau	frei

חפשי אשה חי, אב רענן ישם אדם צדיק, תמים עז

ספּלאַך	ספּאַך	ספּראַנג	ספּריש	ספּראַונד	ספּראַף
flach	Bach	Fract	frisch	Freund	Frage

מספא, תאות הוילל אוהב, רע אבל מין בגר. ישר, שוה

ספּלוף	ספּליש	ספּלוג	ספּלוג	ספּלוג	ספּלוג
Fluß	Fleisch	Flug	Fluch	Fluch	Fluch

פרעש קללה, מארה מעוף, תעופה שקידה, חריצות נהר

פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא
Fleisch	Flamm	Flect	Flur	Flor

צִעֲרִי, מִסּוּדָה בְּרַ, שְׂדֵה, נֹאדַת דָּשָׂא בָּתָם לְהִבָּה בְּיֶשֶׁר

פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא
Teil	Wahl	Wann	Waff	Leg

עוֹמֵד לְהַמְכִּיר הַיָּץ עֵמוּד מַחְבֵּת, מַרְחִישָׁת בּוֹמֵר .

פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא
Pfleg	Pflug	Pflück	Pfrieg	Pfrieg

בְּלִבֵּל, תַּפְנוּק מַחְרִישָׁה מוֹרְטָה, מְרוֹט . מְרִצֵּעַ

פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא
Franz	Frank	Frucht	Freund	Fund

יֵשׁ אָדָם מִיֵּן מִטְבֵּעַ פְּרִי אוֹהֵב, רֵעַ לִיטְרָא

פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא
Pfründ	Pferd	Pferch	Pfund	Pflanz

שְׂדֵה אַחֲוִית נֶצַח סוּם מְבִלְאוֹת צֵאן עֵרְבוֹן צִמְחָה, נִטְע .

פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא
lau	Blau	Wlei	Block	Wlick	Blut

פוֹיֶשֶׁר הַבִּלְת עוֹפֶרֶת בּוֹל, עֵץ מִבְּט, יֶשׁוּר בְּרֶק דָּם

פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא
bleib	blank	Blind	Wlag	Plan	Plas

יִשְׁאֵר קָלָל, מְרוֹט עוֹר מִבָּה, צֶרֶה חוּזָה מְקוּם .

פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא	פֶּלֶא
rou	brau	braun	Brüh	Brod	brav

חִי אֶמוּיָן, חוּם מְרוֹק לָחֶם יִשְׂרָא, טוֹב קְרִישׁ

פרויץ	פּראָב	ברִיִּק	ברוט	ברויט	ברוי
Preis	Prob	Brück	Brut	breit	Brei
מִקְחָ	בְּחִינָה	גִּישָׁר	זֶרַע, זֶרַע מְרַעִים	רָחֵב	מִרְקָ, רוֹטֵב

גרין	גריו	פּרונג	פּראַכט	פּרינג	
grün	grau	Prunk	Pracht	Pring	
ירוק	שָׁב	הוֹד, הַפְּאֶרֶת	פְּאֶר, הֶדְר	בֶּן מְלָךְ, יוֹרֵשׁ עֶצֶר	

גרונד	גראם	גרימ	גרוס	גראב	גראב
gründ	Gramm	Grimm	Gruß	Grab	groß
שְׁחִין	בַּעַם	אֶרֶץ, קֶצֶף	שְׁאַלֶת-שָׁלוֹם	בּוֹר, קֶבֶר	עַב

גרוג	גרויג	גרויג	גראד	גראס	גרוס	גרונד
Krug	Kreis	Greis	Grad	Gras	groß	Grund
כֶּד	מַעְגָּל	יִשְׁיֵשׁ, שָׁב	מַעְלָה	עֵשֶׁב	גָּדוֹל	יְסוֹד

גראב	גרויט	גראפ	גראם	גריג	גרויט
Krebs	Kraut	Kropf	Kramm	Krieg	Krumme
סַרְטָן	יֶרֶק, עֵשֶׁב	מְרָאָה	חֲנוּת	מְלַחְמָה	עֲקוּם

גליד	גליד	גרויג	גראט	גרויג	גרויג	גרויג
Lied	Lied	Kraus	Kratz	Kreuz	Friedch	Frach
אֶבֶר	שִׁיר	שָׁרֵט	צָלֹב	זוּחַל	מְלַחְמָה	מְלַחְמָה

גלאנג	גליק	גליק	גלוט	גלאט	גלאס
Glanz	Glick	Gleich	Gluth	Glatt	Glas
זְכוּכִית, צְלוּחִית חֶלֶק לַהֵט שְׁוֵה הַצְּלַחָה, אוֹשֶׁר זוּהַר, נוֹגֵה					

גראפ	גריי	גראפ	גראב	גראד	גראב
Knopf	Knie	Knapp	Knab	Gnad	Glaub
כְּפֹתֵת	בְּרֵךְ	נֶעַר	יָלֵד	חֶסֶד, חֵן	אִמּוּן, אִמּוּנָה

גראַהט	גראַק	ראַק	גנאָר	גנול
Draht	Drach	Rach	Anar	Anaul

חתולת-חוטים השמעת קול נקם צפעון, נחיש שרוף געל

גראַק	גרוץ	גרוס	גרוץ	גרוץ	גרוץ	גרוץ
Trag	Drauf	draus	drinn	drum	Druck	dren

לחץ שלישה דפוס לכן בזה מזה על זה נשא

טראַג	טראַב	טראַק	טראַג	טראַכט
träg	trüb	Trumm	Trug	Tracht

משא, חליפות בגדים רמיה שריר, חורבן עכור עצל

טראַג	טראַום	טראַן	טראַן	טראַג
treu	Traum	Thran	Thron	Trog

משאתה, ערישה כסא מלוכה שמן רג חלום נאמן

טראַיך	טראַיך	טראַ
Streich	Strick	Streu

קיש למרבץ בקר חבל, קו, מיתר, עבות מכה, מצחק

טראַפּ	טראַפּ	טראַה	טראַק	טראַיך
Straff	Straf	Strahl	Strom	Streif

קו קצר וארוך שבולת, זרם קרן, עפעף עונש, עון חוק, אמיץ

טראַו	טראַו	טראַו	טראַפּ	טראַפּ
Zwey	Zwar	war	Strumpf	Straf

רחוב בית דרגל, בסוי רגל היה אף כי שנים, שתים

טראַיף	טראַיף	טראַיף	טראַיף	טראַיף	טראַיף
Zwist	Zwack	Zwölf	Zweig	Zweck	Zwirn

חוט תכלית ענף שנים עשר ריב, מחלוקה

נג , איקם , כם , קו .

. qu , chs , x , ng

אנג	אונג	אוינג	דינג	זינג	רינג	לאנג
ang	ung	ing	Ding	zing	ring	lang
צר, מצוק		דבר	דינג	זינג	רינג	מבעת ארוך

באנג	צאנג	גאנג	האנג	פאנג	צוואנג
bang	Zang	Gang	Hang	Fang	Zwang
צר, יגון	מלקחים	מהלך	תשוקה	מלכודה	פח אוגם, לחץ

יונג	לונג	צונג	דונג	שוואונג	זאנג	קלאנג
jung	Lung	Zung	Dung	Schwung	Sang	Klang
רך	ראה	לשון	תעופה, מעוף	זמר	קול צלצל	

ראנג	אנג	זאנג	בונג	מאנג	אנג	ראנג
ang	ang	Zang	Bung	Mang	ang	ang
מעלה	שם אדם	מערצה, קרדום	מין פלב			

זאכס	פאכס	וואכס	אכס	לכס	פאכס	זאכס
Fuchs	Lachs	Wachs	Ochs	Luchs	Fuchs	fuchs
שישה, ניש	שועל	מין חיה	שור	דונג	מין רג	פישתים

וואכס	קואל	קוואל	קוויט	קוואל	קוואל	קוואל
Wuchs	qual	quell	'quitt	quer	Qualia	Qualia
גידול	מכאוב, ראבה	מעין	נקי, פטור	לרוחב	קיטור	

קוויט	קווארט	קווינט	קווינט
Quitt	Quort	quint	quint
מטה בעל פיוות	רבע, רביעית	יתר על הפגור	משקל קטן

גִּזְרַת אַנְגֵּל	גִּזְרַת אַנְגֵּל	קווארץ	קווארץ
die Angel	der Engel	quarz	quartz
חֶבְדָּה, צִיר	מִלְאָךְ	מִין אָבֵן טָהוֹר וּמְזוּהָר	דָּבָר קָטָן

גִּזְרַת אֵינְגֵּל	גִּזְרַת צוּיג	גִּזְרַת שטאַנגל	גִּזְרַת שטאַנג	גִּזְרַת בַּנְגֵּל
der Schlingel	die Zwinde	der Stengel	die Stange	der Bengel
רִיק, פּוּחַז	בְּלִי-חֶרֶשׁ	גְּבֻעוֹל	בַּד, מוֹט	בַּעַר, סָבֵל

גִּזְרַת קְלִינגֵּל	גִּזְרַת וואַנג	גִּזְרַת קְלִינג	גִּזְרַת אֵינְגֵּל	גִּזְרַת שְׁלַאנְג
die Klingen	die Wange	die Klinge	die Schlinge	die Schlange
פֶּעַמּוֹן, צְלִיצֵל	לְחִי	לְהַב, לְהַט	פַּח, מוֹקֵשׁ	נְחָשׁ, פֶּתָן

גִּזְרַת בּוֹכֶסֶז	גִּזְרַת אַכְסֵל	גִּזְרַת אַכְסֵז	גִּזְרַת הַצֵּג	גִּזְרַת אֵיג
die Büchse	die Achsel	die Achse	die Hege	die Aige
קְנֵה-רֹבֵבָה	שָׁבֵם, כְּתִף	מְבִישָׁה		

גִּזְרַת וויכסל	גִּזְרַת זעכסל	גִּזְרַת דויכסל	גִּזְרַת וויכסל	גִּזְרַת וויכסל
die Wicse	der Sechser	die Deichsel	die Weichsel	der Weichsel
	מִין מַטְבֵּעַ		שֵׁם נְהַר	נְתָק, שֵׁעַר

גִּזְרַת קוואדער	גִּזְרַת קוואלל	גִּזְרַת קוויטל	גִּזְרַת קוואלל
der Quader	die Quelle	die Quitte	die Quelle
אָבֵן גְּזִית מְרוּבָּע	מִין שְׂרָץ מַיִם	מִין פְּרֵי עֵץ	מַעַן, פְּלָג

גִּזְרַת קווארטל	גִּזְרַת קוואקער	גִּזְרַת קוואפּל	גִּזְרַת קוואנדל
die Quorte	der Quäcker	die Quappe	der Quandel
	מִבֵּית אֲמוֹנָה אַחַת	מִין דָּג	

גִּזְרַת קווארטל	גִּזְרַת קוואנדל	גִּזְרַת קוואקל	גִּזְרַת קווארטל
das Quartal	der Quendel	die Quecke	die Quartal
רְבַע הַיּוֹם, רְבַע הַשָּׁנָה	מִין צִמָּח	מִין עֵשֶׂב	מִטְאָמָא

באס קווארטיר באַקוואַרטיר
 das Quartier bequem
 מעון, דירה, בִּרְחָבָה, בִּרְחָ.

Große Buchstaben

B, v. W, w. S, s.

באס וואג der Weg	באס פֿאַרג der Berg	באס פֿוּצ das Vieh	באס פֿאַקט der Bogt	באס פֿאָלק das Volk
דַּרְךְ	חַרוּז הַשִּׁיר	בְּהֵמָה	מִשְׁגִּיחַ הָעִיר	עם, לְאֹם
באס וואַלד das Wild	באס וואַנד die Wand	באס ווינד der Wind	באס ווירטש der Wirth	באס וואַלד der Wald
חֵית־יַעַר	בּוֹתֵל	רוּחַ	בַּעַל־בַּיִת	יַעַר
באס וואַרסט die Wurst	באס וויין der Wein	באס וואַלף der Wolf	באס וואָרט das Wort	באס וואַרם der Wurm
	יַיִן	זֶאֵב	מִלָּה	הוֹלְעֵת
באס וואַרע das Werck	באס וואַרג das Berg	באס ווייב das Weib	באס וואַכס das Wachs	
מַפְעֵל, מַעֲשֵׂה	נְעוּרַת פְּשָׁתִים	אִשָּׁה	דוּגַן	
באס זע der See	באס זינ der Sinn	באס זאק der Sack	באס זאט die Saat	באס זאול der Saal
נְהַר גְּדוֹל	חַוִּישׁ	שַׁק	זֶרַע	אוֹלָם, לְשֻׁבָּה
באס זויג der Saum	באס זאנד der Sand	באס זיץ der Sitz	באס זאק der Sack	באס זאָהן der Sohn
שָׁפָה	חֹל	מוֹשֵׁב	מֵאֵמֶר	בֶּן

גַּזַר שֶׁפֶטֶר der Speck	גַּזַר שְׁפֹחַף der Spruch	גִּזְלָה וְכֹחַ die Sucht
חֶלֶב הַכֶּסֶלֶם, חֶלֶב הַחֲזוֹר	אוֹמֵר, מִשְׁפֵּט	תְּאֵוָה עֵוָה

גַּזַר פֶּאטֶר der Vater	גִּזְלָה שֶׁרוּו die Spreu	גַּזַר שְׁפֹאסוּ der Spieß	גַּזַר שֶׁפֶאס der Spaff
הָאָב	מוֹץ	תְּנִית, בְּרוֹן	צְחוק, שְׂחוק

גַּזַר וּזְאֵבָר das Silber	גַּזַר וּזְאֵבָר das Wetter	גַּזַר וּזְאֵבָר der Winter	גַּזַר וּזְאֵבָר der Sommer	גַּזַר וּזְאֵבָר der Weber
הַכֶּסֶף	רוּחַ הַיּוֹם	הַחֹרֶף	הַקִּיץ	הָאוֹרֵג

גִּזְלָה זֶהָב die Sonne	גַּזַר פֶּהָגֶל der Vogel	גַּזַר וּזְאֵבָר das Wasser	גִּזְלָה זֶהָב die Salbe	גִּזְלָה זֶהָב die Suppe
הַשֶּׁמֶשׁ	הַצִּפּוֹר	הַמַּיִם	מִשְׁחָה	תְּחִבּוּשֵׁת, מִשְׁחָה

גַּזַר פֶּזֶטֶר der Wetter	גִּזְלָה זֶהָב die Waage	גִּזְלָה זֶהָב die Wanne	גִּזְלָה זֶהָב die Seife
הַבּוֹרִית בִּיזוֹר הַמְּרַחֵן, אִמְבְּטֵי פֶלֶם הַמְּשַׁקֵּל, מְאֻנִּים דוֹד			

גִּזְלָה זֶהָב die Seide	גִּזְלָה זֶהָב die Seite	גִּזְלָה זֶהָב die Saite	גִּזְלָה זֶהָב die Wolle	גַּזַר וּזְאֵבָר der Würfel
כִּיֹּשִׁי	צֵד	יֵתֵר	הַצֶּמֶר	הַגּוֹרֵל

גִּזְלָה זֶהָב die Wurzel	גִּזְלָה זֶהָב die Silbe	גִּזְלָה זֶהָב die Säge	גִּזְלָה זֶהָב die Waare	גִּזְלָה זֶהָב die Welle
הַשּׁוֹרֵשׁ	הַהֶבְרָה	הַמְּשׁוֹר, הַמְּגֵרָה	הַסְּחֹרָה	גֵּל, מִשְׁבְּרִים

גִּזְלָה זֶהָב die Warze	גַּזַר זֶהָב der Segen	גַּזַר זֶהָב das Weilchen	גִּזְלָה זֶהָב die Sichel	גַּזַר וּזְאֵבָר der Wagen
סִפְחָת	הַבְּרָכָה	הַחֲבֻצֵלֶת	אֶת, מְזֻמָּה	הַעֲגֵלָה

גאס גילגל	גיא גלאגל	גיא וויגל	גאר זעקל
das Siegel	die Semmel	die Wiege	der Sebel
החותם	אישפר, חלת לחם	הערישה	החרב

גאס וואפפן	גיא וויכסל
das Wappen	die Weichsel
שלת הגבורים	נהר הוויקסעל

ש . שט . נ , נ . מ , מ .

m, M. n, N. st, St. sch, Sch.

גאס שוין	גאס שאפ	גאס שילף	גאס שיפ
das Schwein	das Schaff	das Schilf	das Schiff
החזיר	הצאן	קנה וסוף	האניה

גאס שילד	גאר שילד	גאס שילף
das Schild	der Schild	das Schloß
ציור, מלאכת אומן	המגן	מנעול, טירה, ארמון

גאר שטין	גאר שטאל	גאר שטאל	גאר שטאט	גאס שמאלץ
der Stein	der Stall	der Stahl	der Staat	das Schmalz
האבן	ארה	ברזל מצפון	ממלכה	החלב

גיא נאט	גיא נוס	גאר שטור	גאר שטויב	גאר שטאנק
die Nuth	die Nuß	der Stier	der Staub	der Stock
הפירה	אגוז	פרבן בקר, שור	עפר, אבק	המקל

גאר אונד	גאר נויב	גאס נעסט	גאס נעץ	גיא נאט
der Mund	der Neid	das Nest	das Netz	die Nuth
פה	קנאה	קן	רשת, מכמורת	הלחץ, הדחק

גאס אואס	גאס אאאס	גער אאנה .	גאס אויל
das Mehl	das Maaf	. der Mond	das Maul
קמח	מדה, משורה	הירח, לבנה	פה חיה ובהמה

גיא אילק	גער אענס	גער אארנט	גאס אורן	גאס אעצר
die Milch	der Mensch	der Markt	das Markt	das Meer
חלב	אדם, אנוש	שוק, רחוב	מוח	ים

גער אערנען	גער שטעפעל	גיא אווער	גיא שטוער	גיא שווער
der Morgen	der Stiefel	die Mauer	die Steuer	die Scheuer
בוקר, שחר	נעל	חומה	מס	גורן

גער נאגל	גיא שטעלע	גער שטענגל	גיא שאל	גיא מוהל
der Nagel	die Stelle	der Stengel	die Schale	die Mühle
יתד, צפורן	מקום	קנה השבולת	קלפה, בוס	רחים

גיא שול	גער נעגער	גיא שטוגע	גאס מעסער
die Schule	der Neger	die Stiege	das Messer
בית הספר	בושי	שלב-יסולם	סבין, מאכלת

גיא שטוב	גיא נאדל	גיא שטונד	גער שוואר
die Stube	die Nadel	die Stunde	der Schlummer
חדר, בית	מחט	עת, שעה	תנומה

גיא נעסל	גער מאגן	גער מאנגל
die Nessel	der Magen	der Mangel
ברקן, קוץ	בטן, אצטומבא, קבה	מחסור, מברעת

גיא נאג	גער שטאכל	גער שטרוכל
die Nase	der Stachel	der Strudel
אף, הוטם	דרבן, צנינים	שבולת-המים, גלגל המים

בוצ שׂאֵרֶשׁ	בוצ מוֹלֵבֶז	באֵס אוֹטֵטֵל	בצֵר שׂוֹפֵר
die Schärfe	die Milbe	das Mittel	der Schöpfer
בְּרִקְהָרֵב	מִין נְמָלָה	אֲמֻצְעֵי תְרוּפָה	יוֹצֵר , בּוֹרֵא

בצֵר נֶאֱקָזִין	בוצ אוֹקֵז	בוצ אֶצְנָז	בוצ מוֹצֵז
der Macken	die Mücke	die Menge	die Miene
עוֹרָף	זְכוּב , יְהוּשׁ	הַמּוֹן	אֲוֵר־פְּנִים , עֵינ־פְּנִים

בוצ שׂוֹזֵז	בצֵר נֶאֱכָזִין	בצֵר שְׂטֵקֵזִין	בוצ נוֹזֵז
die Schwelle	der Macken	der Stecken	die Meige
אָדָן , מְפָתָן	סִירַת־דּוּגָה , צְנָה	מִקָּל , מַטָּה	סוּף , קֶצֶה

בוצ שׂוֹאֵבֶז
die Schwalbe
צְפוּר דְרוֹר

ר , פ , ק .
R , f . F , f . R , r .

באֵס רֶאָפֶר	בצֵר רֶאָוִין	באֵס רֶזֶה	בצֵר רֶאֶטֶל	באֵס רֶאֶד
das Rohr	der Rock	das Rieh	der Rath	das Rad
קָנָה	בְּנָד	אֵילָה , צְבִיָּה	עֵצָה	אוֹפֵן , גִּלְגָּל

בצֵר רוֹפֵן	בצֵר רוֹיִן	בצֵר רוֹיֵג	בצֵר רֶאֶנֶד	באֵס רוֹיֵג
der Reihn	der Rauch	der Ring	der Rand	das Rind
שֵׁם נֶהָר	עֵשֶׂן	מַבְעֵת , אֲצַעְדָּה	שְׁפָה	בְּקָר

בוצ פֶּאוּר	בצֵר פֶּוּס	באֵס פֶּאָס	בצֵר פֶּוּשׁ	באֵס פֶּעֶלֶד
die Flur	der Fuß	das Faß	der Fisch	das Feld
אָחוּ , מְרַעָה	רְגֵל	חֲבִית	דָּג	שָׂדֶה

גזר פלאח	גזר פלח	גזר פלח	גזר פלח	גזר פלח
der Flachs	der Fuchs	das Fleisch	die Fluth	der Fluß
פִּשְׁתָּן	שׁוּעַל	בֶּשֶׂר	שִׁטְף	נָהַר

גזר קינ	גזר קינ	גזר קינ	גזר קינ	גזר קינ
das Kinn	das Kind	die Kuh	das Kalb	der Koib
לְחִי, זָקָן	יָלַד	פָּרָה	עֵגֶל	טַנְיָא, סַל

גזר קאפ	גזר קאפ	גזר קאפ	גזר קאפ	גזר קאפ
der Kopf	das Kleid	der Stamm	der Kern	das Korn
רֹאשׁ	בְּגָד	מִסְרָק	חֵרֶצוֹן, תּוֹךְ, יוֹרֵעַ	דָּגָן

גזר קראפ	גזר קראפ	גזר קראפ	גזר קראפ	גזר קראפ
der Kram	das Kraut	der Knecht	der Kropf	der Knopf
חֲנוּת, קַנְיָן	יֵרֵק	עֶבֶד	מִוֶּרֶאָה	חִשּׁוֹק, נוֹי, כִּפְתּוֹר

גזר קאל	גזר קאל	גזר קאל	גזר קאל	גזר קאל
die Kalle	die Kliche	das Feuer	die Kasse	der Kohl
מְגֵלָה	בֵּירִים, בֵּירָה	הָאֵשׁ	שׁוֹשֶׁנֶה	יֵרֵק

גזר קאל	גזר קאל	גזר קאל	גזר קאל	גזר קאל
die Kasse	die Kohle	das Fieber	die Kehle	der Keller
אוֹצֵר	גְּהֵלֶת, פָּחַם	קִדְחַת	גְּרוֹן, גְּרִגְרֵת	טְרֵתֶף

גזר קאל	גזר קאל	גזר קאל	גזר קאל	גזר קאל
das Fenster	der Klaffen	die Klüfte	die Kiste	der Kiegel
חִלּוֹן	אֲרָגוֹ	חֻף-הַיָּם	אֲרָגוֹ, תֵּבָה	בְּרִיחַ

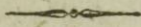
גזר קאל	גזר קאל	גזר קאל	גזר קאל	גזר קאל
die Klippe	die Krippe	der Klüffel	der Flügel	der Flügel
סֶלַע, בְּרֵי-הַיָּם	אִבּוֹם	חֻטְמֵ-הַפִּיל, פִּי-הַחֲזִיר	בְּנָף, אֵבֶר	

גַּזֵּר רֶגֶן בִּיז קוּגֵל בִּיז פֶּתֶלֶק בִּיז קוּבֵל בִּיז פֶּתֶלֶק
 der Regen die Kugel die Fackel der Kübel der Faden
 מְטַר, גִּשְׁמִים בְּדוּר לְפִיד, נֵר כְּלֵי־מִים חוּט, קִנְיַת הַמֶּדָּה

בִּיז רֶגֶן בִּיז רֶגֶן בִּיז רֶגֶן בִּיז רֶגֶן
 der Regen der Regen der Regen der Regen
 לֹעַ, גְּרוֹן חֵיתוּיֵער בֵּי־צִידֵג פֶּלֶךְ יָקָב

בִּיז פֶּתֶלֶק בִּיז קוּבֵל בִּיז פֶּתֶלֶק בִּיז קוּבֵל בִּיז פֶּתֶלֶק
 die Fackel die Kugel die Fackel die Kugel die Fackel
 זָכוּב גוֹשׁ, רָגֵב דָּגֵל מוֹקֵשׁ, פֶּחַ עוֹרֵב

בִּיז קוּבֵל בִּיז קוּבֵל בִּיז קוּבֵל בִּיז קוּבֵל
 der Kübel der Kübel der Kübel der Kübel
 יְלֵד, נֶעֶר חֶדֶר קִלְפָה, מַחֲשׂוֹף חוּמִים, שׂוֹדֵד

פ, י, א, ט, ד.

ק, פ, י, י, י, t, ט, ד, ו.

בִּיא דַּחַק בִּיא דַּחַק בִּיא דַּחַק בִּיא דַּחַק
 das Dach der Dachs der Dorn das Dorf der Darm
 גַּג תַּחֲשִׁימִין בְּלֵב אֶמֶד, קוֹץ, דְּרֹדֵד כְּפָר מַעִים

בִּיא בּוֹגֵב בִּיא בּוֹגֵב בִּיא בּוֹגֵב בִּיא בּוֹגֵב
 der Dieb der Dant das Ding der Durst der Dienst
 גַּנֵּב תּוֹדָה דָּבָר צִמְאון עֲבוּדָה

בִּיא בְּרָאג בִּיא טוֹךְ בִּיא טוֹר בִּיא טוֹר בִּיא טוֹר
 der Drang das Tuch die Thür das Thier der Thor
 לַחֵץ בָּגֵד פֶּתַח, דֶּלֶת חַיָּה אוֹיֵל, פֶּתִי

באס טהאל	באס טוו	בצר טהוו	באס טהאר
das Thal	das Tau	der Thau	das Thor
עמק	יתר, חבל, עבות־האֲנִיָּה		שַׁעַר

בצר טרויף	בצר טהורף	בצר טהראן	בצר טהעז
der Traum	der Thurm	der Thron	der Thee
חלום	מגדל	בֵּסֵא־מַלְכוּת	צִיָּבִיא, מִיָּן עֵשֶׁב

באס פלך	באס פאאר	ביז יאג	באס יאק	באס יאהר
das Pech	das Paar	die Jagd	das Joch	das Jahr
זפת	צמד, יָשָׁנִים	ציד	עול	שָׁנָה

באס פפונד	באס פפערד	בצר רייז	ביז פיינ
das Pfund	das Pferd	der Preis	die Wein
מִשְׁקַל (לִימָרָא)	סוּם	שָׁבֵר, מְקַח, מְחִיר	לַחֵץ, צָרָה

בצר פארק	בצר פפוףל	בצר פפלוג	בצר פפוו	בצר פפאהל
der Park	der Pfuhl	der Pflug	der Pfeil	der Pfahl
גן, פּאַרַדֶּס	בֵּיצָה, בּוּץ	מַחְרִישָׁה	חֵץ	עַמּוּד

ביז פראָב	ביז דינטל	בצר פפפער	בצר טללער	בצר דאָננער
die Probe	die Dinte	der Pfeffer	der Teller	der Donner
בְּחִינָה, גַּמְיוֹן	דִּין	פֶּלְפֶּלִין	קַעֲרָה קַמְנָה	רַעַם

ביז פלאג	בצר אוגל	באס פפלאסטער
die Plage	der Zgel	das Pflaster
מַכָּה, מִגְפָּה	מִין חִיָּה קַמְנָה	חַתְּבוּשָׁה, מְרַצֶּפֶת אָבָנִים

בצר אוילס	ביז טויב	ביז בולל
der Oel	die Taube	die die.e
מִין חִיָּה קַמְנָה	יוֹנָה	מִירוּחַ הַבַּיִת, רִצְפַת הַבַּיִת

גַּזַר מִתְּנָעַל	גַּזַר וּבֵאֵל	גַּזַר פֶּתַח אֲנָנִים	גַּזַר מִרְאֵבֶת	גַּזַר פְּרֵסֶת
der Dinkel	der Jude	die Pfanne	der Drache	die Presse
בּוֹסֶמֶת	הַיְהוּדִי	מִרְחִישֶׁת	נְחִישׁ צִפְעוֹנִי	הַדְּפּוּם

גַּזַר בְּחִמָּה	גַּזַר יֹאֲמָר	גַּזַר טֵרֵפֶפֶס	גַּזַר גְּוִנְעָל
die Dogge	der Jäger	die Treppe	der Dünkel
כָּלֵב הַצִּידִים	הַצִּיד	גֵּרָם הַמַּעְלוֹת	יֶצְרֵלֵב

גַּזַר טְרוּפֶל	גַּזַר טְרוּבֶל	גַּזַר פֶּתַח אֲרָטֵל	גַּזַר בְּחִמָּה (בְּחִמָּה)
die Traufe	die Traube	die Pforte	der Duge
דָּלָה טוֹרֵד	אִשְׁכּוֹל עֲנָבִים	שַׁעַר פֶּתַח	גְּסִיךְ

גַּזַר פְּרוּגֶל	גַּזַר בּוּמָצֵן	גַּזַר טֶאֶפֶסֶל	גַּזַר מִיסְטֶל
der Prügel	der Daumen	die Taffel	die Distel
שׁוֹט	בְּהֵיָד	הַשּׁוֹלְחָן לֹחַ	קוֹץ דְּרֵדֶר

גַּזַר פֶּסְטֶל	גַּזַר פּוּבֶל	גַּזַר טֵיגֶר	גַּזַר פֶּיפֶה
der Posten	der Pudel	der Sieger	die Pfeife
מִקוֹם תְּחִנּוֹת	מִן כָּלֵב	הַגֵּמֶר	קִנְיַת מְקַטְרֵת

גַּזַר גְּוִטֶל	גַּזַר בּוּבֶסֶל	גַּזַר טוּלֶס	גַּזַר פֶּסְטֶל
der Dotter	die Deichsel	die Tulpe	der Pfosten
לוֹבֵן בִּיצָה	מוֹט הַעֲגִלָּה	חֲבֻצְלָה מִן פֶּרַח	הַמְּנוּזָה

גַּזַר יֹאֲרֵדָן	גַּזַר טֶאֶפֶל
der Jordan	der Tölpel
הַיַּרְדֵּן	כֶּסֶל בַּעַר

ה, ע, צ. ה, ע, ז.
H, E, S. H, E, Z.

גזר צויף	גזר צאלן	גאס צאלט	גאס ציאל	גיא צאלה
der Baum	der Zoll	das Belt	das Ziel	die Zahl
גדר, מְסוּכָה	מְכַסֵּם, מַם	אָהַל	מִטְרָה	מְסָפֵר

גאס אוי	גזר צאהן	גזר צווארג	גזר צוויין	גזר ציין
das Ei	der Bahn	der Zwerg	der Zwirn	der Baum
בֵּיצָה	שֵׁן	גַּנֵּם, גַּמְד	חוּט, פֶּתִיל	מִתְג, רֶסֶן

גאס הארץ	גיא הויט	גיא הוט	גזר הוט	גאס צרף	גאס אויג
das Herz	die Haut	die Hut	der Hut	das Erz	das Eis
לֵב	עוֹר	שְׂמִירָה	בּוֹבַע	מְתַקֵּת, נְחֹשֶׁת	קֶרַח

גזר האוי	גאס האפן	גזר האפן	גיא האנג	גזר האנג	גזר האונד
der Hai	das Huhn	der Hahn	die Hand	der Hund	בלב
תַּיִן, מִין דג גָּדוֹל	תְּרַנְגוּלֵת	תְּרַנְגוּל	יָד		

גאס הצעט	גאס הירן	גאס הצעג	גאס הויג	גאס הוי
das Heft	das Hirn	das Hemd	das Haus	das Heu
מְגֵלָה	מוֹחַ	כְּתוֹנֵת	בַּיִת	חֲצִיר יָבֵשׁ, מְסַפֵּא

גיא צאלאז	גזר הצאל	גאס הארץ	גזר הצעט
die Helle	der Hield	das Harz	der Heft
חֵדֵר	גְּבוּר	שָׂרָף	מְסַמֵּר, יְתֵד קָטָן

גיא האולאז	גיא האָלז	גיא הצאלאז	גיא האָלז	גיא אללז
die Halle	die Höhle	die Helle	die Hölle	die Elle
אָוּלָם	מְעָרָה	אוֹר	תְּפִתָּה, גִּיהֵנִם	אַמָּה

גוֹז הַצֹּהֲרֹג	גוֹז צִנְטֹל	בֵּאס לַגֹּז	גוֹז צִוּוֹל	גוֹז הַטֹּטֹל
die Heerde	die Ente	das Ende	die Zeile	die Hütte
עֵדֶר	בְּרִפּוֹר	קֵץ, סוּף, תְּבִלָּה	שׁוּרָה	סוּפָה, אֵהֶל

גוֹז הַוּוּבֵל	גֹּזֵר לַנְּעוּל	גֹּזֵר לַנְּגוּל	גוֹז צִוּנֵג	גֹּזֵר הַאֵג
die Haube	der Enkel	der Engel	die Zunge	der Nase
מִצְנַפֶּת־נָשִׁים	נְבִד, נִין	מְלַאָךְ	לִשׁוֹן	אֲרֵנְבֶת

גֹּזֵר הַאֵלֶן	גֹּזֵר הַאֵמֶל	גוֹז אֵוּל	גוֹז אֵוּל	גֹּזֵר הַאֵמֶר
der Hafen	der Hagel	die Eule	die Eile	der Hammer
חוּף, גַּחַל	בְּרֵד	אֵיה, יַנְשׁוּף	מְהִירוֹת	פְּטִישׁ נְחִיצָה, מְהִירוֹת

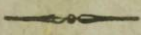
	גֹּזֵר צִבְעוּל		גֹּזֵר צִוּבֵר	
	der Zobel		der Zauber	
שֵׁעַר	קָסָם	שׁוּעַל־הַצְּפוּנִי,	מִן חִזָּה אֲשֶׁר יִקְחוּ מֵעוֹדָה לְאַדְרַת שֵׁעַר	

גֹּזֵר צִבְעוּל	גֹּזֵר צִוּבֵר	גֹּזֵר צִבְעוּל	גֹּזֵר צִבְעוּל	גֹּזֵר צִבְעוּל
der Esel	die Ecke	die Egge	der Hügel	der Ziegel
חֲמֹר	קֶצֶה, פִּינָה	מְשִׁדֶּר־אֲדָמָה	מְחַג, רֶסֶן	לִבְנָה

גֹּזֵר הַוּוּבֵל	בֵּאס צִוּבֵר	גֹּזֵר הַאֵקֶל	גֹּזֵר הַאֵקֶל	גֹּזֵר הַאֵקֶל
der Himmel	das Zimmer	die Hacke	die Hacke	der Haken
שָׁמַיִם, רִקְעַ	חֲדָה	קְרָדוֹם, גִּרְזוֹן	קְרָדוֹם, גִּרְזוֹן	וּ

גֹּזֵר הַאֵמֶל	גֹּזֵר צִבְעוּל	גֹּזֵר צִוּבֵר	גֹּזֵר הַטֹּטֹל
der Hobel	die Zange	der Zunder	die Hüfte
מַעְצָד	צִבְת, מְלַקְחִים	נְעוּרַת	יָרֵךְ

גֹּזֵר הַמֶּלֶךְ
 der König
 רֶבֶשׁ

ל, ב.

W, b. L, l.

גזר אויב	גזר אויב	גזר אויב	גזר אויב	גזר אויב
das Lauf	die Haus	der Laut	das Lob	das Laub
מְרוּצָה	בְּנֵה	קוֹל	תְּהִלָּה	עֵפָאִים, עַל־י עֵץ הַשָּׁדֶה

גזר אויב	גזר אויב	גזר אויב	גזר אויב	גזר אויב
der Leib	das Leid	das Lied	das Land	das Lamm
גוף	צָרָה, מִכָּאֻב	שִׁיר	הָאָרֶץ	שֶׁה, טֶלֶה

גזר אויב	גזר אויב	גזר אויב	גזר אויב	גזר אויב
die Luft	die Luft	die List	das Loch	das Licht
רוח, אוויר	תְּאוּה	עֲרָמָה	חור	נֶר, אור, מְאֹר

גזר אויב	גזר אויב	גזר אויב	גזר אויב	גזר אויב
das Buch	der Bauch	der Bach	der Wein	der Leim
סֵפֶר	בֶּטֶן	נַחַל	שֵׁשׁ, בַּד.	חִמְר, דְּבֶק

גזר אויב	גזר אויב	גזר אויב	גזר אויב	גזר אויב
das Blut	das Blatt	das Brod	das Bad	der Brauch
דָּם	עֵלָה	לֶחֶם	בֵּית הַמְּרַחֵץ	מְנַהֵג, דֶּרֶךְ

גזר אויב	גזר אויב	גזר אויב	גזר אויב	גזר אויב
die Bank	das Bett	das Beet	das Bier	das Brett
סִפְסָל	מִטָּה	עֲרוּגָה	שִׁכָּר	קֶרֶשׁ

גזר אויב	גזר אויב	גזר אויב	גזר אויב	גזר אויב
die Laute	die Laube	der Löwe	der Bart	die Brust
בְּנוֹר, שְׂמִינִית	סוּבָה, אֶהֱל	אַרְיֵה	זָקֵן	חֻזֶה, יֶשֶׁר

ביאס לאגרא	ביאס באַלעז	ביאס ביענע	ביאס באָהנע	ביאס אַלעס
das Lager	die Blüthe	die Biene	die Bohne	die Lampe
מַחְנֵה	פֶּרַח	דְּבוּרָה	פּוֹל	מְנוֹרָה

ביאס באַהרא	ביאס באַהרא	ביאס אָפּעל	ביאס באַטל	ביאס באַגלן
die Bahre	der Bohrer	der Büffel	der Bote	der Boden
אַרְוֵן־הַמֵּת	מַקְבֵּת	בָּף	שְׁלִיחַ־מִלְאָךְ	אַדְמָה, קֶרְקַע

ביאס אַזגרא	ביאס אַזגרא	ביאס בויבל	ביאס לויטל
das Leder	die Leber	die Bibel	die Leute
עוֹר בְּהֵמָה	הַכְּבֵד	סֵפֶר־הַתּוֹרָה	הָאָנָשִׁים

ביאס בראונע	ביאס באונע	ביאס באַקלען	ביאס בויגרא
die Brücke	die Backe	das Becken	der Bauer
גִּישׁוֹר, מַעְבְּרָה	לָחִי	בְּיֹזֵר	בֶּן־כֶּפֶר, עוֹבֵד־אֲדָמָה

ביאס באַנדל	ביאס לויגרא	ביאס לויכע	ביאס אַלעבן	ביאס באַגלן
das Bündel	die Leier	die Leiche	das Leben	der Bogen
אַגוּדָה	עוּגָב	פֶּגֶר, גּוֹף־הַמֵּת	הַחַיִּים	קִישֵׁת

ביאס לויסטל	ביאס בראונעלן	ביאס באַגלן	ביאס באַגלן	ביאס באַגל
die Leiste	der Brunnen	der Busen	der Besen	die Wase
מַסְגֵּרֶת	בְּאֵר	חֵק, לֵב, יְשׁוּרִים	מַטְאֵמָה	דוֹרָה

ביאס באַשעל	ביאס אַלעלע	ביאס אױפּעל	ביאס אױגעל	ביאס בויטל
der Büschel	die Tefze	die Rippe	der Lummel	die Weule
אַגוּדַת־שִׁיעוֹר	שִׁפְהָ	שִׁפְהָ	אַוּיִל, סָבֵל	חֲבוּרָה

ביאס בראוגרא	ביאס בראונעלן	ביאס בוינקל	ביאס בויגל	ביאס בויטל
der Bruder	der Brocken	der Buckel	die Bude	die Butter
אַח	פֶּת	גַּבְנוֹן, רֶבֶשֶׁת	חֲנוּת	חֲמָאָה

מאס אונגן .	מאס אונגן
das Uügen	das Liegen
בָּזָב, שֶׁקֶר.	שָׁבוּב

ק, כ, א, א, ג, קוּו.
Q, q. U, u. A, a. O, o. Ch, ch. K, k.

מאס אָהר	מאס אָהר	מאס אָהר	מאס אָהר
das Ohr	der Chef	der Chor	das Corps
אָוּן	הַפְּקִיד	לְהַקְת־מִשׁוֹרְרִים	מַחְנֶה, גִּרּוּד

מאס אָמל	מאס אָמל	מאס אָרט	מאס אָכס	מאס אָפּט
der Mal	das Mas	der Ort	der Ochß	das Obst
מִין רַג טָמֵא	נְבִלָה	מָקוֹם	שׁוֹר	פְּרִי־הָעֵץ

מאס אָכט	מאס אָנגסט	מאס אָנגט	מאס אָרט	מאס אָנט
die Acht	die Angst	die Axt	die Art	das Amt
נְזִיפָה	חֶבְל־צָרָה	קָרְדוּם	מְנַהֵג, דֶּרֶךְ	יְשׁוּת, מִשְׁרָה

מאס אָלמ	מאס אָלפ	מאס אָלפ	מאס אָרם
das Geld	die Alp	der Alp	der Arm
הַכֶּסֶף	הַרְרֵי־אֲלֵף, הַרְרִים גְּבוּהִים	מַחְלַת־לֵב	זְרוּעַ

מאס אָלמ	מאס אָלמ	מאס אָלמ	מאס אָלמ	מאס אָלמ
das Glied	der Grund	das Gras	das Glas	das Gold
אָבֵר	יְסוּד	רִשָּׁא, עֵשֶׁב	זְכוּכִית	הַזָּהָב

מאס אָוואל	מאס אָוואל	מאס אָוואל	מאס אָוואל
der Qualm	die Qual	der Quell	die Geis
עֵשֶׂן, קִיטוּר	מְבֹאָב, צָרָה	מַעְיָן	מִין עוֹיְנֵעַלַת הַסְּלָעִים

גזר נחיצוּס	גזר צלנוּח	גזר נארכזר	גזר נוואי
der Codex	die Censur	das Carcer	der Quai

שַׁפְּת הַיָּאוֹר צִינוּק, מֵהַפֶּכֶת בְּקוֹרֵת הַסְּפָרִים סֵפֶר הַמִּשְׁפָּטִים

גזר אש	גזר גרוּב	גזר גראבן	גזר אפּפּל	גזר אָפּפּער
die Asche	die Grube	der Graben	der Apfel	das Opfer
אָפּר, פִּיחַ	בוּר	הַעֲלָה, בְּרִיחַ	תְּפוּחַ	קָרְבָּן, וּבַח

גזר אויג	גזר נוויטל	גזר נחיצוּס	גזר אפּפּל	גזר גיטל
das Auge	die Quitte	der Commis	der Affe	das Gitter
עֵין	רְעֵה הַסּוֹחֵר מִן עֵץ בְּהוֹדוֹ	קוּף	שִׁבְכָה	

גזר גארב	גזר צלניוּ	גזר אונזר	גזר גלאַנז
die Garbe	die Chemie	der Acker	die Glocke
אַלוּמָה	חֲכֵמַת הַהֶתְקָה	שָׂדֶה	פְּעֵמוֹן

גזר אונז	גזר אכּסל	גזר אבזר	גזר אהל
die Aige	die Achsel	die Ader	die Ahle
מוֹט גִּלְגַּל הַעֲתָלָה	בְּתָף	גִּיד	מַחַט לְהַפִּירַת עוֹרוֹת

גזר שאַריסט	גזר אולזר	גזר שאַס	גזר גויג
der Chorist	das Alter	das Chaos	die Geige
אַחַד מִלְּהַקְתֵּי הַמִּשׁוֹרְרִים	זְקֵנָה	תְּהוֹ וּבְהוֹ	בְּנֹר

גזר גנאד	גזר גרוּב	גזר גראט	גזר גיפּפּל	גזר גריפּפּל
die Gnade	die Grube	die Gräte	der Gipfel	der Griffel
חֶסֶד	בוּר	גְּרֵס־דָּג	רֵאשִׁית הַהָר	חֶרֶט

גזר נוויטלונג	גזר אָרדן	גזר אָהויף	גזר אָס
die Quittung	der Orden	der Oheim	der Of
סֵפֶר הַתְּשׁוּבָה	בְּרִית, אוֹתֵי בְּרִית	דוּד	מְזִיחַ

אוי, קם, א.
U, u. X, r. U, u.

ביצ אונטראו	ביצ אונטער	ביצ אונטראט	ביצ אונטהאט	ביצ אונדף
der Unfall	die Ulme	das Ufer	die Unthat	die Uhr

מורה השעות דבר-בלעל עבר, חוף לוו, מין עץ אסון

ביצ אונטראו	ביצ אונטער	ביצ אונטראט	ביצ אונטהאט	ביצ אונדף
die Xenographie	der Urlaub	das Urtheil	das Unglück	die Uhr

רעה, אסון משפט, דין חופש-ומני מהירות הפתיחה

ביצ אינאפ .
der Esop
אזוב .

אעי, אעי, אוי
Ue, ü. Ue, ö. Ue, ä.

ביצ אעפנונג	ביצ אעלע	ביצ אעלע	ביצ אעלע	ביצ אעלע
die Oeffnung	das Uebel	das Uel	die Uehre	die Uehre

שכולת, קנה רע, חולי, חסרון שמן

ביצ אעלע	ביצ אעלע	ביצ אעלע	ביצ אעלע	ביצ אעלע
die Oefen	der Ofen	die Uecker	der Uecker	die Uebung

הלמוד, התנוף שרה שרות תנורים תנור

ביצ אעלע	ביצ אעלע	ביצ אעלע	ביצ אעלע	ביצ אעלע
der Ust	die Uerter	der Ort	die Uepfel	der Uepfel

תפוח תפוחים מקום מקומות ענף

בְּרֵיךְ קְרוּבֵיךְ	• בְּרֵיךְ אֲלֻמְטֵךְ	בַּאֵם אִמִּי	בְּרֵיךְ אֲלֻמְטֵךְ
der Bruder	• die Nester	das Amt	die Nester
אָח	עֲבוּרוֹת	עֲבוּרָה, מִשְׁרָה	עֲנָפִים

בְּרֵיךְ אֲבֹתֶיךָ	בְּרֵיךְ אֲבֹתֶיךָ	בְּרֵיךְ אִמְּוֹתֶיךָ	בְּרֵיךְ אִמְּוֹתֶיךָ	בְּרֵיךְ קְרוּבֵיךְ
die Väter	der Vater	die Mütter	die Mutter	die Brüder
אֲבוֹת	אָב	אִמְּהוֹת	אִם	אָחִים

בְּרֵיךְ הַמַּמְצֵר	בְּרֵיךְ הַמַּמְצֵר	בְּרֵיךְ טַחְטְוֹתֶיךָ	בְּרֵיךְ טַחְטְוֹתֶיךָ	בְּרֵיךְ טַחְטְוֹתֶיךָ
die Hämmel	der Hammer	die Tücher	die Tücher	die Tochter
מַקְבּוֹת	מַקְבֵּת	בְּנוֹת	בְּנוֹת	בֵּת

בְּרֵיךְ וְאִטְלָא	בְּרֵיךְ נַחֲמָא	בְּרֵיךְ נַחֲמָא	בְּרֵיךְ מְעִילִים	בְּרֵיךְ מְעִילִים
der Sattel	die Nägel	der Nagel	die Mäntel	der Mantel
בֵּר	יְתִדוֹת, צִפְרָנִים	יְתִד, צִפּוֹרֵן	מְעִילִים	מְעִיל

בְּרֵיךְ וְוֹאָג	בְּרֵיךְ וְוֹאָג	בְּרֵיךְ שִׁבְעֵיךָ	בְּרֵיךְ שִׁבְעֵיךָ	בְּרֵיךְ וְאִטְלָא
die Wägen	der Wagen	die Vögel	der Vogel	die Sättel
עֲגָלוֹת	עֲגָלָה	עוֹפוֹת, צִפְרִים	עוֹף, צִפּוֹר	כְּרִים

בְּרֵיךְ גְּרָאבָא	בְּרֵיךְ גְּרָאבָא	בְּרֵיךְ גְּרָאבָא	בְּרֵיךְ שִׁבְעֵיךָ	בְּרֵיךְ שִׁבְעֵיךָ
der Graben	die Gärten	der Garten	die Fäden	der Fäden
תְּעָלָה	גְּנִים	גֵּן	חוּטִים	חוּט

בְּרֵיךְ נְתִיבָא	בְּרֵיךְ נְתִיבָא	בְּרֵיךְ בִּגְדֵיךָ	בְּרֵיךְ בִּגְדֵיךָ	בְּרֵיךְ גְּרָאבָא
die Knöpfe	der Knopf	die Bögen	der Bogen	die Gräben
חִישּׁוּקִים, נְיִים	חִישּׁוּק, נֵי	קִשְׁתוֹת	קִשֶׁת	תְּעָלוֹת

בְּרֵיךְ צִפּוֹף	בְּרֵיךְ צִפּוֹף	בְּרֵיךְ טֹפֵף	בְּרֵיךְ נְתִיבָא	בְּרֵיךְ נְתִיבָא
der Zopf	die Zöpfe	der Zopf	die Knöpfe	der Knopf
צִפָּה	דוּדִים, סִירִים	דוּד, סִיר	רְאִישִׁים	רֵאשׁ

בִּזְרֵי בָּקָרָא	בִּזְרֵי בָּקָרָא	בִּזְרֵי הָרִמָּה	בִּזְרֵי הָרִמָּה	בִּזְרֵי צִבְעוֹנָה
die Böcke	der Bock	die Rücke	der Ruck	die Röpfe
שְׂעִירִים	שְׂעִיר	בְּגָדִים	בְּגָד	צִמּוֹת

בִּזְרֵי קַרְוָה	בִּזְרֵי וּלְאָלִים	בִּזְרֵי וּלְאָלִים	בִּזְרֵי שֹׁטְטִים	בִּזְרֵי שֹׁטְטִים
der Krug	die Wölfe	der Wolf	die Stöcke	der Stock
בַּד	זְאֵבִים	זְאֵב	מִקְלוֹת, מִמּוֹת	מִקְל, מִמָּה

בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי קַרְוָה
die Flüche	der Fluch	die Pflüge	der Pflug	die Krüge
קְלָלוֹת, אֱלוֹת	קְלָלָה, אֱלֹהֵי	מַחְרָשׁוֹת	מַחְרָשָׁה	כְּרִים

בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי הַטֹּל	בִּזְרֵי הַטֹּל	בִּזְרֵי הַטֹּל
die Schnüre	die Schnur	die Hüte	die Hüte	der Hut
חֻמָּים	חֹמֶט	כּוֹבְעִים, מְצַנְפוֹת	כּוֹבְעִים, מְצַנְפוֹת	כּוֹבַע, מְצַנְפָה

בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי שְׂרָפָה
der Sturm	die Thürme	der Thurm	die Schwüre	der Schwur
סְעָרָה	מִגְדָּלוֹת	מִגְדָּל	שְׁבוּעוֹת	שְׁבוּעָה

בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי שְׂרָפָה
die Kunst	die Dünste	der Dunst	der Dunst	die Stürme
מְלָאכֶת־מַחְשָׁבֶת	אֲדָנִים	אֲדָנִים	אֲדָנִים	סְעָרוֹת

בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי שְׂרָפָה
der Rath	die Pfähle	der Pfahl	die Rünfte	die Rünfte
עֵצָה	עֲמוּדִים	עֲמוּד	מְלָאכֶת־מַחְשָׁבוֹת	מְלָאכֶת־מַחְשָׁבוֹת

בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי שְׂרָפָה	בִּזְרֵי שְׂרָפָה
die Gänge	der Gang	die Wälle	der Wahl	die Rätze
מַהְלָכִים	מַהְלָךְ	סוּלְלוֹת	שׁוּלְלָה	עֵצוֹת

בזר צאן	בזר פֿאלל	בזר פֿאל	בזר שטאלל	בזר שטאל
der Zahn	die Fällē	der Fall	die Ställē	der Stall
שן	אופנים, מפלות	אופן, מפלה	ארות	ארה

בזר האהן	בזר האהן	בזר האהן	בזר האהן	בזר האהן
die Bühne	der Bahn	die Bühne	der Bahn	die Bühne
תרנגולים	תרנגול	צנות	צנה	שנים

בזר באאפ	בזר שטאמץ	בזר שטאמ	בזר האמץ	בזר האמ
der Dampf	die Stämme	der Stamm	die Kämme	der Kamm
קיטור	מטות, גזעים	מטה, גזע	מסרקות	מסרק

בזר וואנדן	בזר וואנד	בזר האנד	בזר האנד	בזר באאפס
die Wände	die Wand	die Hände	die Hand	die Dämpfe
בתלים	ביתל	ידיים	יד	קטורות

בזר פֿאוסטן	בזר פֿאוסט	בזר מאגד	בזר מאגד	בזר מאגד
die Fäuste	die Faust	die Mägde	die Mägdē	die Mägdē
אגרופות	אגרופ	אמהות, שפחות	אמהות, שפחות	אמה, שפחה

בזר בוים	בזר בראוטל	בזר ברויט	בזר האוטל	בזר הויט
der Baum	die Bräute	die Braut	die Häute	die Haut
עץ	כלות	כלה	עורות	עור

בזר טראומן	בזר טרום	בזר ראומן	בזר רוים	בזר באומן
die Träume	der Traum	die Räume	der Raum	die Bäume
חלומות	חלום	מקומות	מקום	עצים

בזר בוים	בזר בארג	בזר בארג	בזר הארג	בזר הארג
das Wein	die Berge	der Berg	die Hunde	der Hund
עצם, רגל	הרים	הר	כלבים	כלב

גַּזַּל גּוֹזֵל	דְּבָרִים דְּבָרִים	דָּבָר דָּבָר	דְּבַיִם דְּבַיִם
der Dieb	die Dinge	das Ding	die Weine
גַּנָּב	דְּבָרִים	דָּבָר	עֲצָמוֹת, רְגָלִים

שָׁנָה שָׁנָה	שְׂעָרוֹת שְׂעָרוֹת	שֵׁעַר שֵׁעַר	גַּנְבִּים גַּנְבִּים
die Jahre	die Haare	das Haar	die Diebe
שָׁנִים	שְׂעָרוֹת	שֵׁעַר	גַּנְבִּים

סוּס סוּס	רִשְׁתּוֹת רִשְׁתּוֹת	רִשְׁתּוֹת רִשְׁתּוֹת	נְטִיעַ נְטִיעַ
das Pferd	die Meße	das Meß	die Keime
סוּס	רִשְׁתּוֹת	רִשְׁתּוֹת	נְטִיעַ

חֶבֶל חֶבֶל	שֹׁכֵב מַיִם שֹׁכֵב מַיִם	מַחְסֵה, מִגֵּן מַחְסֵה, מִגֵּן	סוּסִים סוּסִים
der Strick	die Schütze	der Schutz	die Pferde
חֶבֶל	שֹׁכֵב מַיִם	מַחְסֵה, מִגֵּן	סוּסִים

שַׁעֲרִים שַׁעֲרִים	יָמִים יָמִים	יּוֹם יּוֹם	חֶבְלִים חֶבְלִים
die Thore	die Tage	der Tag	die Stricke
שַׁעֲרִים	יָמִים	יּוֹם	חֶבְלִים

חֵץ חֵץ	אֲבָנִים אֲבָנִים	אֶבֶן אֶבֶן	חַיּוֹת חַיּוֹת
der Pfeil	die Steine	der Stein	die Thiere
חֵץ	אֲבָנִים	אֶבֶן	חַיּוֹת

צִבְאִים צִבְאִים	צִבִּי צִבִּי	שִׁוֹת שִׁוֹת	שֵׂה שֵׂה
die Hirsche	der Hirsch	die Schafe	das Schaf
צִבְאִים	צִבִּי	שִׁוֹת	שֵׂה

מְלִים מְלִים	מְלָה מְלָה	אֵילָה אֵילָה	חֲזִיר חֲזִיר
die Worte	das Wort	die Meße	das Schwein
מְלִים	מְלָה	אֵילָה	חֲזִיר

גַּזַר אוֹיֵב der Leib	גִּזַּר בְּרִצְטֵלֶזֶר die Bretter	גַּאס בְּרֵצֶטל das Brett	גִּזַּר קִינְגֶזֶר die Kinder	גַּאס קִינְג das Kind
גְּוִיָּה	קְרִישִׁים	קְרִישׁ	יְלָדִים	יֶלֶד
גִּזַּר ווייבֶזֶר die Weiber	גַּאס ווייב das Weib	גִּזַּר גִּיסטֶזֶר die Geister	גִּזַּר גִּיסט der Geist	גִּזַּר אוֹיבֶזֶר die Leiber
גְּוִישִׁים	אִישָׁה	רוּחֹת	רוּחַ	גְּוִיּוֹת
גַּאס קִינְג das Kind	גִּזַּר אוֹיֵזֶר die Eier	גַּאס אוֹי das Ei	גִּזַּר קִינְגֶזֶר die Bilder	גַּאס קִינְג das Bild
גְּזוּר, פֶּר	בֵּיצִים	בֵּיצָה	צוּרֹת	צוּרָה
גִּזַּר בּוֹכֶזֶר die Bücher	גַּאס בּוֹךְ das Buch	גִּזַּר הַצֶּמֶן die Heiden	גַּאס הַצֶּמֶד das Heind	גִּזַּר קִינְגֶזֶר die Kinder
סְפָרִים	סֵפֶר	בְּתַנּוֹת	בְּתַנּוֹת	יְשׁוּרִים, פָּרִים
גִּזַּר וואורֶם der Wurm	גִּזַּר גּוֹטֶזֶר die Güter	גַּאס גּוּט das Gut	גִּזַּר טוֹכֶזֶר die Tücher	גַּאס טוֹךְ das Tuch
הוֹלֵעַ	אַחֲזוֹת	אַחֲזוּהַ	בְּגָדִים	בְּגָד
גִּזַּר דֹּרְנֶזֶר die Dörner	גִּזַּר דּוֹרְן der Dorn	גִּזַּר דֹּרְפֶזֶר die Dörfer	גַּאס דּוֹרֶף das Dorf	גִּזַּר ווּרְמֶזֶר die Würmer
קוֹצִים	קוֹץ	כְּפָרִים	כְּפָר	הוֹלְעִים
גַּאס אוֹךְ das Loch	גִּזַּר קֹרְנֶזֶר die Körner	גַּאס קֹרְן das Korn	גִּזַּר הֹרְנֶזֶר die Hörner	גַּאס הֹרֶן das Horn
חוֹר	גְּרַגְרִים	גְּרַגְרֶדֶן	קְרַנִּים	קֶרֶן
גִּזַּר בּוֹלֶטֶזֶר die Blätter	גַּאס בּוֹלֶט das Blatt	גִּזַּר פֹּלְקֶזֶר die Völker	גַּאס פֹּלְק das Volk	גִּזַּר אוֹכֶזֶר die Vöcher
עָלִים	עֵלָה	עַמִּים	עַם	חוֹרִים

גאס קאלב	גיא גראָבֶער	גאס גראָב	גויז גאַכער	גאס גאָך
das Kalb	die Gräber	das Grab	die Dächer	das Dach
עגל	קברים	קבר	גגות	גג

גויז לאַנדער	גאס לאַנד	גויז לאַמער	גאס לאַמ	גויז קאַלבער
die Ländler	das Land	die Lämmer	das Lamm	die Kälber
אַרצות	אַרץ	ישיות	שה	עגלים

גויץ וואַלדער	גויץ וואַלד	גויץ ראַדער	גאס ראַד	גאס ראַד
die Wälder	der Wald	die Räder	das Rad	das Rad
יערים	יער	אופנים, גלגלים	אופן, גלגל	אופן, גלגל

גאס פֿאָאָג	גויז אַאָנער	גויץ אַאָן	גויץ טהאַלער	גאס טהאַל
das Pfand	die Männer	der Mann	die Thäler	das Thal
משכון, עבוב	אַנשים	איש	עמקים	עמק

גאס אַויל	גויץ ראַנדער	גער ראַנד	גויץ פֿאָאָגער	גויץ פֿאָאָגער
das Maul	die Ränder	der Rand	die Pfänder	die Pfänder
פה חיה ובהמה	שפות	שפה	עבונות	משפנות, עבונות

גויץ באַנדער	גאס באַנד	גויץ קראַווער	גאס קרוט	גויז אַוועלער
die Bande	das Band	die Kräuter	das Kraut	die Mäuler
קשרים	קשר	ירקות	ירק	פיות

גויץ באַטטל	גויץ נאַדלען	גויץ נאַדל	גויץ זיכלען	גויץ זיכל
die Dattel	die Nadeln	die Nadel	die Sicheln	die Sichel
תאנה	מחטים	מחט	אתות, מזמרות	את, מזמרה

גויז נאַססעלן	גויץ נאַססעלן	גויץ גאַבלען	גויז גאַבלען	גויץ באַטטלען
die Messeln	die Messel	die Gabeln	die Gabel	die Datteln
ברקנים	ברקן	מולגות	מולג	תאנים

בִּיץ שְׁפוּנֵי־אֵין die Spindeln פְּלָכִים	בִּיץ שְׁפוּנֵי־צֶלַע die Spindel פְּלֶךְ	בִּיץ שְׁפוּנֵי־עֵל die Schüsseln קְעָרוֹת	בִּיץ שְׁפוּנֵי־עֵל die Schüssel קְעָרָה
---	---	--	--

בִּיץ אֲבֵרֵן die Andern גִּידִים	בִּיץ אֲבֵרָה die Ader גִּיד	בִּיץ טְרָמְמֵלֵן die Trommeln תְּפִים	בִּיץ טְרָמְמֵל die Trommel תּוֹף
---	------------------------------------	--	---

בִּיץ אֶפֶס der Affe קוֹף	בִּיץ לֵיטֵרֵן die Leitern סְלָמוֹת	בִּיץ לֵיטֵרָה die Leiter סוּלָם	בִּיץ אֹיֶרֶן die Mauern חוֹמוֹת	בִּיץ אֹיֶרֶה die Mauer חוֹמָה
---------------------------------	---	--	--	--------------------------------------

בִּיץ גְּנָאָבֵן die Knaben יְלָדִים	בִּיץ גְּנָאָב der Knabe יָלֵד	בִּיץ רֵאָבֵן die Raben עוֹרְבִים	בִּיץ רֵאָבֶךְ der Rabe עוֹרֵב	בִּיץ אֶפֶסֵין die Affen קָפִים
--	--------------------------------------	---	--------------------------------------	---------------------------------------

בִּיץ בּוּבָה der Bube נַעַר	בִּיץ גְּרָאָנֵן die Kranken חוֹלִים	בִּיץ גְּרָאָנֶה der Kranke חוֹלָה	בִּיץ אֹיֶיֶן die Augen עֵינַיִם	בִּיץ אֹיֶיֶה das Auge עֵין
------------------------------------	--	--	--	-----------------------------------

בִּיץ לֶרְשָׁה die Lerche נְעָרִים	בִּיץ שְׁוֹאֲבָן die Schwalben צְפִירֵי־דְרוֹר	בִּיץ שְׁוֹאֲבָה die Schwalbe צְפִירֵי־דְרוֹר	בִּיץ בּוּבָן die Buben נְעָרִים
--	--	---	--

בִּיץ אֹיֶיֶן die Mücken יְחוּשִׁים	בִּיץ אֹיֶיֶה die Mücke יְחוּשׁ	בִּיץ פְּלוֹגָבֵן die Fliegen זְבוּבִים	בִּיץ פְּלוֹגָבָה die Fliege זְבוּב	בִּיץ לֶרְשָׁבֵן die Lerchen נְעָרִים
---	---------------------------------------	---	---	---

בִּיץ טוֹבָה die Taube יֹנֵה	בִּיץ רֵאָטָבֵן die Matten עֲכָבְרִים	בִּיץ רֵאָטָבָה die Matte עֲכָבֵר	בִּיץ גְּרָאָבֵן die Raben תְּחוֹלִים	בִּיץ גְּרָאָבָה die Rabe תְּחוֹל
------------------------------------	---	---	---	---

גויץ בוואסן	גויץ בלוואל	גויץ ציגען	גויץ ציגען	גויץ טויבען
die Blumen	die Blume	die Ziegen	die Ziege	die Tauben
פּרָחים	צײַן, פּרַח	עוים	עו	יונים

גויץ צאנגע	גויץ וואוארען	גויץ וואוארע	גויץ בלוטען	גויץ בלוטע
die Zange	die Waaren	die Waare	die Blüthen	die Blüthe
צַבַת	סְחֹרוֹת	סְחֹרָה	נְצָנִים	נְצִיחַה

גויץ פּפּאנגען	גויץ פּפּאנגע	גויץ צונגען	גויץ צונגע	גויץ צאנגען
die Pfannen	die Pfanne	die Zungen	die Zunge	die Zangen
מְרַחֲשׁוֹת	מְרַחֲשֶׁת	לְשׁוֹנוֹת	לְשׁוֹן	צַבְתּוֹת

גער הרר	גויץ פּרויען	גויץ פּרויע	גויץ קאנגען	גויץ קאנגען
der Herr	die Frauen	die Frau	die Mannen	die Manne
שֵׁר	נָשִׁים	אִשָּׁה	פְּרִים	פֶּר

גויץ פּורטלען	גויץ פּורטל	גויץ גראפען	גער גראף	גויץ געררען
die Fürsten	der Fürst	die Grafen	der Graf	die Herren
נְסִיכִים	נְסִיךְ	פְּחוֹת	פְּחָה	שֵׁרִים

גויץ הירט	גויץ בארען	גויץ באר	גויץ מענשען	גויץ מענש
der Hirt	die Bären	der Bär	die Menschen	der Mensch
רוֹעֵה	דְּבִים	דּוֹב	בְּנֵי־הָאָדָם	בֶּן־אָדָם

גויץ פּלורען	גויץ פּלורע	גויץ נארען	גער נאר	גויץ הירטען
die Fluren	die Flur	die Narren	der Narr	die Hirten
מְקוֹמֵי־מְרַעָה	מְקוֹמֵי־מְרַעָה	אֹיִלִים	אֹיִל	רוֹעִים

גויץ שאוארען	גויץ שאאר	גויץ אופרען	גויץ אופר
die Schaaeren	die Schaar	die Uhren	die Uhr
מַחְנוֹת	מַחְנֵה	מִזְרֵי־הַשָּׁעוֹת	מִזְרֵי־הַשָּׁעוֹת

בְּאֵזְרָא	בְּיַרְדֵּן	בְּיַרְדֵּן	בְּיַרְדֵּן	בְּיַרְדֵּן
das Ohr	die Staaten	der Staat	die Saaten	die Saat
אָזְנוֹן	מַמְלָכוֹת	מַמְלָכָה	זְרָעִים	זְרָע

בְּזֵרַת	בְּזֵרַת	בְּזֵרַת	בְּזֵרַת	בְּזֵרַת
die Zahlen	die Zahl	die Strahlen	der Strahl	die Ohren
מִסְפָּרִים	מִסְפָּר	קִרְנֵי־אֹר	קִרְנֵי־אֹר	אָזְנוֹיִם

בְּזֵרַת	בְּזֵרַת	בְּזֵרַת	בְּזֵרַת	בְּזֵרַת
der Schmerz	die Herzen	das Herz	die Wahlen	die Wahl
מִכְּאֹב	לְבָבוֹת	לֵב	בְּחִירוֹת	בְּחִירָה

בְּזֵרַת	בְּזֵרַת	בְּזֵרַת	בְּזֵרַת
die Pfauen	der Pfau	die Schmerzen	
תְּכָיִים.	תְּכָי	מִכְּאֹבִים	

ם , ז , ס , סע , אס , אסע , אססער .
 ס ז ס סע אס אסע אססער
 (offer) סס סס סס סס סס סס סס

בְּזֵרַת	בְּזֵרַת	בְּזֵרַת	בְּזֵרַת
die Füße	der Fuß	die Gläser	das Glas
רְגָלִים	רֶגֶל	זְכוּכִית, צְלוּחִית	זְכוּכִית, צְלוּחִית

בְּזֵרַת	בְּזֵרַת	בְּזֵרַת	בְּזֵרַת	בְּזֵרַת
das Gras	die Fässer	das Faß	die Nüsse	die Nuße
עֵשֶׂב	חֲבִיּוֹת	חֲבִית	אֲגוּזִים	אֲגוּז

בְּזֵרַת	בְּזֵרַת	בְּזֵרַת	בְּזֵרַת	בְּזֵרַת
die Loose	das Loos	die Moose	das Moos	die Gräser
גִּזְרֵי־לֹוֹס	גִּזְרֵי־לֹוֹס	מִינֵי־אֹזֹב	אֹזֹב	עֵשְׂבִים

גאנז	גאכסז	גאכס	גאכסן	גאכס
die Gans	die Däcse	der Dachs	die Füchse	der Fuchs
גאז	גאשם	גאש	גאעלם	גאעל

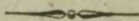
גאז	גאז	גאז	גאז	גאז
die Mäuse	die Maus	die Mäuse	die Maus	die Gänse
גאנם	גאנה	גאנברם	גאנבר	גאזות

גאז	גאז	גאז	גאז
die Flüsse	der Fluß	die Flüsse	der Fluß
גארות, גארות	גארה	גארות-חופש	גארות-חופש

גאז	גאז	גאז	גאז
die Häuser	das Haus	die Misse	der Miß
גאתם	גאית	גאעים, גאדקים	גאעי, גאדק

גאז	גאז	גאז
der Ochse	die Schlösser	das Schloß
גאז, גאז	גארות, גארות	גאעול, גארה

גאז	גאז	גאז
die Felsen	der Fels	die Ochsen
גאעים, גאזים	גאע, גאז	גאזים, גאזים

אנפֿאָנגע דער וואָרטבילדונג.
 Anfänge der Wortbildung.

פּערזאָנעננאמע

זאכנאמע

גזר שולר

der Schüler

תּלְמִיד־בֵּית־הַסֵּפֶר

גזר גלאזר

der Glaser

אָמְן־זִכּוּכִית

גזר שול

die Schule

בֵּית־הַסֵּפֶר

גזר גלאז

das Glas

זִכּוּכִית

גזר קראמר

der Krämer

בַּעַל־קַנְיָן = חֲנוּת

גזר קראם

der Kram

קַנְיָן, חֲנוּת

גזר שאָפער

der Schäfer

רֹעֵה־צֹאן

גזר שאפ

das Schaf

צֹאן

גזר שטאָדלער

der Städler

בֶּן־עִיר

גזר שטאָט

die Stadt

עִיר

גזר טאָפּער

der Töpfer

יוֹצֵר חֶרֶשׁ

גזר טאָפּ

der Topf

סִיר־חֶרֶשׁ

גזר צאהל

die Zahl

מִסְפָּר, מִנְיָן

גזר טהאַלער

der Thäter

עוֹשֶׂה

גזר טהאט

die That

מַעֲשֶׂה

גזר וואַכטער

der Wächter

שׁוֹמֵר

גזר וואַכט

die Wacht

שִׁמְרָה

גזר קאָופער

der Käufer

קוֹנֵה

גזר קאָופ

der Kauf

קִנְיָה

גזר וואַלער

der Wähler

בוֹחֵר

גזר וואַל

die Wahl

בְּחִירָה

גזר צאָהלער

der Zähler

סוֹפֵר, מוֹנֵה

גזר שאַפ

das Schiff

אָנִיָּה

גזר קאָהלער

der Kähler

עוֹשֶׂה־גְּתָלִים

גזר קאָהל

die Kohle

גְּתָלֵת

גזר טראַומער

der Träumer

חוֹלֵם

גזר טראַום

der Traum

חֵלֹם

גַּזְרֵי רִיטְטֶר	בִּזְרֵי רִיטְט	גַּזְרֵי פִיִּשְׁר	בִּזְרֵי פִיִּש	גַּזְרֵי שִׁיפֶר
der Ritter	der Mitt	der Fischer	der Fisch	der Schiffer
רִכָּב	רִכִּיבָה	דִּיג	דִּג	מְלַח, רִב הַחֹבֵל

גַּזְרֵי פִּלְשֶׁר	גַּזְרֵי פֶלֶשׁ	גַּזְרֵי שְׁנִיטְטֶר	בִּזְרֵי שְׁנִיט
der Fleischer	das Fleisch	der Schnitter	der Schnitt
מוֹכֵר-בֶּשֶׂר, מִבַּח	בֶּשֶׂר	קוֹצֵר	חֲתָךְ, קָצִיר

גַּזְרֵי צֹלְלָנֶר	גַּזְרֵי צֹלֵל	גַּזְרֵי גַּאָרְטֶנֶר	גַּזְרֵי גַּאָרְטֵן
der Zöllner	der Zoll	der Gärtner	der Garten
מְכַסֵּן, גּוֹבֵה מֵם	מֵם, מְכֵם	בְּעַל-הַגֶּן, עוֹבֵד הַגֶּן	גֶּן

גַּזְרֵי קוֹנְסוֹלֶר	בִּזְרֵי קוֹנסט
der Künstler	die Kunst

מְלַאכֶת-מְחִשָּׁבֶת בְּעַל-מְלַאכֶת-מְחִשָּׁבֶת, חוֹשֵׁב, חֲרָשׁ-חֵם

גַּזְרֵי פִּפּוֹרְטֶנֶר	בִּזְרֵי פִּפּוֹרְט	גַּזְרֵי גֹלְדֶנֶר	גַּזְרֵי גֹלְד
der Pförtner	die Pforte	der Söldner	der Sold
שְׁעָר	שַׁעַר	שָׂכִיר	שָׂכָר

גַּזְרֵי בִילְדֶנֶר	גַּזְרֵי בִילְד	גַּזְרֵי גִלּוֹכְנֶר	בִּזְרֵי גִלּוֹכֶה
der Bildner	das Bild	der Glöckner	die Glocke
צִיר-צוֹרָה, צִיר	צוֹרָה	מְשִׁמֵּי-קוֹל-פְּעֻמּוֹן	פְּעֻמּוֹן

גַּזְרֵי גַאָטְטֶל	גַּזְרֵי הַאָנְדֶלֶר	גַּזְרֵי הַאָנְדֶל	גַּזְרֵי וואַגֶנֶר	גַּזְרֵי וואַגֵן
der Sattel	der Händler	der Handel	der Wagner	der Wagen
כָּר	סוֹחֵר	מִסְחָר	חֲרָשׁ-עֵנֹלוֹת	עֵנֹלָה

גַּזְרֵי טִיש	גַּזְרֵי נַאָדֶלֶר	בִּזְרֵי נַאָדֶל	גַּזְרֵי גַאָטְטֶלֶר
der Tisch	der Nadler	die Nadel	der Sattler
שׁוֹלְחָן	אֲמֵן-הַמַּחְמִים	מַחַט	אֲמֵן-כָּרִים

בַּצַּר שׁוֹטֵטֵר
der Schuster
סַנְדְּלָר

בַּצַּר שׁוּחַ
der Schuh
נַעַל, סַנְדְּל

בַּצַּר טוֹשֵׁר
der Tischler
חֶרֶשׁ-עֵץ

בַּצַּר טוֹיֵחֵר
der Taucher
טוֹבֵל

טוֹיֵחֵן
tauchen
טָבֹל

בַּצַּר טְרַאָגֵר
der Träger
נוֹשֵׂא

טְרַאָגֵן
tragen
נִשְׂא

לֹאגֵן
schlagen
הִבֹּת

בַּצַּר לֹאָגֵר
der Kläger
צוֹעֵק

לֹאגֵן
flagen
צָעֹק

בַּצַּר לֹאָפֵר
der Schläfer
יָשֵׁן

לֹאָפֵן
schlafen
יָשָׁן

בִּאָנֵן
backen
אָפֵה

בַּצַּר גְּרַאָבֵר
der Gräber
כּוֹרֵה, חוֹפֵר

גְּרַאָבֵן
graben
כּוֹרֵה, הָפֹר

בַּצַּר לֹאָגֵר
der Schläger
מִכֵּה

בַּצַּר פֹּאָכְטֵר
der Pächter
שׁוֹכֵר

פֹּאָכְטֵן
pachten
שׁוֹכֵר

בַּצַּר לֹאָכְטֵר
der Schlächter
שׁוֹחֵט, טֹבַח

לֹאָכְטֵן
schlachten
שׁוֹחֵט

בַּצַּר בִּאָנֵר
der Bäcker
אָפֵה

לױפֵן
laufen
רוֹץ

בַּצַּר שׁפֹּתֵטֵר
der Spötter
לֵץ

שׁפֹּתֵטֵן
spotten
לֵצֵן

בַּצַּר וואָרטֵר
der Wärter
שׁוֹמֵר

וואָרטֵן
warten
שׁוֹמֵר

קוֹפֵן
kaufen
קָנָה

בַּצַּר רֹאָבֵר
der Räuber
חֹמֵס

רוֹבֵן
rauben
חָמוֹס

בַּצַּר רֹאָפֵר
der Säufer
שׁוֹתֵה

קוֹפֵן
kaufen
שָׁתָה

בַּצַּר לֹאָפֵר
der Käufer
רָץ

בַּצַּר פֹּהֶרֵר
der Führer
מְנַהֵל, מְנַהֵג

פֹּהֶרֵן
führen
נְהַל, נְהוֹג

בַּצַּר בּוֹיֵר
der Bauer
בּוֹנֵה

בּוֹיֵן
bauen
בָּנָה

בַּצַּר קוֹפֵר
der Käufer
קוֹנֵה

גַּזַר וּלְבַשָּׁה der Weber אָרַג	וּלְבָשׁוּ weben אָרוּג	גַּזַר גְּזָרָה der Gerber מַעְבֵּד עוֹרוֹת, בּוֹרְסָקִי	גַּזַר גְּזָרָה gerben עֵבֵד עוֹרוֹת
מִצָּסֵן messen מָדָה	גַּזַר פּוֹרַחֲסָר der Prasser זוּלָל	פּוֹרַחֲסָן prassen זָלוּל	גַּזַר שְׂפֹעֵשׂוֹ der Schöpfer דוֹלָה, בּוֹרָא רָלָה
גַּזַר חֲכִימָה der Rechner חֹשֵׁב	חֲכִימָה rechnen חִישֵׁב	גַּזַר לִשְׂרָה der Leser קוֹרָא	לִשְׂרָה lesen קָרָא
			גַּזַר מַצָּסֵן der Messer מוֹרֵד

הינצוועטצונג דער לויטע.

Sinzufetzung der Laute.

וּלְבָשׁוּ welken נָבֹל	וּלְבָשׁוּ welk	גְּרִינֵן grünen	גְּרִינֵן grün	פֹּאֵלֵן faulen	פֹּאֵל faul
רִיפֵן reifen הַגְּמִיל, בִּבְרִי	רִיפֵן reif	יִרְזֵק ירוק	יִרְזֵק ירק	בְּלֵה, רִקֵּב בלה, רקוב	בְּלֵה, רִקֵּב בלה, רקב
הוֹלֵן heilen	הוֹלֵן heilen	הוֹלֵן heilen	הוֹלֵן heilen	הוֹלֵן heilen	הוֹלֵן heilen
אֹלְטֵן altern	אֹלְטֵן alt	קוֹפֵן fühlen	קוֹפֵן fühlen	קוֹפֵן fühlen	קוֹפֵן fühlen
בּוֹנֵן dunkeln	בּוֹנֵן dunkeln	קוֹפֵן fühlen	קוֹפֵן fühlen	קוֹפֵן fühlen	קוֹפֵן fühlen
אִפְלָה siechen	אִפְלָה siechen	קוֹפֵן fühlen	קוֹפֵן fühlen	קוֹפֵן fühlen	קוֹפֵן fühlen
חֹלָה siech	חֹלָה siech	קוֹפֵן fühlen	קוֹפֵן fühlen	קוֹפֵן fühlen	קוֹפֵן fühlen
בְּרֵךְ, הִירָךְ	בְּרֵךְ, הִירָךְ	בְּרֵךְ, הִירָךְ	בְּרֵךְ, הִירָךְ	בְּרֵךְ, הִירָךְ	בְּרֵךְ, הִירָךְ

צָהַם	שָׁרַף	פָּאָר	טראָקנען	טראָקן
zahn	schärfen	scharf	trocknen	trocken
נִבְנֶע, סָר לְמִשְׁמַעַת	חָדַר	חָדַר	יָבֵשׁ	יָבֵשׁ

לָהֵמַן	לָהֵם	הִלְהִימָן	הִלְהִי	צָהַם
lähmen	lahm	höhlen	hohl	zähmen
מִקְצֵה־רִגְלָיִם	פָּסַח	עֲשׂוֹת־חֻלּוֹל	נָבוֹב, חֻלּוֹל	הִבְנִיעַ, כִּבְּשׁ

טָרַף	טָאַט	טָאַט	בִּלְאוּ	בָּלָא
starr	tödten	tot	bläuen	blau
חָזַק	הָמִית	מִית	צָבוּעַ תְּבִילָת	תְּבִילָת

וָוָרָא	פִּלְשֵׁן	פִּלְשֵׁן	וואַכען	וואַך	טָרַף
warm	fälschen	falsch	schwächen	schwach	stärken
חָם	שָׁקַר	שָׁקַר	חֲלַשׁ, רַפָּה	חֲלַשׁ, רַפָּה	חֹזֵק

נָאָף	גִּלְטֵט	גִּלְטֵט	וואַנדען	וואַנד	וואַרמען
naß	glätten	glatt	runden	rund	wärmen
לָח	הִחַלֵּק	חִלַּק	עֲשׂוֹת־עִגּוּל	עִגּוּל	חָמַם, הִחַם

רוֹתֵן	רוֹתֵן	קִרְצֵן	קִרְצֵן	קִרְמוּעֵן	קִרְמוּם	נֶעֱטֵן
röthen	roth	kürzen	kurz	krummen	krumm	neßen
הָאָדִים	אָדוּם	קִצַּר	קִצּוֹר	עָקַם	עָקוּם	רָטוּב

לוֹטֵר	טוֹלֵט	טוֹלֵט	לֵעֵר	לֵעֵר	שוואַרצען	שוואַרץ
lauter	stillen	still	leeren	leer	schwärzen	schwarz
יָד	הִשְׁקִיט	שָׁקַט	הִרִיק	רִיק	עֲשׂוֹת־שְׁחוֹר	שְׁחוֹר

צָרְפוּלֵט	פִּילֵט	פִּילֵט	זיכערן	זיכער	לאַוטערן
erfüllen	füllen	soll	sichern	sicher	läutern
מֵלֵא	מֵלֵא	מֵלֵא	הִבְטִיחַ	בְּטִיחַ	זָקַק

דיע ביעגונגס-וילבען

Die Biegungsilben.

(א) עי, ערי, עסי, עני, עניס, עסי, em, ens, en, es, er, e, (A

קלאר א קוואל א
klar e Quell e

קונט א ווייל א
bunt e Wies e

גרונ א אוי א
grün e Au e

מעין זך, צח

אחו בצבעים שונים

נאות דשא

ברויט א שטראס
breit e Straß e

קליין א היטלעך
klein e Hüttele

שאנ א באווען
schön e Blume

דיכט א אויב א
dicht e Laub e

רחוב רחב

סכה קטנה

פרח יפה

סוכה עבותה

שפיטל אר באהארט
spitz er Bohrer

שווער אר האמער
schwer er Hammer

גרוי א וואלע
grau e Wolke

מקבת חדה

פטיש ביד

עב עני

רונד אר טעל אר
rund er Tell er

שטומפ אר פינגער
stumpf er Fing er

שטארק אר פייאל אר
stark er Pfeil er

קערה עגולה

אצבע פתה

עמוד חזק

דיק אר לעדער
dick es Leder

שארף אר מעסער
scharf es Messer

ווייס אר צוקער
weiß er Zucker

עור מעובד עב

שבין חד, מאכלת חדה

דבש קנה לבן

וואר אר צימער
warm es Zimmer

שלאכט אר וועטער
schlecht es Wetter

ווייך אר לאגער
weich es Lager

חדרתם

רוחיום רעה

מצערך

בֹּטֵל בְּאוֹר אֵין	שׁוֹאֲרֵצ גֵּירֵש אֵין	פְּרִיש לֵם וואספֿר
bunte Blum en	schwarze Kirsch en	frisch es Wasser
מִים חַיִּים גּוֹדְגָנִיּוֹת שְׁחֹרוֹת פְּרָחִים בְּעֵלֵי צְבָעִים שׁוֹנִים		

רַעַצ קוֹזְלוֹ אֵין .	רִיפֿץ בּוֹרֵ אֵין	פֿוֹסִי טְרוֹיב אֵין
reine Quellen	reife Birnen	süße Trauben
מְעִינֹת טְהוֹרוֹת .	אֲגָסִים בְּשׁוֹלִים	עֲנָבִים מְתוֹקִים

בְּאֵזֶּה הַנּוֹבֵצ שׁטאַרצ קֶזֶטלֿען	פֿעֶלֶרֵצ שׁוֹזֶרֶן אַסֶּלֶן	שׁטאַרצ אֵין
Wölf em Hunde starke Ketten.	Stark em Pferde schwere Lasten.	
לְכָלֵב רַע אֲזוּקִים חֲזָקִים .	לְסוּם חֲזָק מִשְׁאֹת בְּבִרוֹת .	

יוֹנֵג אֵין קְאָקֵצ גּוֹטֿלֵס פֿוֹטֶטֶזֶר .	קְרַאנק אֵין טְהוֹזֶרֶן טְרוֹיב פֿעֶלֶרֵצ .	
Jung em Kalbe gutes Futter.	Krank em Thiere treue Pflege.	
לְעֵגֶל רַךְ מְסַפֵּא טוֹב .	לְבַעַל תִּי חוֹלָה שְׁמִירָה נְאֻמְנָה .	

הַאֵרֶט אֵין הַאֵלֶצ גְּרַאָפֿץ אֵין־סֶלֶצ .	אָוֵ אֵין פֿעֶלֶרֵצ גּוֹטֶצ פֿאַלֶן .	
Hart em Holze grobe Alexte.	Schlau em Fuchse gute Fallen.	
לְעֵץ קִשָּׁה קְרִדוּמִים חֲזָקִים .	לְשׁוּעֵל עֵרוּם פְּחִים יְקוּשִׁים .	

אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ	אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ	
Uns res Lebens schönste Stunden.	Reifem Roggen warme Tage.	
לְתַבּוּאָה בְּבוֹרָה יָמִים חַמִּים .	הַעֵת הַיְקָרָה לָנוּ בְּכָל יָמֵי חַיֵּינוּ .	

אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ	אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ	
Tunne rit Friede ns süße Ruhe.	Wein es Herz en s größte Freude.	
רֵאשׁ שְׂמֵחַת לְבָבִי .	מְנוּחַת נוֹעַם שְׁלוֹת נַפְשִׁי .	

אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ אֵין־רֵצ
 Eu res Vaters erste Sorge.
 רֵאשִׁית אֲבִיכֶם הָרֵאשׁוֹנָה .

באו צן הוא צאס טאר נצן שיא צר •

Blau en Himm elß Stern en = Schimm er.

זוהר בוכבי שמי־ספיר.

ב) עט, ערט, עלט, עסט, ערסט, עלסט.
elst, erst, est, elt, ert, et, (B

שרובצט סאָנצ ריפֿטאָן!

Schreibet schöne Schriften!

מכתבים יפים כתבו!

פֿולגט אונדז אונדז אונדז!

Folget eurem Lehrer!

אתרי מוריכם לכו!

ליבצט אונדז אונדז פֿונדז!

Liebet eure Feinde!

את שנאיכם אהבו!

צאָגערט ניכט צו גוטן!

Zögert nicht zum Guten!

בקראכם בספר אל תעלגו (בלשונכם)! מעשות טוב אל תאחרו!

האבצט ניכט אויף שפילאָן!

Habert nicht beim Spielen!

במשחק אל תרגזו!

אָרגערט קיינען אַנשען!

Mergert keinen Menschen!

בל אדם אל תבעיסו!

לעזט גוטע בוכער!

Leset gute Bücher!

בספרים טובים קראו!

זינגט פֿרוֹהע לידער!

Singet frohe Lieder!

שירי גיל שירו!

דאַנקט אונדז אונדז!

Danket euren Eltern!

לאבותיכם דודו!

טאָטערט ניכט בייף לעזן!

Stottert nicht beim Lesen!

בקראכם בספר אל תעלגו (בלשונכם)!

צווגערט ניכט אויף לערנען!

Zaudert nicht im Lernen!

בלמודיכם אל תעצרו!

קלאַטערט ניכט אויף באָמען!

Klettert nicht auf Bäume!

על עצים אל תעלו!

וואנגעלט גראדן וועג !

Wandelt gerade Wege !

בְּדַרְכֵים יְשָׁרִים לְכוּ !

טאנגעלט נישט מיט ארבעט !

Tändelt nicht beim Lernen !

בְּעֵת הַלְמוּד אַל תִּצְחָקוּ !

שוויצעלט קיינען מענטשן !

Schmeichelt keinen Menschen !

כָּל אִישׁ אַל תַּחֲנוּפוּ !

דאנקעסטו דו איר יעדע גאב ?

Dankst du für jede Gabe ?

הַתּוֹדָה בְּעַד כָּל מַתָּה ?

לערנסטו דו אויך גערע ?

Lernst du auch gerne ?

הַתְּלִמָּה בְּנֶפֶשׁ חֲפֵצָה ?

אנגערסטו דו איר גוטען ווילען ?

Wendest du den guten Willen ?

הַתְּמִיר אֶת הַרְצוֹן הַטוֹב ?

הינגערסטו דו איר נישט אונטער ?

Blätterst du nur in dem Buche ?

הַיָּאֵם לֹא תִנְיֵא אֶת אַחֲרֵים לְפָעֻמִּים ? הַרְק אֶת עָלֵי הַסֵּפֶר תִּרְאֶה

צווייעלסטו דו אן אונזען ווארטען ?

Wandelst du auf rechtem Wege ?

הַתְּלִיךְ בְּדַרְךְ יְשָׁרִים ?

האנגעלט אימער ווייז !

Handelt immer weise !

בְּהַשְׁכֵּל תְּמִיד עֲשׂוּ מַעֲשֵׂיכֶם !

צוגעלט אירע וואונגע !

Zügelst eure Wünsche !

בְּעַד תְּאוֹתֵיכֶם עֲצֹרוּ !

זאמעלט וואהרע שאצע !

Sammelt wahre Schätze !

הוּן יָקָר אִסְפוּ !

רעדעסטו דו איר וואהרעס ?

Redest du immer Wahres ?

הַתְּדַבֵּר תְּמִיד אֱמֶת ?

וואשעסטו דו איר גיך יעדען מארגען ?

Waschest du dich jeden Morgen ?

הַתְּרַחֵץ בְּשֵׁרָה בְּכָל בּוֹקֵר ?

במסערסטו דו איר ביינע פעלער ?

Besserst du auch deine Fehler ?

הַתִּיטִיב אֶת מַעֲוֹתֶיךָ ?

הינגערסטו דו איר נישט אונטער ?

Hinderst du nicht Andre öfter ?

הַיָּאֵם לֹא תִנְיֵא אֶת אַחֲרֵים לְפָעֻמִּים ? הַרְק אֶת עָלֵי הַסֵּפֶר תִּרְאֶה

צווייעלסטו דו אן אונזען ווארטען ?

Zweifelst du an meinen Worten ?

הַתְּפֹנֶה, הַתְּסַתְּפֵק בְּדַבְּרֵי ?

טראממלסט בוא א
Trommelnst du so
התתופף בקבר

טאממלסט בוא און וויממלסט אנט גלר סעגלער ?
Tändelst du schon wieder mit der Feder ?
התתלהלה שגירת בעט ?

אנט גלר סעגלער ?
mit den Fingern ?
באצבעותיה ?

דיע אכלייטונגס = וילבען
Die Ableitungs = Silben.

יג, יש, באר, זאם, ען, ערן!
ern, en, sam, bar, isch, ig,

הצרוח -- גלר הצרח זאנבויג -- גלר זאנב
der Herr = herrisch der Sand = sandig
מלא חול, בחול החול מתגשאל למישול, למלוך ארון, מושל

האס האאר -- האארין גלר ספאטט -- ספאטט
der Spott = spöttisch das Haar = haarig
שערות, שער, מלא שער השער בלעג, מלא שחוק הלעג

האס גאלד -- גאלטן האס וואכס -- וואכסן
das Gold = golden das Wachs = wächsern
הזהוב הזהב הרונג מרונג

האס וואלער -- וואלערן גלר שטון -- שטונערן
das Silber = silbern der Stein = steinern
מבסר, נחפה בבסר הכסר מאבן, לאבן האבן

ברצנבאר -- ברצנצן

brennen = brennbar

להשרף, לבער בער, שרף

הואילן -- הוואקא

heilen = heilbar

להרפא

ביצ גאטצ אסט ביצ גויס

Die Katze ist diebisch.

החתול מלא גבלינגב

גצר וואלף אינט פורכט באר

Der Wolf ist furchtbar.

הזאב נורא ואיום.

גצר פובצל אסט וואכזאק

Der Fudel ist wachsam.

הפלב ער, שוקר

גצר הירש אינט פלוכטיג

Der Hirsch ist flüchtig.

הצבי מהיר, קל.

ביצ נאטצזר איסט גיעטונג

Die Natter ist giftig.

הפתן מלא ארס, חמה, רוש

גצר מארגזר זויג גראוואק

Der Marber ist grausam.

האוח זאכורי

ביצגאן -- ביצגאק

biegen = biegsam

רך כפוף

הואילן -- הוואקא

heilen = heilsam

להרפא, רפאות העלה רפא

גיר פובס אסט אוסט יג

Der Fuchs ist listig.

השועל ערום.

גצר האז אסט פורכט זאק

Der Hase ist furchtsam.

הארנבת יראה, חרדה, רפת לבב.

גאס שוין אינט שמוציק

Das Schwein ist schmutzig.

החזיר מגואל, מוזהם

גצר הונט אינט נומוס

Der Hund ist neidisch.

הפלב מקניא.

ביצ ביצנצ אסט זעניג

Die Biene ist eifrig.

הדבורה חרוצה

גאס פלצר אסט זעניגאק

Das Pferd ist lenksam.

הסוס סר למשמעת

באס אף איז פֿאָלגאָסאָ .

Das Schaf ist folgsam.

הַצֶּאֱן שׁוֹמֵעַ לְקוֹל — מְקִיִּיב .

ביז נירש איזט זאפֿטיג .

Die Kirsche ist saftig.

הַגִּדְּגָנִיָּה מְלֵאָה עִסִּים .

ביז נוס איזט אָלִיג .

Die Nuss ist ölig.

הַאָגוּז מְלֵא שֶׁמֶן .

ביז נאססאָ איזט שפּיננבאָר .

Die Wessel ist spinnbar.

הַחֲרוּל יוֹבֵל לְהַאָרֵג, לְהַמָּוֵת .

ביז וואָרצל איזט האָלציג .

Die Wurzel ist holzig.

הַשְּׂרֵשׁ קָשָׁה בְּעֵץ .

באס האָץ איזט קרענבאָר .

Das Holz ist brennbar.

הַעֵץ עוֹמֵד לְבָעַר, לְהַשְׂרֵף .

ביז טאנעז איזט האָרציג .

Die Tanne ist harzig.

הַשְּׂטֵה הוּא מְלֵא כּוֹפֵר, שְׂרָף .

ביז אויפֿז איזט קנאָרריג .

Die Eiche ist knorrig.

הַאֵלֶה מְלֵא גִידִים, מְלֵא מְקִשָּׁה .

ביז אָזס איזט נוטצבאָר .

Der Ochse ist nutzbar.

הַיִּשׁוּר מוֹעִיל .

ביז צעל געהט לאַנגזאָם .

Der Esel geht langsam.

הַחֲמֹר הוֹלֵךְ לְאִט .

ביז קירנז איזט קאָרניג .

Die Birne ist körnig.

הַאָגֶס מְלֵא גִרְגְּרִים .

ביז פֿלאַומע איזט פֿלאַויסיג .

Die Pflaume ist fleischig.

הַשְּׂוִיפָה הִיא מְלֵאָה לְיִשָּׁר .

באס האָרץ איזט געזנבאָר .

Das Harz ist dehnbar.

הַשְּׂרָף יוֹבֵל לְהַמְשִׁיךְ .

ביז צווייגז זינען בילגזאָס .

Die Zweige sind biegsam.

הַעֲנָפִים רַבִּים פִּקְנָה .

ביז בוכז איזט פֿרוכטבאָר .

Die Buche ist fruchtbar.

הַאֵלוֹן הוּא פֹּרֵה .

ביץ קירנז איזט זאפֿטיג .

Die Birke ist saftig.

הַבְּרוֹשׁ הוּא מְלֵא מִיץ .

גיא קלסטר איט קלסטר .
Die Klette ist flebrig.
הַצֵּמַח — מְלֵא דְבֶקֶט טוֹב .

גוז צוועגל איט האַיט .
Die Zwiebel ist häutig.
הַבֶּצֵל מְלֵא פְּצָלִים .

גאס מצסער איט טעאלערן .
Das Messer ist stählern.
הַסֶּבֶן הוּא בְּרוֹל מוֹצֵק .

גאס הוג איט טוועלן .
Das Haus ist steinern.
הַבַּיִת הוּא בֵּית־אֲבָנִים .

גוז גאגז איט גאלערן .
Die Dose ist golden.
הַבְּלִי — הוּא בְּלִי זָהָב .

גער אָפֶּטל איט גאלערן .
Der Löffel ist silbern.
הַכַּף הוּא כַּף כֶּסֶף .

גאס ראג איט בולערן .
Das Rad ist buchen.
הָאוֹפֵן הוּא מְעֵצֵי הַבְּכָאִים .

גוז שנאלערן גנג בראנערן .
Die Schnallen sind bronzen.
הַמְסַגְרִים הֵם מְסִיגִים .

אויפגאבען צום שרייבען .
Aufgaben zum Schreiben.

גער נוס	גאס גאל	גער טיין	גאולטיג	גאס בלוט
der Nuss	das Salz	der Stein	blutig	das Blut
הַנִּישְׁקָה	הַמֶּלַח	הַאֶבֶן		הַדָּם

גער צאָן	גער קאלק	גער טויב	גער בערג	גער וואַלד
der Born	der Kalk	der Staub	der Berg	der Wald
הַאָר, הַקְּצָר	הַסִּיד	הַאֲבֵק	הַהַר	הַיַּעַר

גאס גראס	גאס מעל	גער דורסט	גוז לופט
das Gras	das Mehl	der Durst	die Luft
הַעֵשֶׂב, הַדְּשָׁא	הַקֶּמַח	הַצְּמָאון	הַרוּח, הַאֵוִיר

גוצ וואלד	גוצ רוה	גוצ ראסט	גאס גלאס
die Wolke	die Ruhe	der Rast	das Glas
הענן	המנוחה	החלודה	הזכוכית, הענצנת

גאס וואסער	גאס פויער	גוצ גייעל	גוצ ווילל
das Wasser	das Feuer	die Seife	der Wille.
המים	האיש	הבורית	הרצון

גוצ דיב	גאס וויב	גוצ אנצט	גאס קינד
der Dieb	das Weib	der Knecht	Kindisch = das Kind
הגנב	האשה	העבד	הילד

גוצ זאנך	גוצ שויד	גוצ נארר	גוצ הונד	גאס טהיר
der Zank	der Meid	der Narr	der Hund	das Thier
הריב, המצה	הקנאה	האוויל, הכסיל	הבלב	החיה

גוצ הימל	גוצ לויל	גוצ בויור	גאס טאט
der Himmel	die Laune	der Bauer	die Stadt
העיר	הפפרי, עויבד אדמה	רוח, תכונה	הרקיע, השמים

גוצ שלאס	גוצ בובע
der Sklave	der Bube
העבד	הנער

גאס אכטן	גאס אכט באר	ברעננען	ברויכען	גאס דענקען	גאס דעהנען
achten	achtbar	brennen	brauchen	denken	dehnen
כפיד, יקר	בער	צרוך	נישכ	מ'שוד, מתוח	

גאס עסן	פארן	פולן	פאלען	ברויכען	האלטן	הוילן
essen	fahren	fühlen	fehlen	halten	heilen	
אכול	נסוע	הרגש, רחש	חסור, חטא	אחוז, תפוש	רפא	

רוטצן reißen	קעננען kennen	נוטצען nutzen	מעסען messen	לעזען lesen	האָרען hören
הכעיס	הבר, ידוע	הועיל	מדוד	קרא	שמע

טרינקען trinken	שמעלצען schmelzen	שפיננען spinnen	שוועלען schließen	נמור, בילה, שפוט, סגור ארוג, מזה המסה, התך	
שתה					

שטראפן strafen	קאסטען kosten	דאנקען danken	טראגען tragen
ענוש, יסר	טעום	הודות	נשא

לענקען lenken	ביגגען biegen	דולדען dulden	אכטען achten	אכטען achten
המה	כפוף	נשא, פלבל, סבול	כיד, יקר	

פארכטען fürchten	פאלגען folgen	ראטהען rathen	בילדען bilden
ירא	שמע-בקול, הלוד-אחרי —	יעוץ	עשה, יצור

וויקען wirken	מעהען mühen	זארגען sorgen	וואכען wachen	שפארען sparen	רעגען regen
פעול	עמול	דאוג	הער	קבוץ, הוטר	רחש, רמש

גלאס das Glas	גאס ביינ das Wein	גאס באַק das Bl-ck	גאס בליערן bleiern	גאס בלי das Blei
הזוכית	הגרים	העצם, הגרם	רקועי-פחים	העפרת

גאס טאן der Thon	גאס וואכס das Wachs	גאס טאהל der Stahl	גאס הולץ das Holz
החמר	הדונג	מוקק	ברול, מוצק, ברול מוקק
			העץ

גַּאס אֶצְמַר	גַּאס קוּפֶּלֶר	גַּאס זֶלְבֶּר	גַּאס צִינ	גַּאס שֵׁטוּן
das Leder	das Kupfer	das Silber	das Zinn	der Stein
עוֹר-מְעוּבָד	הַנְּחֹשֶׁת	הַכֶּסֶף	הַצִּינ	הָאֶבֶן

גַּאס הַאָּרְן .	גַּאס נַאָּכֶלֶן
das Horn	der Knochen
הַקָּרְן .	הַעֲצָם, הַגֶּרֶם

לִיד, הַאֶפֶט, יִכֵּט, עַנֵּד
end, icht, haft lich.

אָנְגְּסְטִיךְ	מִיֵּז אַנְגְּסְט	אֶלֶבְהַאֶפֶט	אֶלֶבְצֵן	קְלִיין	קְלִיין
ängstlich	= die Angst	lebhaft	= leben	kleinlich	= klein
הַאִימָה, הַצָּרָה, הַמְצַנְקָה			חַיִּים		

אֶלֶבְצֵן	אֶלֶבְצֵן	גַּאס שֵׁטוּן	גַּאס שֵׁטוּן	אַרְנֵסְטֶאפֶאט	אַרְנֵסְט
lesend	lesen	steinicht	der Stein	ernsthaft	der Ernst
קָרָא	קָרָא	הַאָּבֶן	הַאָּבֶן	הַתְּמִימוֹת	הַתְּמִימוֹת

חַנְּזִלִּיכְט	חַנְּזִלִּיכְט	מִיֵּז חַנְּזִלִּיכְט	מִיֵּז חַנְּזִלִּיכְט	זִיטְצֵן	זִיטְצֵן
runzlicht	runzlicht	die Runzel	die Runzel	sitzend	sitzen
קוּמְטוּ	מִלָּא קְמֵטִים, קוּמְטוּ	הַקְּמֵט	הַקְּמֵט	יִשְׁב, יִשְׁבֵּת	יִשְׁב, יִשְׁבֵּת

מִיֵּז טוֹיבֶּלֶן	מִיֵּז טוֹיבֶּלֶן	מִיֵּז טוֹיבֶּלֶן	מִיֵּז טוֹיבֶּלֶן
Die Tauben sind reinlich.	Die Tauben sind reinlich.	Die Füchse sind röthlich.	Die Füchse sind röthlich.
הַיּוֹנִים הֵמָּה נְקִיִּים .	הַיּוֹנִים הֵמָּה נְקִיִּים .	הַשּׁוּעָלִים הֵמָּה מְאָדְמִים .	הַשּׁוּעָלִים הֵמָּה מְאָדְמִים .

מִיֵּז אֶרְבֵּב	מִיֵּז אֶרְבֵּב	מִיֵּז צִיגְגֵן	מִיֵּז צִיגְגֵן
Die Lerche singt fröhlich.	Die Lerche singt fröhlich.	Die Ziegen sind naschhaft.	Die Ziegen sind naschhaft.
הַדְּרוֹר מְשׁוֹרְרֵת בְּשִׁשׁוֹן, בְּחֶדְוָה, בְּגִיל .	הַדְּרוֹר מְשׁוֹרְרֵת בְּשִׁשׁוֹן, בְּחֶדְוָה, בְּגִיל .	הַעֲזִים הֵמָּה זוּלְלִים .	הַעֲזִים הֵמָּה זוּלְלִים .

גוֹז אֶמֶץ וְיִנְגַּח אֶת־הַחֹטֵט.
Die Mäuse sind lebhaft.
הַעֲבָרִים וְרִיזִים הֵמָּה.

גוֹז הַאֶמֶץ וְיִנְגַּח אֶת־הַחֹטֵט.
Die Hasen sind zaghaft.
הָאֲרֻנֹּת הִיא רַבַּת־הַלֵּב.

גוֹז וּזְסָפִץ וְיִנְגַּח הַאֲרוֹבֵט.
Die Wespen sind haaricht.
הַזְּבֻבִים שְׁעָרִים.

גוֹז רְאוּצָן וְיִנְגַּח גְּאֻרֵבֵט.
Die Bienen sind dornicht.
סָבִיב הַשּׁוֹשְׁנָה חוֹחִים.

גוֹז אֶמֶץ וְיִנְגַּח שְׂטֵאֵבֵט. גוֹז שְׂטֵאֵבֵט גַּזְרֵי בּוֹצְנָן וְיִנְגַּח אֶת־זְבֻבֵט.
Die Stiche der Bienen sind schmerzhaft. Die Zigel sind strachlicht.
הַקְּפוּדִים הֵמָּה בְּעַל־יְעוּקָצִים. עֲקִיצוֹת הַדְּבוּרִים הֵנָּה מְכַאֲבוֹת.

גוֹז אֵוֶזֶר גַּזְרֵי הַחֶזֶר וְיִנְגַּח נֶאֱרָחֵט.

Die Eier der Hühner sind nahrhaft.

בִּיצֵי הַחֶזֶר גוֹז אֵוֶזֶר הַחֶזֶר אוֹכֵל לְשִׁבְעָה, מְבַלְבֵּלוֹת.

גַּזְרֵי חִיּוּץ גַּזְרֵי שְׂרָאָע אֵיכֵט בְּרֵאוּנוֹק. גוֹז אֶפְרָצֵן גַּזְרֵי הַאֶמֶץ.
Die Ohren der Hasen Der Rücken der Frösche ist bräunlich.

גַּב הַצִּפְרָדַעִים הוּא אֶמוֹץ. אֲזֵנֵי הָאֲרֻנֹּת

וְיִנְגַּח לְאֵמֵק. גוֹז וְאֶפְסֵעַ גַּזְרֵי וְאֶטְבֵּץ וְיִנְגַּח חוּבְאוֹק.
Die Köpfe der Katzen sind rundlich. הֵנָּה אֲרוּכוֹת.
הֵנָּה אֲרוּכוֹת. רְאִישֵׁי הַחֲתוּלִים הֵמָּה בְּעִגּוּלִים.

גוֹז צִוְגָן גַּזְרֵי לְאוּצָן וְיִנְגַּח שְׂטֵאֵבֵט. גוֹז וְאֶרְנַבֵּר גַּזְרֵי אֶפְסֵעַ.
Die Körner der Aepfel Die Zungen der Löwen sind strachlicht.
לְיִשּׁוֹנוֹת הָאֲרִיּוֹת הֵנָּה בְּדַרְבָּנוֹת. גְּרִיֵּי הַתְּפוּחִים

וְיִנְגַּח שְׂטֵאֵבֵט. גוֹז צִאפְסָן גַּזְרֵי טֵאנַע וְיִנְגַּח שׁוּפּוֹבֵט.
Die Zapfen der Tanne sind schuppicht. שְׁחַרְחָרִים.
פְּרֵי הַשֵּׁטָה טָלָאִים קִשְׁקָשִׁים.

Der Stiel des Hammers	גַּזְרֵי שְׁטוּלָא גַזְרֵי הַאֲמַצְרִים	Die Rinde der Fichte ist harzig.	בּוֹצַר וְיַגְבֵּל גַּזְרֵי פִיכּוּלָא אִיסַט הַאֲרִיבִים .
הַפְּמִישׁ	נֶצֶב	קְלִיפַת הַלְבָנָה הִיא מְלֵאָה בּוֹפֵר .	

Der Stengel des Krautes	גַּזְרֵי קְרוּטָאס אִיסַט הַאֲלִיצִיטְנִי .	ist holzicht.	גַּזְרֵי שְׁטַגְגָּא	אִיסַט הַאֲלִיצִרְן .
הוא מעץ .	הַעֵשֶׁב הוּא בְּעֵץ .	הוא מעץ .	גְּבַעוּל	הַעֵשֶׁב הוּא בְּעֵץ .

Manche Brücke ist steinern.	אֲנַכְכֵּז בְּרִוּוּנָא אִיסַט שְׁטוּינִצְרִן .	Mancher Acker ist steinig.	אֲנַכְכֵּז אֲרִינְזֵר אִיסַט שְׁטוּינִיגֵט .
יש מעברה מאבנים .	יֵשׁ מַעְבְּרָה מֵאֲבָנִים .	יש ניר שדה המלא אבנים .	יֵשׁ נִיר שְׂדֵה הַמְּלֵא אֲבָנִים .

Biele Blätter sind wollicht.	פִּיבּוּלָא בְּאֵסְטֵזֵר יִנְיָ וּוְאִילִיבֵט .	Alle Schaf: sind wollig.	אִילָאז אַאֵז יִנְיָ וּוְאִילִיגֵט .
יש עלים מבוסים צמר .	יֵשׁ עֲלִים מְבוּסִים-צֶמֶר .	כל הרהלים הנה בעלי צמר .	כָּל הַרְהִלִים הֵנָּה בְּעֵלֵי-צֶמֶר .

Die Flüße der Bienen	בּוֹצַר פִּיכּוּלָא גַזְרֵי בִיזְנָטְן	Die Häute der Ochsen sind haarig.	בּוֹצַר הַאִיסַט גַּזְרֵי אֲפֵסֶסֶן יִנְיָ הַאֲרִיבִים .
עורות השורים הנה שערות .	רְגְלֵי הַדְּבֹרִים		

יִנְיָ הַאֲרִיבֵט .
sind haaricht.

הֵנָּה מְלֵאֹת שְׂעָר .

אויפגאבען צום שרייבען .
Aufgaben Zum Schreiben.

אָרץ -- אָרמליך = arm	רֹאשׁ	גְּרוֹי	בְּלוּ	לָאנג	הַאָךְ	שְׁחָר
armlich = arm	roth	grau	blau	lang	hoch	schwarz
רֹאשׁ	אָרְזִים	אָמוּץ	הַבְּלָת	אָרוּךְ	גְּבוּהָ	שְׁחָר

oiz	רונג	גרין	וויס	גאלב	קראנק	שוואך	זארט
rund	grün	weiß	gelb	krank	schwach	zart	
מתוק	עגול	ירוק	לבן	צהוב	חולה	חלש	רך

טראגן	ערבן	דיענליך = dienen	קליין	זעכ	ליב		
sterben	erben	dienlich = dienen	Klein	weich	lieb		
מות	ירש	עבוד	קטן	ךך	אהיב		

שאדן	נעסן	רוהמן	טאָטן	טראָסטן			
schaden	nützen	rühmen	tödten	trösten			
היזק	הועיל	הלל, קלים	מותת, הרוג, הימת	נחם			

אַרצט	גאָטליך = Gott	קאָפּפּן	לובן	ראַטן			
der Arzt	göttlich = Gott	Köpfen	loben	rathen			
הרופא	אֱלֹהִים	קנה, לקוח	שבח	יעוץ			

גראַף	דאָס וואָרט	דער טאָג	דאָס אַמט				
der Graf	das Wort	der Tag	das Amt				
השר, הפחה	הדבר, המלה	היום	המשרה, הפקודה				

דער פֿרונד	די שטונדע	דאָס יאָר	די נאַכט	דער מאַן			
der Freund	die Stunde	das Jahr	die Nacht	der Mann			
האהב, הידיד	הישעה	הישנה	הלילה	האיש			

די שריפט	דאָס הֶרץ	דער פֿירסט	דער הֶרר	דער פֿינד			
die Schrift	das Herz	der Fürst	der Herr	der Feind			
המכתב	הלב, הלבב	הנשיא	האָרן	האויב, השונא			

דער שערץ	די װלט	דער גייסט	דאָס בילד				
der Scherz	die Welt	der Geist	das Bild				
השחוק, הצחוק	התבל, התלד	הרוח	התמונה, הסמל				

בְּצֵר גְּלוּבֵל	בְּצֵר שֶׁאֵלַע	בְּצֵר שֶׁאֵלַע	בְּצֵר שֶׁאֵלַע
der Glaube	der Schaff	der Schpafz	der Schmerz
הַאֲמוּנָה	הַנְּבִל	הַצְּחוּק, הַהֵחֹל	הַבְּאַב, הַמְּכָאֹב

בְּצֵר שֶׁאֵלַע	בִּזְזַת זִנְגָז	בְּצֵר שֶׁאֵלַע
der Stand	die Sünde	der Schaden
הַמְּצָב, הַמְּעַמָּד	הַחֲטָא, הַעֵוֹן, הַפְּשָׁע	הַנֶּזֶק

בְּצֵר שֶׁאֵלַע	בְּצֵר שֶׁאֵלַע	בְּצֵר שֶׁאֵלַע
zagen	schwaben	der Schrecken
הַמּוֹנֵי, הַרְדֵּי־לֵב	הַרְבּוֹת־דִּבָּר	הַבְּלָהָה, הַבְּהִלָּה, הַפְּחָד

בְּצֵר שֶׁאֵלַע	בְּצֵר שֶׁאֵלַע	בְּצֵר שֶׁאֵלַע	בְּצֵר שֶׁאֵלַע
das Haar	der Brand	b ü s c h i c h t der Busch	schämen
הַשְּׂעָר	הַהֲבַעְרָה	הַבְּלֵם, בּוֹשׁ הַחֹרֶשׁ	

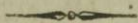
בְּצֵר שֶׁאֵלַע	בְּצֵר שֶׁאֵלַע	בְּצֵר שֶׁאֵלַע	בְּצֵר שֶׁאֵלַע	בְּצֵר שֶׁאֵלַע
das Mehl	das Korn	das Holz	das Horn	das Harz
הַקֶּמַח	הַדָּגָן	הַעֵץ	הַקֶּרֶן	הַנּוֹפֵר, הַגּוֹפֵר, הַשְּׂרָף

בְּצֵר שֶׁאֵלַע	בְּצֵר שֶׁאֵלַע	בְּצֵר שֶׁאֵלַע	בְּצֵר שֶׁאֵלַע	בְּצֵר שֶׁאֵלַע
der Wein	der Thran	der Stein	das Salz	des Del
הַיַּיִן	הַנֶּפֶט	הַאֲבֵן	הַמֶּלַח	הַשֶּׁמֶן

בִּזְזַת זִנְגָז	בִּזְזַת זִנְגָז	בִּזְזַת זִנְגָז	בִּזְזַת זִנְגָז
die Sonne	die Wolle	die Galle	die Erde
הַשֶּׁמֶשׁ	הַצֹּמֵר	הַמְּרָה, הַמְּרָרָה	הָאֲדָמָה, הָאָרֶץ, הָעֶפֶר

בִּזְזַת זִנְגָז
die Sonne,

הַגִּילָה, הַדִּיצָה, הַחֲדוּהָ .

יג, ינג, יך, יכט; אמ, אוטה, ענר, זאם, עם.
em, sam, end, uth, at; icht, ich, ing, ig

גזר ג'אניג גזר ראלטיג גזר צוסיג גזר קאָפּיג גזר קאָניג
der Reifig der Nettig der Eßfig der Kläfig der König
צפּור הדרור הענזן החומץ הקלוב המלך

גזר פּפּעניג גזר האַרינג גזר פּיטטיג גזר האַניג
der Pfennig der Häring der Fittig der Honig
הקשיטה רגהמלוח האגף, הכנף הרבש

גזר קראניק גזר טאפּפּיק גזר מצוסיג גזר שילינג
der Kranich der Teppich das Messing der Schilling
החסידה היריעה נחשת קלל הפרוטה

גזר הוימאט גזר דיכטיג גזר האבטיג גזר צוויילינג
die Heim at das Dicht der Habicht der Zwilling
בית מלך החורש הדיה התאומים

גזר מאנאט גזר ציזראט גזר הויראט
der Monat die Zierath die Heirath
החורש הקשומ, הערי הנשואים, החתונה

גזר אכאט גזר שפינאט גזר גאלאט גזר גאלדאט
der Achat der Schpinat der Salat der Soldat
השכיר, איש הצבא הקרק, קנות סעודה מין עישוב מין אבן

גזר גאגנדיג גזר אבאנדיג גזר ווארמוט גזר ארמוט
die Gegend der Abend der Wermuth die Armut
הכפר הערב הלענה, הרוש העוני, הרלות

גִּיל טוֹבָא	גִּיל יוֹגֵבֵנִי	גִּיל זָלָא
die Jugend	die Jugend	das Glend
הַצְדָּקָה, הַיֹּשֶׁר, הַמִּישָׁרִים	הַיְלָדוֹת, הַשְּׁחֵרוֹת	הָעוֹנֵי

גִּזְרַת בְּרִיחָא	גִּזְרַת בִּישָׁמ	גִּזְרַת בְּאִישָׁא
der Brosame	der Bisam	der Balsam
פְּרוּר, פֶּת	חֶלֶב מִין חֵיהָ אַחַת תְּנוֹתֵן רֵיחַ	הַצְרִי

גִּזְרַת חַיִּים	גִּזְרַת אִתְרָא
der Odem	der Athent
נְשִׁמַת חַיִּים, הָרוּחַ, נְשִׁמַת רוּחַ חַיִּים.	נְשִׁמַת חַיִּים, הָרוּחַ

עַר, לְעַר, נְעַר, לִינְג, לִיין, כְּעַן, יין.
in, chen, lein, ling, ner, ler, er,

גִּזְרַת גְּאָרְמַר	גִּזְרַת טוֹלַר	גִּזְרַת בּוֹנַר
der Stürmer	der Tischler	der Bauer
בְּעַל עֵגְלָה קְטָנָה	חֶרֶשׁ עֵץ	הַבְּרִי, עוֹבֵד אֲדָמָה חֶרֶשׁ עֵץ

גִּזְרַת פְּרוֹחֵינִי	גִּזְרַת קְלֵמְפַנִּי	גִּזְרַת וִינְטְלֵר	גִּזְרַת מוֹנְטֵר
der Frühling	der Klempler	der Künstler	der Mauerer
הָאָבִיב	חֶרֶשׁ קוֹעֵי פְתִים	הָאָמֵן	הַבּוֹנֵה, הַבּוֹנֵה חוֹמוֹת

גִּזְרַת יוֹנְגְלִינִי	גִּזְרַת שְׁפְרוֹחֵינִי	גִּזְרַת עֶרְשְׁטְלִינִי	גִּזְרַת שְׁפְאָלְטִינִי
der Jüngling	der Sprößling	der Erstling	der Spätling
הָעֵלֶם	נְצַר, יוֹנֵק	הַבְּכוֹר	הָעֵטוּף

גִּזְרַת הִירְשְׁלֵינִי	גִּזְרַת בּוֹכְלֵינִי	גִּזְרַת פְּרֵמְדְלִינִי
das Hirschlein	das Büchlein	der Fremdling
הַצְּבִי הַקָּטָן, צְבִי קָטָן	הַסֵּפֶר הַקָּטָן, סֵפֶר קָטָן	בֶּן-נֶכֶד, הַנֶּכְדִי

מאס מאגלען	מאס קינדלען	מאס קינדלען	מאס קראוטלען
das Mägdelein	das Kindlein	das Kindlein	das Kräutlein
הילדה	נער קינד	הילד, הילד	עשב קינד

מיוצ פורסטין	מאס גלאזלעך	מאס מאנלעך
die Fürstin	das Gläschen	das Männlein
הגבירה, השרה	צינצנת קמנה	האישון, איש קינד

מיוצ פרוינדין	מיוצ ווירטין	מיוצ באווערין
die Freundin	die Wirthin	die Bäuerin
הרעיה, האהובה	בעלת הבית	הבפריה, הכפריה

אויפגאבען צום שרייבען.
Aufgaben zum Schreiben.

מיוצ שטראפ	מזר צו ציטלונג	מיוצ ציכט
die Strafe	der Züchtling	die Zucht
העונש, המוסר	המיוסר	המוסר, התוכחה

מאס יאר	מיוצ פלוכט	מזר האנף	מאס הויפט	מיוצ קאסט
das Jahr	die Flucht	der Hanf	das Haupt	die Kost
השנה	הבריחה	הפשטה	הראש	הארוחה, המזון

יונג	מיוצ ליבע	מיוצ פאלג	מיוצ לערע	מיוצ גונסט
jung	die Liebe	die Pflege	die Lehre	die Gunst
צעיר	האהבה	הפלגול, שמירה	התורה	ההון

פונדען	בילדען	זעצען	ערשט	וויילד	ניי
finden	bilden	setzen	erst	wild	neu
מצוא	ציר, יצור	הושב	קודם, בראש	פרא	חדש

באס באַ וויין	באר באך	פרייסן	ציען	בויקן
das W ä c h l e i n	der Bach	sprissen	ziehen	bücken
	הַנַּחַל	צְמוּחַ	מִשְׁךְ	כְּפוּף, יְשַׁחַה

באר רינג	באס שיף	באר טיש	באר פיש	באס טוך
der Ring	das Schiff	der Tisch	der Fisch	das Tuch
הַטְּבִיעַת, הָעֵגִיל	הָאֲנִיָּה	הַשּׁוּלְחָן	הַדָּג	מִטְפַּחַת

באר רינג	באר גלוקע	באר סטאק	באר ציעג	באר בוך
die Rose	die Glocke	der Stock	die Ziege	der Bock
הַשּׁוֹשְׁנָה	הַפֶּעֱמוֹן	הַמַּטְהָ, הַמַּקַּל	הָעֵז	הַשְּׁעִיר

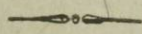
באר מאנצן	באס לאמ	באס אויג	באר נאז
der Manzen	das Lamm	das Auge	die Nase
הַאֲמַתְחַת.	הַשָּׂה, הַתְּרַחַל	הָעֵין	הָאָרֶץ, הַחֹמֶט

באר האנד	באר פוס	באס פאס	באס גראסען	באס גראס
die Hand	der Fuß	das Faß	das g r ä s c h e n	das Gras
הַיָּד	הַרְגֵּל	הַבַּיּוֹר		הָעֵשֶׂב

באס בלאט	באר קורב	באר טאנץ	באר קראנץ	באר גאנז
das Blatt	der Korb	der Tanz	der Kranz	die Gans
הָעֵלֶה	הַסֵּל	הַמְּחוּל	הַבּוֹתְרֵת, יָר	הָאָז

באס הויז	באס נאד	באס דארף	באר שטאט	באר מאוס
das Haus	das Rad	das Dorf	die Stadt	die Maus
הַבַּיִת	הָאָפֶן, הַגְּלָגֶל	הַכִּפּוּר	הָעִיר	הָעֵכָבֵד

באר קאסט	באר באז	באר גרוב	באר שטוב	באר טאוב
die Kasse	die Base	die Grube	die Stube	die Taube
הַחֹזֶק, הַחֹזֶל	הַדּוּרָה	הַבּוֹר	הַבַּיִת, הַחֹדֵר	הַיּוֹנָה

זאל, זעל, שאפט, מהום, ניסם, אונג, הייט, קייט.
 feit, heit, ung, niß, thum, schaft, sel, sal,

גאר אויסזא	גאס אצנגזא	גאר האנגזא	גאס ראטזא
der Weisheit	das Mangel	der Mächtig	das Räthsel
הַחֵדָּה	הַמְּסֻפָּא	הַחֵדָּה	הַחֵדָּה

גאס אויסזא	גאס שיקזא	גאס לאגזא	גאס וויזזא
das Scheusal	das Schicksal	das Lapsal	das Wisel
הַשְּׂקִי, הַתּוֹעֵבָה	הַמְּקָרָה	מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ	מִן חַיָּה

זיז אהזא	זיז טראגזא	זיז דראנגזא
die Mühsal	die Trübsal	das Drangsal
הַתְּלָאָה, הַעֲמָל	הַעֲצָב, הַעֲצָבוֹן	הַלְחָץ, הַדְּחָק, הַמְּצוּקָה

זיז פֿרײַנדשאַפֿט	זיז נעכטשאַפֿט	זיז הֶעֱרָאָפֿט
die Freundschaft	die Knechtschaft	die Herrschaft
הַיְרִידוּת	הַעֲבָדוּת	הַמְּשָׁרָה, הַמְּמֻשָּׁלָה

זיז בירגשאַפֿט	זיז קונדשאַפֿט	זיז פֿײַנדשאַפֿט
die Bürgschaft	die Kundschaft	die Feindschaft
הַעֲרָבָה	הַבְּשׂוּרָה, הַיְדִיעָה	הַשְּׂנְאָה, הַאִיבָה

זיז וואַכּטוּם	זיז אירטוּם	זיז רײַכּטוּם
das Wachstum	der Irrthum	der Reichthum
הַצְּמִיחָה	הַשְּׂנִיאָה, הַמְּשָׁנָה, הַשְּׂגָגָה	הַעוֹשֶׁר

זיז צײַגניס	זיז ווילדניס	זיז בילדניס	זיז זיכטוּם
das Zeugniß	die Wildniß	das Bildniß	das Siechthum
הַתְּעוּדָה	הַמְּדַבֵּר, הַעֲרָבָה	הַצֶּלֶם, הַסֶּמֶד	הַחֲלִי, הַחֲלָאָה

גִּזְוֹת וְיִרְוּנָה	גִּזְוֹת אֲכִלְוֹנָה	גִּזְוֹת גְּלוּיִכְנוּס	גִּזְוֹת עֵאֵלִינִס
die Wirkung	die Achtung	das Gleichniß	die Fäulniß
הַפְּעוּלָה	הַיְקָר, הַכְּבוֹד	הַמִּשָּׁל	הַרְקָב, הַרְקָבוֹן

גִּזְוֹת וּזְאֵלִינָה	גִּזְוֹת שְׁלֵאֲרִינָה
die Waldung	die Stärkung
חֲרֵשׁ־מִצֵּל, יַעַר	הַחֲזוּקָה, הַחֲזוּקָה

גִּזְוֹת נֹאֲרִינָה	גִּזְוֹת קְלוּיִנָה
die Nahrung	die Kleidung
הַמְּזוּן, הַמְּזוּן	הַמְּלִבּוּשִׁים, הַבְּגָדִים, בְּגָד לְלִבּוּשׁ

גִּזְוֹת עֵוִילִינָה	גִּזְוֹת טְרָאָהִינָה	גִּזְוֹת קְלוּיִנָה	גִּזְוֹת אֶפְרֵינָה
die Faulheit	die Trägheit	die Klugheit	die Schönheit
עֲצָלָתִים, רְפִיּוֹן יָדַיִם	הָעֲצָלוּת	הַחֲכָמָה	הַיּוֹפִי

גִּזְוֹת עֵרְוָאָהִינָה	גִּזְוֹת וּוִיזִינָה	גִּזְוֹת בּוֹאֲהֵינָה
die Frömmigkeit	die Weisheit	die Dummheit
הַתְּמִימוּת, הַצְּדָקָה	הַדַּעַת	הַפְּתִיּוֹת, הַאֲוִלָּה

גִּזְוֹת עֵרְוִינְגוּלִינָה	גִּזְוֹת הוּטְלִינָה
die Freundlichkeit	die Heiterkeit
הַיְדִירוּת	אֹר פְּנִיִּים, שְׂמֻחַת נַפְשׁ, הַצְּחוּת, הַבְּהִירוּת

וויכטאף אונט - וויכטאף אונט - רייכטום איז רייכטום און ארמוטה קומען פון גאט. רייכטום איז רייכטום און ארמוטה קומען פון גאט.

רֵשׁ וְעוֹשֵׁר מִתַּת ה' גַּם שְׁנֵיהֶם. עוֹשֵׁר

קיינע צערע - ארמוטה איז קיינע אנהע - טאגעה אונט וואהרהייט

Tugend und Wahrheit Armuth ist keine Schande. Keine Ehre.

איינע פבור - עוני אינגו כלימה. צדקה ואמת

זיג רייכטרום . רייכטרום און גוט און גוט .
Freundschaft gründet sich auf Achtung. sind Reichthum.

הם הון ועושר . הידירות יסודתה על כבוד רעהו .
הם הון ועושר . הידירות יסודתה על כבוד רעהו .

גוז וואלד גוז גוז וואלד גוז וואלד . גוז וואלד .
Die Wolle Die Waldung dient dem Wilden zur Wohnung.

חודש מצל הוא מעון הפראים . צמר
חודש מצל הוא מעון הפראים . צמר

גוז שאר גוז גוז גוז . גוז גוז גוז .
Das Fleisch des Kindes der Schafe dient zur Kleidung.

הצאן הוא ללבוש וכסות . בישר הבהמה
הצאן הוא ללבוש וכסות . בישר הבהמה

גוז גוז גוז גוז גוז . גוז גוז גוז גוז גוז .
Die Pflanzen haben Wachstum. dient zur Nahrung.

הוא לאכילה . בנטעים יש פח הצמיחה .
הוא לאכילה . בנטעים יש פח הצמיחה .

גוז גוז גוז גוז גוז . גוז גוז גוז גוז גוז .
In der Wildniß Das Fleisch geht leicht in Fäulniß über.

הבשר על נקלה ירקב . במדבר שממה
הבשר על נקלה ירקב . במדבר שממה

האטן זיק וואלד טהירצ און .
halten sich wilde Thiere auf.
ישבנו חיות פראים .

אויפגאבען צום שרייבען .
Aufgaben zum Schreiben.

פארצן	בראפצן	גוז און גוז	און
führen	drohen	die Ladung	laden
געהגנהל	אים, הפחיד	משא, מעמסה	מעון, עמום

ג' אהרצן
gähren

האטצן
halten

אירצן
irren

אזנהצן
mahnen

בצוק, חמין

החזק, תפוש, תפוס

שגוג, תעה, ישגה

נגוש, דרש

איונצן
meinen

נאָהרצן
nähren

נויגצן
neigen

רזטצן
retten

אָפֿענצן
öffnen

פראָעצן
prüfen

דמות, חישב

בלבל

נטה

הצל

פתוח

נסה, כחזן

רוהרצן
rühren

זאלבצן
salben

זענדיגצן
senden

שטאָרצן
stören

טרֶסטען
trösten

געת, נוד, נוע

מישח

שלוח

השיבת, הפריע

נחם

טרובצן
trüben

אָבצן
üben

זאָהלצן
zahlen

בואצן
bilden

זעהרצן
zehren

עכור

חנוק

שילם

יצור, ציר

אכל

וואַר
wahr

גיצ וואַרהייט
die Wahrheit

האַר
flar

פֿרעך
frech

קעך
keck

פֿריי
frei

בלינד
blind

אַמת

האַמת

זך

עז פֿנים

חזוק

חפשי

עיר

טויב
taub

קומע
stumm

לאָהם
lahm

רײַן
rein

שלאַן
schlau

גראָב
grob

קאַרג
karg

חפש

אַלם

פסח

נקי, מְהוּר

ערום

עב

כילי

שוואַך
schwach

ראַש
rasch

פֿאַלש
falsch

פֿראַנק
Frank

זאַר
zarr

זאַר
zarr

זאַר
zarr

חלש

מתר שקר

חולה

האוויל, הבסיל

האולת, הסכלות

האולת, הסכלות

האולת, הסכלות

זאַס קינד
das Kind

זאַס קינד
das Kind

זאַס קינד
das Kind

זאַס קינד
das Kind

זאַס קינד
das Kind

זאַס קינד
das Kind

זאַס קינד
das Kind

הילד

האוויל, הפתי

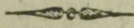
האדם

אלהים

אלהים

אלהים

אלהים

פֶּאָר זײַל ב ע ן .

Vorsilben.

(א בע גע, עד, פער, צער, ענט.

ent, zer, ver er ge be. (a

גזר גזריכט

der Bericht

ההודעה, הבשורה

גזר גזרצוה

der Befehl

הפקודה

גזר גזרויג

der Beweis

האות, המופת

גזר גזרוף

der Beruf

הנסבה, התכלית, המטרה, משמרת, פקודה

גזר גזראג

der Beleg

האות, התעודה

גזר גזראכט

der Bedacht

המחשבה, העצה

גזר גזראוק

der Besuch

הבקור, הקדמת פנים

גזר גזראויט

bereit

נכון

גזר גזראוואג

bequem

בתרחבה, ברחבה, ברוח

גזר גזראונט

bekannt

גלוי, ידוע

גזר גזראויף

der Belauf

סך הכול

גזר גזראאנגט

befränkt

מובחר

גזר גזראאנגט

begränzt

מגבל

גזר גזראויקט

beglückt

מאושר

גזר גזראויבט

beliebt

אהוב

גזר גזראויך

der Geruch

חוש הריח

גזר גזראויך

das Gehör

חוש השמע

גזר גזראויכט

das Gesicht

הפנים, המראה, החזון, חוש הראות

אס גזר'אף	אס גזר'הין	זר גזר'אאן	אס גזר'ו'ה
das Gedärm	das Gehirn	der Geschmack	das Gefühl
הקרב, הימעים	המוח	חוש הטעם	חוש המשוש

אס גזר'ויב	אס גזר'ט	אס גזר'ור	אס גזר'ויב
das Gericht	das Gesetz	das Geschir	das Geweih
הארחה	החוק, החוקה	הכלי	קרנות הצבי

זר גזר'וא	זר גזר'וין	אס גזר'וט	אס גזר'וט
die Geduld	der Gewinn	das Gewicht	das Gerücht
הסבלנות	השכר, הרוח, הבצע	המשקל	השמועה

גזר'וא	גזר'וי	גזר'ואט	גזר'ואט
gelind	geheim	geblümt	gewöhnt

מרגל בפפתור ופרח חרש, בסתר, במסתור לאט לאט, בהקל

זר גזר'וט	זר גזר'וא	זר גזר'וא
der Ersatz	der Erfolg	der Erwerb
התגמול, ההישלום	תכלית היוצא	הקנין, והרכוש

זר גזר'וט	זר גזר'אנט	זר גזר'ט	זר גזר'וס	זר גזר'אס
erstickt	erkrankt	erhitzt	der Erguß	der Erlaß
נחנק	נחלה	נרתח	ההשפכות	הפקודה, ההנחה

זר גזר'ואט	זר גזר'ואט	זר גזר'אנט	זר גזר'ואט	זר גזר'ואט
erwürgt	erwärmt	erschreckt	erweicht	erbläst
מוקע, נחנק	נחמם	נפחד, נבהל	רך	מת, נחור

זר גזר'ואט	זר גזר'ואט	זר גזר'ואט	זר גזר'ואט
die Vernunft	der Verstand	erfüßt	erdrückt
התבונה	השכל	נמבע, נצלל	נלחץ, נחנק

גַּזַּר וְצִוּוּן	גַּזַּר וְצִוּוּן	גַּזַּר וְצִוּוּן	גַּזַּר וְצִוּוּן
der Verkauf	der Verlust	der Vertrag	der Verdruß
הַמְּכַר, הַמְּכַר	הַהֲפָסָה, הַנּוּקָה	הַפְּשָׁר	הַזֶּעַף, הַזֶּעַם

צִוּוּן וְצִוּוּן	אִסּוּר וְצִוּוּן	אִסּוּר וְצִוּוּן	צִוּוּן וְצִוּוּן
vertehrt	das Verdienst	das Verbot	der Verlauf
לְהַפֵּךְ	הַיִּקָּר	הַאֲזִיזָה	הַהֲלִיכָה, הַבְּרִיחָה

צִוּוּן וְצִוּוּן	צִוּוּן וְצִוּוּן	צִוּוּן וְצִוּוּן	צִוּוּן וְצִוּוּן	צִוּוּן וְצִוּוּן
verwandt	verwahrt	verheert	verzehrt	verderbt
בְּקָרוֹב	בְּשִׁמּוֹר, שְׁמֹר	בְּהַרְבֵּ	אֵכֵל	בְּשִׁחָת

צִוּוּן וְצִוּוּן	צִוּוּן וְצִוּוּן	צִוּוּן וְצִוּוּן	צִוּוּן וְצִוּוּן
zerknirscht	zerfleischt	zerstört	der Zerfall
הַחֲרִיבָה, הַחֲרִיב	הַחֲרִיב, הַחֲרִיב	הַחֲרִיב, הַחֲרִיב	הַחֲרִיב, הַחֲרִיב

צִוּוּן וְצִוּוּן	צִוּוּן וְצִוּוּן	צִוּוּן וְצִוּוּן	צִוּוּן וְצִוּוּן
zertheilt	zerlegt	zermalmt	zerlumpt
נְחָלֵק	נְחָלֵק	רַעֲוֵעַ, רַעֲוֵי	קָרוֹעַ לְקַרְעִים, בְּלוּי

אִסּוּר וְצִוּוּן	צִוּוּן וְצִוּוּן	צִוּוּן וְצִוּוּן
das Entgelt	der Entsatz	der Entschluß
הַתְּשׁוּבָה	הַתְּסָרָה	גְּמִירַת מַחְשָׁבָה, גְּמִירַת דִּין

צִוּוּן וְצִוּוּן	צִוּוּן וְצִוּוּן	צִוּוּן וְצִוּוּן
entsetzt	entblößt	entlaubt
נִפְחָד, נִבְחָל	זִשׁוּף, עֲרִיף	חֲשׁוּף-הָעֵלִים, בְּלִתִּי-עֵלָה

צִוּוּן וְצִוּוּן	צִוּוּן וְצִוּוּן	צִוּוּן וְצִוּוּן	צִוּוּן וְצִוּוּן
entehrt	enthüllt	entlarvt	entfernt
מְחֻלָּל	גְּלוּי, חֲשׁוּף	הֶסֶר הַמְּסִיחָה, נִגְלָה	נִרְחַק, רִוַּחֵק

זנטל אָהרט

entführt

זנטל צארט

entnerot

זנטל צוקט

entzückt

זנטל צווייט

entzweit

נחלק, נפרד שמוח פליון כוח, באין אננים נפתה, נחפתה

זיז באומע זינג באויגט

Die Bäume sind belaubt.

העצים המה בעלי עלים.

זיז פויזל זינג באשופט

Die Fische sind beschuppt.

הדגים המה בעלי קשקשות.

זיז גאגלן זינג גלצאנט

Die Sägen sind gezähnt.

המגרות המה בעלי שיניים.

זיז וויזלן ווצרגלן גלאאט

Die Wiesen werden gemäht.

נאות הרשא יקצרו.

זיז באומען ווצרגלן גלפלאוט

Die Blumen werden gepfückt.

הפרחים יקטפו.

זיז באומע ווצרגלן גלזעלט

Die Bäume werden gesetzt.

העצים ינטעו.

זיז קירשען ווצרגלן גלזאארט

Die Kirschen werden gedörst.

הגרגניות ייבישו

זיז טפירע זינג באזעלט

Die Thiere sind beseelt.

החיות חיות הנה.

זיז אָדעלן זינג באהאאט

Die Ochsen sind behaart.

הישורים מלאי שער.

זיז באָקן זינג גלזאארט

Die Böcke sind gehörnt.

העתודים המה בעלי קרניים.

קוטלען זינג באקוועם

Kutschchen sind bequem.

הברפרות המה מרווחות.

זיז אָקלער ווצרגלן גלפלאוט

Die Mecker werden gepflegt.

הנר יחישו.

זיז פֿעלדער ווצרגלן גלזעלט

Die Felder werden gedüngt.

השדות יזבלו.

זיז גאָרטען ווצרגלן באקוט

Die Gärten werden bebaut.

הגנות ישתלחו יזרעו.

באר אמלצר האט	באר חונטן איינען גרוסק .
Der Uldler hat	Der Hund hat einen feinen Geruch.
לְהַנְשֵׁר יֵשׁ	לְהִקְלֹב יֵשׁ חוֹשׁ הַרִיחַ .

באר הויט האט איין שטויצטס געוויג .	איין שארעטס געזיכט .
Der Hirsch hat ein spitzes Geweih.	ein scharfes Gesicht.
לְהִצְבִּי יֵשׁ קָרָן חָד .	חוֹשׁ הָרְאִיָּה חֻקָּה .

ביזע שפנינג האט	באר האגז האט איין פיינעס געהיר .
Die Spinne hat	Der Hase hat ein feines Gehör.
לְהִשְׁמָמִית יֵשׁ	לְהִאֲרָנְבֶת יֵשׁ חוֹשׁ הַשְּׁמִיעָה חֻקָּה .

באר וואלף האט איין שטארקעס געביס .	איין פיינעס געפיהל .
Der Wolf hat ein starkes Gebiß.	ein feines Gefühl.
לְהִנְיָב יֵשׁ שְׁנַיִם חֻקִּים .	חוֹשׁ הַמְּשׁוֹשׁ חֻק .

ביזע נאכטיגאל האט	באר אכס האט נור וועניג גערוין .
Die Nachtigall hat	Der Ochs hat nur wenig Gehirn.
לְצַפּוֹר־הַלִּיל יֵשׁ	לְיִשׁוֹר יֵשׁ רַק מְעַט מוֹחַ .

באר באקן מאכט אונזן גרוסקען געטאנק .	איין שאנען געזאנג .
Der Bock macht einen großen Gestank.	einen schönen Gesang.
הַשְּׁעִיר יַעֲלֶה רוֹב בְּאַיְשָׁה .	נְגִינָה נְעִימוֹ .

באר מענש האט	ביזע טהירע האבען קיינע פערנוועלט .
Der Mensch hat	Die Thiere haben keine Vernunft.
לְהִאָדָם יֵשׁ	הַחַיּוֹת אֵין לָהֶם כָּל תְּבוּנָה .

פֶּלְטאטאנא אונג פֶּלְטאטאט .
 Verstand und Vernunft.
 שָׁבֵל וְתְבוּנָה .

(ב) ור, ומ, מים, אנט.

ant, mis, um, ur, (b

גאס אורקילד

das Urbild

הַצֶּלֶם — הַדְּמוּת הַרְאִשׁוֹן

גצר אורקוול

der Urquell

הַמְקוֹר

גצר אורשפונג

der Ursprung

הַמְקוֹר, הַרְאִשׁ

גצר אורלווב

der Urlaub

הַרְשׁוּת

גצר אוראחן

der Urahn

אֲבֵי־אֲבוֹת, אֲבֵי־הַרְאִשׁוֹן

גוצ אורקראפט

die Urkraft

כּוֹחַ הַבּוֹחֵר

גוצ אורצייט

die Urzeit

הַיָּמִים הָעֲתִיקִים, יְמֵי עוֹלָם, שְׁנַיִם קְדַמוֹנִיּוֹת

אורזולט

uralt

יִשְׁן נוֹשֵׁן

אורבאר

urbar

פּוֹרָה, פּוֹרֵה

גיצ אורקונגאט

die Urkunde

הַתְּעוּדָה, מִכְתָּב תְּעוּדָה

גצר אונסטארן

der Unstern

הַזֶּה, הַאֲסוֹן, הַעֵיבָר

גאס אונגלוק

das Unglück

הַצָּרָה, הַפִּיד, הַאֲסוֹן, הַאִיד

גצר אונהאלף

der Unhold

הַבְּלִיעַל

גצר אונגוטן

der Unsinn

הַחֹלְלוֹת, הַשְּׁגָעוֹן

גאס אונגוינג

das Unding.

הַהֶבֶל, הַאֵין, הַאָּפֶס, הַבְּלִימָה

גיצ אונלוסט

die Unlust

בְּלִיאַת־תְּשׁוּקָה, בְּלֵא חֲמֹדָה

גיצ אונשולד

die Unschuld

הַצָּרָקָה, הַתְּמִימָה

גיצ אונביל

die Unbill

הַעוֹל

אונטרו untreu	גיל אונגונסט die Ungunst	גזר אונאמנס der Unmensch
מעול בְּ—, בגוד בְּ—	בְּלִיחֵן	בְּן־בְּלַעַל, לֹא־אָדָם

אונגאנט unsanft	אונרעכט unrecht	אונאכט unächt	אונזארט unzart	אונוואר unwahr
קאשה, עזה	עול	מרה	קשה	שקר

אונרויף unreif	אונליב unlieb
בוסר, בטורם יגמל, לפני, טורם עתו	בלתי־אהוב, שנוא

גזר אויסטאן der Miston	גזר אויסאוסט der Mistmuth	אונרוין unrein
קול נעקר	רוח ברה, רוח נעצבת	טמא, לא־טהור

גזר אויסברויך der Mißbrauch	גיל אויסגונסט die Mißgunst	גזר אויסוואכס der Mißwachß
מעול בְּ—, גנוב לבב—	צרת־עין, רעת־עין	שדפון, ירקון

גזר אויסווארט die Antwort	גזר אויסרעכט das Antlitß	גזר אויסגרייף der Mißgreif	גזר אויספאר der Mißfahr
המענה, התשובה.	הפנים	שגיאה, מישגה	שגת בצורת

צוזאמענגעזעטצטע נעבענזילבען.
Zusammengesetzte Nebensilben.

אונטערקייט Munterkeit	ביטער־צייט Bitt=er=keit	ביטער bitt=er
שמחת לבב, לב שמח, חרות פנים	מרירות	מר

פְּרֻדָּתוֹ	דְּמָמָה	אֲוִילְיוּתוֹ	הוֹדָתוֹ
Fruchtbarkeit	Dunkelheit	Eitelkeit	Heiterkeit
עֵשִׂית פְּרִי	חִשְׁבָּה, אִישׁוֹן	מִזְהָר, בְּהִירוֹת הַבָּלִים	

פְּרֻדָּתוֹ	אֲוִילְיוּתוֹ	פְּרֻדָּתוֹ	מִדָּמָה	פְּרֻדָּתוֹ
Freundlichkeit	Eigenheit	Frömmigkeit	Mäßigkeit	Chibarkeit
יְדִירוֹת	הַכּוֹנֵה	צְדָקָה	מִדָּה נְכוֹנָה	כְּבוֹדָה

פְּרֻדָּתוֹ	פְּרֻדָּתוֹ	פְּרֻדָּתוֹ	פְּרֻדָּתוֹ
Ehenheit	Folgsamkeit	Sparsamkeit	Herlichkeit
שְׂטֵחַ, מִישׁוֹר	הַקִּישְׁבַת קוֹל—	בִּילוֹרַת	תְּפָאֶרֶת

וויטט וואלטהום	הויגלטהום	יודלטהום	אייגלטהום
Wittenthum	Heidenthum	Judenthum	Eigenthum
אַלְמָנוֹת	חֻקַּת הַגּוֹיִם הָרֵאשׁוֹנִים	דַּת יְהוּדִית	רְכוּשׁ

אנווארשאט	וויסלשאט	רעכענשאט	וויסלשאט
Anwartschaft	Wälterschaft	Rechenchaft	Wissenschaft
מַדְבָּר מַה	חִשְׁבוֹן קְבוּצַת עַמִּים הַתְּקוּהָ, הַתּוֹחֶלֶת לְדַבֵּר מַה		דַּעַת

האַקלערלינג	שטערלינג	אייגענשאַפֿט
Häckerling	Schmetterling	Eigenschaft
מִסְפּוֹא, תְּבִין	צְפוֹר־קִיץ	הַתְּכוֹנָה, הַתּוֹאֵר

מאַסיגונג	זאַטטיגונג	ענגערלינג
Mäßigung	Sättigung	Engerling
הַתְּאִפְקָ, כְּבוֹשׁ יֶצֶר—	שׁוֹבֵעַ	הַרְמִישׁ הָעוֹמֵד לְהַתְּחַפֵּשׂ

פֿינסטלעך	וואנדערונג	נייערונג	דאַמערונג	צייטונג
Finsterniß	Wanderung	Neuerung	Dämmerung	Zeitigung
מַחְשֵׁךְ	הַתְּחַדִּישׁוֹת הַגּוֹלָה, הַמְסָע	אֶפְלָה	בְּבוֹר	

וואַשערין Wäscherinn	הינדערניץ Hinderniß	אָרגערליס Aergerniß
בּוֹבֶסֶת, רוּחֶצֶת	שְׂמִטָּה, מְפַנֵּעַ, מְכַשׁוּל	הַבַּעַם
פֶּאַרבערײ	Brauerײ	מֶאַהערײַן
פֶּאַרבערײַן	ברויערײַן	שטײַן־פֶּאַרבערײַן
מָקוּם לְצַבּוּעַ	עֵשִׂית־שֶׁכֶר, הַמָּקוּם הַזֶּה	הַתּוֹפֶרֶת
טאַג־מַלְאָכִים	צַג־מַלְאָכִים	בַּטֶּטֶל־מַלְאָכִים
Tändelei	Esfelei	Bettelei
הַבָּל, תַּעֲתוּעַ	הַסְכָּלוֹת	מְסַכְּנוֹת, דִּלוֹת
שוועסטערלעך	בראַדער־שאַפֿט	פּרֶגֶל־מַלְאָכִים
Schwesterchen	Brüderschaft	Prügelei
אַחֻת קְטַנָּה	אַחֻדָּה, רִיעוּת, הַהִתְקַשְׁרוּת	הַהֲבָאָה
פֶּדערלעין	פֶּדערלעין	שְׁפּוּלֶעֶלְעֶן
Federlein	Vögelein	Schüffelchen
נוֹצָה קְטַנָּה	צִפּוֹר קְטַנָּה	קַעֲרָה קְטַנָּה
		טֹכְטֶרְעֶן
		Töchterchen
		בֵּית קְטַנָּה

האַמערלעך
Dämmerlein.
פֶּטִישׁ קָטָן.

אויפגאבען צום שרייבען.
Aufgaben zum Schreiben.

נידעריג	מאגער	האגער	לויטער	הויזערקייט	הויזער
niedrig	mager	hager	lauter	Heiserkeit	heiser

מאד	זכור	בלוד	באגז	טאפער	צוויג	בזדער
müde	spröde	blöde	bange	tapfer	ewig	bieder

הרואר	מט	מלל	עין	רין	ניי	קליין	פראם	פויכט	פאט
herrlich	seicht	schnell	süß	rein	neu	klein	fromm	feucht	fatt

מיליך	הויפליך	פריינדליך	רעדיך	רעיןליך	עהרליך
müßlich	höflich	freundlich	redlich	reinlich	ehrllich

דער קאייזער	דאס בירגערטום	דער בירגער
der Kaiser	das Bürgerthum	der Bürger

דער יוד	דער פריער	דער פירסט	דער הערצאג	דער קעניג
der Jude	der Priester	der Fürst	der Herzog	der König

דער ברודער	עניג	העיליג	דער שנייד	דער עהריסט
der Bruder	einig	heilig	der Heide	der Christi

דער געפיל	דער דינער	דאס פאלק	די ברודערשאפט
der Gesell	der Diener	das Volk	die Bruderschaft

דער באקער	דער לאנדסמאן	דער קאופמאן	דער גענוסע
der Bäcker	der Landsmann	der Kaufmann	der Genosse

דער באוער	דער שניטער	דער שניידער	די באקערין
der Bauer	der Schnitter	der Schneider	die Bäckerin

דער שוואכער	דער הערצאג	דער קעניג	דער קאייזער
der Schwächer	der Herzog	der König	der Kaiser

דער קונסטלער	דער מייסטר	דער שילער	דער לעהרער
der Künstler	der Meister	der Schüler	der Lehrer

דער דרוקער	דער קאמפער	דער טרוילער	דער מילער
der Drucker	der Kämpfer	der Trödler	der Müller

נעקען	שרייבן	געהן	פארבן	די דרוקעריי
necken	schreiben	gehen	färben	die Druckerei

יאבצן	אאצן	הוויצן	הוואצן	הוויצן	האאצן	הוויצן
jagen	malen	heucheln	heilen	schmeicheln	schlagen	raufen
אואר אואר	אצן אצן	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר
der Lump	der Esel	das Land	das Kind	das Schaf		
איננארא	איטארא	אינארא	אינארא	אינארא	אינארא	אינארא
innerlich	ritterlich	königlich	inniglich	ewiglich	lediglich	
אינארא	אינארא	אינארא	אינארא	אינארא	אינארא	אינארא
monatlich	namentlich	wesentlich	wunderlich	äußerlich		
אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר
buckelicht	knauerig	wäfferig	buckelig	wöchentlich		
אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר
rednerisch	regnerisch	stachlicht	höckericht	wäffericht		
אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר
wandelbar	offenbar	gleiſneriſch	mörderiſch	räuberiſch		
אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר
fehlerhaft	mangelhaft	wunderbar	ſonderbar	mittelbar		
אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר
unbeſtimmt	unbeſorgt	unbekannt	ſchauerhaft	tugendhaft		
אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר
unverdient	unverſorgt	unbedingt	unbemerkt	unbequem		
אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר
ungertrennt	unvertheilt	unvermerkt	unverſehrt			
אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר
ungeſocht	ungebraucht	ungeſtimt	ungeſannt	ungertheilt		
אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר	אואר אואר
unerhört	unerlaubt	unerkannt	ungetrüb	ungewohnt		

טויסענדיג און גליקליך אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער
müßig glücklich unentblößt unenthüllt unentdeckt unerfüllt

אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער
unbekümmert unbeachtet Mißgeschick Mißverständnis unbeliebt

אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער
unentgeltlich unentgeschlossen ungehobelt ungehört ungezogen

אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער
unversehens unerbeyten unverdreßten unentbehrlich

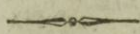
אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער
unerklärlich unerheblich unzerstörlich unzertrennlich

אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער
gemüßbraucht unerfreulich unerquicklich unerkenntlich

אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער
beauftragt beunruhigt beurlaubt beurtheilt geurtheilt

אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער
berargen beantworten beruntreut berurſacht beurtheilt

אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער אונטער
berunglücken berunstalten verändern verübeln.

לאתינישע בוכשטאבען.

Latcinische Buchstaben.

der Obstbaum	der Chorsock	der Grabstein		
רצב דויטלעכע	רצב קורצקע	רצב גראבשטיין		
der Dachstuhl	das Kleeblatt	die Viehzucht		
רצב דאכשטול	דאס קלעבלאט	דיע וויזע		
das Wirthshaus	das Uhrblatt	der Zwieback		
דאס וויטשזאוס	דאס אורבלאט	רצב צוויבאק		
das Zugvieh	das Zuchtvieh	der Volksfreund		
דאס צוגוויי	דאס צעכטוויי	רצב פאלקספריינד		
der Ohrring	das Uhrwerk	der Grashalm		
רצב אהררין	דאס אורווערק	רצב גראשאלם		
das Kernobst	der Obstkern	der Dornstrauch		
דאס קערנאפול	רצב אפולקערן	רצב דארנשטראך		
Grasgrün	goldgelb	schneeweis	pechschwarz	
גראסגריין	גאלדגאלב	שנעווייס	פיששווארץ	
hellblau	hechtgrau	hochroth	eiskalt	siedheis
העלבלא	העכטגרא	האכרוט	אייסאלט	סיעהיס
windstill	wagerecht	bleischwer	tropfnass	
ווינדשטיל	וואגערעכט	בלעישווער	טרופנאס	
haarscharf	blitzschnell	senkrecht.	Ofenthür	
הארשאַרף	בליצשנעל	סענקרעכט.	אָפּענזשטור	
Chora'buch	Glockenton	Donnerschlag		
קורא'בוך	גלעקענטאָן	דאָנערשלאַג		

Kirchengang Vaterhaus Wasserfall Ulmenbaum

ကုမ္ပဏီအိမ်

အိမ်အိမ်

အိမ်အိမ်

အိမ်အိမ်

Zuckerhut Ochsenfleisch Kräuterthee Gotteslohn

အိမ်အိမ်

အိမ်အိမ်

အိမ်အိမ်

အိမ်အိမ်

Kinderfreund

Dintenfass

Winterkleid

အိမ်အိမ်

အိမ်အိမ်

အိမ်အိမ်

Veilchenduft

Zwetschgenbaum.

der Pechdraht

အိမ်အိမ်

အိမ်အိမ်

အိမ်အိမ်

die Baumfrucht

das Rindfleisch

der Jahrmart

အိမ်

အိမ်အိမ်

အိမ်

အိမ်အိမ်

အိမ်

အိမ်အိမ်

das Leintuch

der Eckstein

der Fuchspelz

အိမ်

အိမ်အိမ်

အိမ်

အိမ်အိမ်

အိမ်

အိမ်အိမ်

das Thorschloss

die Hausthür

die Pflugschar

အိမ်

အိမ်အိမ်

အိမ်

အိမ်အိမ်

အိမ်

အိမ်အိမ်

der Thalweg

das Bierfass

der Eisbock

အိမ်

အိမ်အိမ်

အိမ်

အိမ်အိမ်

အိမ်

အိမ်အိမ်

das Fluss-schiff

der Hemmschuh

der Raubmord

အိမ်

အိမ်အိမ်

အိမ်

အိမ်အိမ်

အိမ်

အိမ်အိမ်

dar Landbau

der Jagdhund

der Lindwurm

အိမ်

အိမ်အိမ်

အိမ်

အိမ်အိမ်

အိမ်

အိမ်အိမ်

der Blattstiel

der Fleischtopf

der Laubfrosch

အိမ်

အိမ်အိမ်

အိမ်

အိမ်အိမ်

အိမ်

အိမ်အိမ်

der Engpass.

Pfannenschmied

Bretterwand

အိမ်

အိမ်အိမ်

အိမ်အိမ်အိမ်

အိမ်အိမ်အိမ်

Roggenbrod Immergrün Liederbuch Eselshaut

ရက်ကပ်ခဲမုန့်ကုတ် ကြိုက်မာမာ ကုလားခဲခဲ ဟိုလဲခဲခဲ

Fichtenwald Hirtenhaus Ebenholz Hörnerklang

ရက်ကပ်ခဲမုန့်ကုတ် မဟာခဲခဲ ကြိုက်ခဲခဲ မဟာခဲခဲ

Tulpenkelch Feuerzeug Lampenöl Jägerkleid

ကုလားခဲခဲ မဟာခဲခဲ ကြိုက်ခဲခဲ မဟာခဲခဲ

Raupennest Bäckerknecht Pflastergeld.

ဟိုလဲခဲခဲ ဟိုလဲခဲခဲ ကြိုက်ခဲခဲ

das Armband das Nutzholz der Mühlstein

ဟိုလဲခဲခဲ ကြိုက်ခဲခဲ ကြိုက်ခဲခဲ

der Streusand der Spielplatz der Mehlsack

ဟိုလဲခဲခဲ ကြိုက်ခဲခဲ ကြိုက်ခဲခဲ

das Nachtlicht der Nordwind das Astloch

ဟိုလဲခဲခဲ ကြိုက်ခဲခဲ ကြိုက်ခဲခဲ

das Nussöl der Marktplatz das Strumpfband

ဟိုလဲခဲခဲ ကြိုက်ခဲခဲ ကြိုက်ခဲခဲ

das Sprichwort. Abendthau Notenbuch

ဟိုလဲခဲခဲ ကြိုက်ခဲခဲ ကြိုက်ခဲခဲ

Morgenroth Sonnenschein Ackerbau Silberglanz

ရက်ကပ်ခဲမုန့်ကုတ် ကြိုက်ခဲခဲ ကြိုက်ခဲခဲ ကြိုက်ခဲခဲ

Mauerstein Nervenschlag Metzgerhund Nessel-

ဟိုလဲခဲခဲ ကြိုက်ခဲခဲ ကြိုက်ခဲခဲ -ဟိုလဲခဲခဲ

tuch Steckenpferd Schwalbennest Schneckenhaus

ဟိုလဲခဲခဲ ကြိုက်ခဲခဲ ကြိုက်ခဲခဲ ကြိုက်ခဲခဲ

Nudelbrett ပတ်ခါလဲခါလဲ	Magenkrampf နီဝါအာဂျာခါအာ	Morgenstern. ကွဲခါပေခါအာ	
kugelrund ကွဲကွဲ	winkelrecht ပတ်ခါခါ	sichelkrum ခါကွဲ	raben- -ခါအာ
schwarz နီ	feuerroth ခါအာခါ	schwefelgelb ခါအာခါခါ	apfelgrün နီအာခါခါ
himmelblau ခါအာခါ	dunkelgrau ခါအာခါ	Feuerfest ပတ်ခါခါ	silberweiss ခါအာခါ
wasserhell ခါအာခါ	fehlerfrei ခါအာခါ	lobenswerth ခါအာခါ	engelrein ခါအာခါ
lebenssatt ပတ်ခါခါ	kummervoll ခါအာခါ	seelengut ပတ်ခါခါ	tadellos နီအာခါ
armselig ခါအာခါ	langweilig ခါအာခါ	kurzsichtig ခါအာခါ	handgreiflich ခါအာခါ
freigebig ခါအာခါ	wilkuhrlich ခါအာခါ	geldgierig ခါအာခါ	kreisförmig ခါအာခါ
ausschliesslich ခါအာခါ	leutselig ခါအာခါ	auflöslich ခါအာခါ	einträglich. ခါအာခါ
kugelförmig ခါအာခါ	borstenartig ခါအာခါ	bogenförmig ခါအာခါ	regel- -ခါအာ
mässig ခါအာခါ	offenherzig ခါအာခါ	Freudetrunken ခါအာခါ	menschen- -ခါအာ
freundlich ခါအာခါ	mittelmässig ခါအာခါ	übermässig ခါအာခါ	libens- -ခါအာ

würdig frühlingsartig überflüssig gottesfürchtig

ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ

wankelmüthig. Ackerbau Baumgarten [Beiss-

ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ

zange Dreschflegel Eckfenscher Flossfeder

ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ

Gabelstiel Hanfstengel Jrrgarten Iubeljahr

ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ

kleesaamen Leibbinde Mandelstamm Nelkenöl

ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ

Oberkleid Pflugschar Quellwasser Rauchaltar

ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ

Schatzkammer Thürangel Uferbau Vogelnest

ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ

Wachholder Zwirnmühle Strohmatte Heugabel

ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ

Platzregen Mistgabel Holzsäge Geldkasten.

ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ

der Apotheker der Barbier der Buchbinder

ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ

der Buchdrucker der Bierbrauer der Büchsen-

ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ

macher der Bürstenbinder der Bilderhändler

ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဝိသုဒ္ဓိ

der Dachdecker der Essigbrauer der Fassbinder

အံင်္ဂ အံင်္ဂုအံင်္ဂါဝါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ

der Feilenhauer der Glasschleifer der Goldsticker

အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ

der Goldarbeiter der Handschuhmaeher der Kam-

အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ

macher der Kohlenbrenner der Kupferschtecher

အံင်္ဂါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ

der Kupferschmied der Knopfmacher der Lichter-

အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ

zieher der Leimsieder der Mechaniker

အံင်္ဂါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ

der Musiker der Maurermeister der Messer-

အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ

schmied der Nadelschmied der Nadelmacher

အံင်္ဂါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ

der Ofensetzer der Orgelbauer der Pulvermüller

အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ

der Papiermüller der Perüickmacher der Rauch-

အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ

färber der Rothgisser der Rathgeber

အံင်္ဂါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ

der Seidenweber der Strumpfwirker der Schuh-

အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ အံင်္ဂ အံင်္ဂါဝါ

macher **der Schieferdecker** **der Seifsieder**

๑๕๖ ๑๕๖ ๑๕๖ ๑๕๖ ๑๕๖

der Stellmacher **der Tuchscherer** **der Tabaks-**

๑๕๖ ๑๕๖ ๑๕๖ ๑๕๖ ๑๕๖

raucher **der Uhrmacher** **der Viehhändler**

๑๕๖ ๑๕๖ ๑๕๖ ๑๕๖ ๑๕๖

der Vogelsteller **der Wollspinner** **der Windmüller**

๑๕๖ ๑๕๖ ๑๕๖ ๑๕๖ ๑๕๖

der Zeugweber **der Zirkelschmied** **der Zuckersieder**

๑๕๖ ๑๕๖ ๑๕๖ ๑๕๖ ๑๕๖

der Zuckerbäcker **der Ziegeldecker** **der Zinn-**

๑๕๖ ๑๕๖ ๑๕๖ ๑๕๖ ๑๕๖

giesser **der Zimmermann.**

๑๕๖ ๑๕๖

Zwetsehgen-baum-holz

๑๕๖

Drechslerhandwerker

๑๕๖

Johannisbeerstaude

๑๕๖

Schmiedhandwerkzeug

๑๕๖

Schlosserwerkstätte

๑๕๖

Schnupftabaksdose

๑๕๖

Brantweinbrennerei

๑๕๖

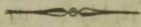
Tabakspfeifenröhrchen

๑๕๖

Gemeinderathsmittglieder **Oberamtsgerichtsdieners**

๑๕๖ ๑๕๖

Feuerversicherungsgesellschaft	Kameralver-
טוֹקסוֹן־זַמְמַנְט־גֵּזַמְמַנְט־וִימַרְשֵׁי־חַיִּים	-קָמֶרַל־מְחַשְׁבֵּי־חַיִּים
waltung	Regierungsgerichtsassesor
וואַלְטונג	רֵגֶרונג־גֵּרִיכְט־אָסֶסֶסֶר־וִימַרְשֵׁי־חַיִּים
bewahranstalt	Oberappellationsgerichtspräsident
בֵּוַהַר־אַנְשְׁטַלְט	אָבֶר־אַפֶּלֶלֶטִי־גֵּרִיכְט־פּרֶזִידֶנְט־וִימַרְשֵׁי־חַיִּים
Mässigkeitvereinsmitglied	Landtagsabgeordneter
מֵאַסִּיקֶיט־וֵירֵינס־מִיטגְלִיד	לַאנד־טַאג־אַבֶּגֶרְדֶּנְט־וִימַרְשֵׁי־חַיִּים
Bundestagsgesandeter	Frühlingsmorgensonnen-
בִּינדֶשְׁטַאג־גֶּזַאנְדֶּטֶר־וִימַרְשֵׁי־חַיִּים	-פֶּרֶזֶנְט־וִימַרְשֵׁי־חַיִּים־וִימַרְשֵׁי־חַיִּים
strahlen	Regenbogenfarbenschimmer.
שְׂטְרַלֶּן	רֵיגֶנ־בֹּגֶן־פֶּאַר־בֵּנ־שְׁחִימֶר־וִימַרְשֵׁי־חַיִּים

פֶּרֶעֱמַדוֹן־אָרְטֶער אין דער דײַטשען שפּראַכע.
Fremdwörter in der deutschen Sprache.

- 1) c lautet vor e, i, ä, ö, wie z
- 1) z וויא e, i, ä, ö פֶּאַר c

Ceremonie	Citrone	Cecilia	Ceder	Centner	Central-
סֶרֶמֹנִי	צִיטְרוֹנֶה	סֶסִילִי	צֶדֶר	צֶנטְנֶר	-צֶנטְרַל
punct	Präcis	Præceptor	Recept	Cisterne	Civillleid
פּוּנְקְט	פּרֶאַצִּיס	פּרֶאַפּֿטֶר	רֵעֶפְט	צִיסְטֶרְנֶה	צִוִּיל־לֵיד
		Cäsur	Censur.		
		צֶזֶר	צֶנְזֶר		

2) c lautet vor allen übrigen Buchstaben wie פ

2) פ לויטעט פֿאר אללען איבריגען בוכשטאבען ווי ע

Capitol	Cautio	Carcer	Collecte	Commis	Comtoir
קאפּיטאָל	קאָטיוֹ	קאַרצער	קאָלעקטע	קאָמיס	קאָמטואַר
Consorten	Concurs	Concession	Cordon	Corpulenz	
קאָנסאָרטען	קאָנסורס	קאָנסעסיען	קאָרדאָן	קאָרפּולענץ	
Correspondenz	Coupon	Courant	Coubert	Credenztsch	
קאָררעספּאָנדענץ	קאָפּאָן	קאָראַנט	קאָובערט	קאָרענצענצש	
Criminal	Cultus	Cursus	Custos	Acten	Actuar
קרימינאַל	קולטוס	קורסוס	קוסטאָס	אַקטען	אַקטואַר
	Accord	Prädicat	accurat	exact.	
	אַקאָרד	פּראָדיקאַט	אַקראַט	אַקסאַקט	

3) ti lautet vor i, o, a, u, ä, ö, wie zi.

3) זי לויטעט פֿאר i, o, a, u, ä, ö ווי ע

Nation	Nation	Auction	Caution	Tradition	Petition
נאַטיוֹן	ראַטיוֹן	אַוקטיוֹן	קאָטיוֹן	טראַדיטיוֹן	פּעטיטיוֹן
Portition	Portic	Rection	Crescentia	Laurentia	Latium
פּאָרטיוֹן	פּאָרטיוֹן	רעקטיוֹן	קרעסצענטיאַ	לאָרענטיאַ	לאַטיוֹם
	Ignatius	St. Inocentei	St. Clementia.		
	איגנאַטיוֹס	סײַנט אינאָצענטי	סײַנט קלעמענטיאַ		

4) ch lautet in manchen Wörtern wie פ, in andern wie שח.

4) ח לויטעט אין מאַנכען וואָרטערן ווי ע, אין אנדערען ווי עש

Charakter	Chor	Choral	Chronometer	Chresto-
כאַראַקטער	כּוֹר	כּוֹראַל	כּראָנאָמעטער	כּרעסטאָ-
(וויז קאַראַקטער)				

matie	Cholera	Chronik.	Chef	Charge	Chatulle
מאטיע	כולערא	כרוניק	(פֿזע וויז) פֿיז	זארגאז	זשאטולע
Charpie	Charnier	Champagner	Chimäre.		
זאראפיע	זאראניער	זאמפאנער	זאמאירע		

3) ph lautet wie f

3) f לויטעט וויא ph

Phantasie	Phantom	Pharisäer	Philister	
(וויז זאמאזיע וויז)	זאמאנטא	זאפאריזער	זאפיליטער	
Philosophie	Pharmacie	Pharao	Philantrop	Phlegma
זאפילאזאפיע	זאפארמאזיע	זאפארא	זאפילאנטראפ	זאפליגמא
Phönix	Phosphor	Phrase	Physik	Physiologie
זאפאניקס	זאפאזפארא	זאפראזע	זאפזיק	זאפזיאלאגיע
Prophezeiung	Alphabet	Geographie	Orthographie	
זאפאזעזינג	זאפאלפאב	זאפאגראפיע	זאפאראפיע	
Stenographie	Lithographie	Biographie.		
זאפאזאפיע	זאפליטאגראפיע	זאפביאגראפיע		

Eigennamen nach Alphabetischer Ordnung.

א יגעננאמען נאך אלפאביתישער אָרדנונג

A.	Anna	Anton	Agnes	Adolph	Agatha	Amalia.
	אנא	אנטאן	אגנעס	אדאָלף	אגאטהא	אמאליא
	חנה	הלל		אליעזר	טובי	

A. Andreas	Adalbert	Alfred	Adam
אנדראס	אדאלברט	אלפרד	אדם
גבור	אָבִינְדֵב, נָדֵב	אָבִישָׁלוֹם	אָדָם

Abraham Absalon.

אבראָהאַם אבסאלון

B. Bertha	Barbara	Bernhard	Brigitta
בֶּרְטַה	באָרַבאַרָא	בֶּרְנַרְדְּ	ברִיגִיטָא

בֶּרָה בְּחֵמָה, קֶרֶן הַפֶּהַךְ הַגֶּר

Benjamin	Balthasar	Baruch.
-----------------	------------------	----------------

בֶּנְיָמִין	באַלְטַזאַר	באַרוּךְ
בְּנִימִין	בְּלִטְשַׁצַּר	בָּרוּךְ

B. Benedict	Brune	Beatrix	Bartholomäus
בֶּנֶדֶקְטִין	ברונע	בֶּאַטְרִיַס	באַרְטוֹלֹמָאוֹס
בָּרוּךְ	בְּרוּנִי		אָבִיחֵיל

Barnabas.

באַרנאַבאַס

C. Christoph	Christine	Clemens	Conrad	Cecilie.
---------------------	------------------	----------------	---------------	-----------------

כריסטאָפּ	כריסטִינַא	קלֶמֶנַס	קאָנראַד	סֶסִילִיַע
-----------	------------	----------	----------	------------

חֶסֶדִיָה, טוֹבִיַאל

C. Clara	Charlotte	Casimir	Clementine
קלאַראַ	כאַרלאָטֶטֶע	קאַסימיר	קלֶמֶנַטִינַע
	מלֶכָה		חֶסֶדִיָה

Constantia.

קאָנסטאַנטיַא

D. Dorthea Damian Dietrich David.

דאָרטהאַ דאַמיאַן דיאָטריך דאַוויד
דוֹרְ דַּיִד

D. Dominikus Dionys Demetrius Daniel.

דאָמיניקוס דיאָניס דעמעטריוס דאַניאל
דַּנְיֵאל

E. Elisabeth Eduard Ernst Eberhard Eva Esther Esra.

עליזאַבֶּת אַדואָרד ערנסט עבֶרְהאַרד עוואַ עסְתֶּר עֶסְרָא
אַלְיָהוּ שִׁבְעָת עֵזְרָא אֶסְתֵּר חַוָּה

E. Emilie Edmund Eugen Elias Emanuel

עמיליאַ עֶדמונד עוגֶן עליאַס עמאַנואַל
אַלְיָהוּ עֶמְנוּאֵל

Ephraim.

עפֿראַיִם
אַפְרַיִם

F. Franz Friedrich Ferdinand Fanny Florentina.

פֿאַנץ פֿרידריך פֿערדינאַנד פֿאַני פֿלֹרענטינאַ
פֿאַנץ פֿאַנץ פֿאַנץ פֿאַנץ פֿאַנץ

F. Felix Franziska Florian Fabian Friederike.

פֿעליקס פֿאַנצִסקאַ פֿלֹריאַן פֿאַביאַן פֿרידעריקֶע
פֿעליקס פֿאַנצִסקאַ פֿלֹריאַן פֿאַביאַן פֿרידעריקֶע

G. Gottfried Gottlieb Georgina Gregor Gabriel.

גאָטפֿריד גאָטליב געאָרגינאַ גרעגאָר גאַבֿריֵאל
גאָטפֿריד גאָטליב געאָרגינאַ גרעגאָר גאַבֿריֵאל

G. Gustav Gertrud Genoveva Gerhard Günther,

גאָסטאַב גערטרוֹד גענאָוועוואַ גערַהאַרד גאַנטֿער
גאָסטאַב גערטרוֹד גענאָוועוואַ גערַהאַרד גאַנטֿער

G.	Hermann	Helena	Heinrich	Hugo	Stob.
	הצ'ראמאן	הצ'אלענא	היינריך	הוג	היזב
					איזב

H. Hieronymus Hortensius Hedwig Hartmann

	היצ'ראנימוס	הה'רטלעניוס	העצ'ווויג	הארטמאן
--	-------------	-------------	-----------	---------

Hesekiel.

הזקיקה

J.	Ida	Isabelle	Isidor	Isaac	Jakob	Jeremias
	איזא	איזאבלע	איזידור	איזאק	יאקאב	יערעמיעס
		איזיבל		יצחק	יעקב	ירמיה

Ismael	Judith	Jonas.
--------	--------	--------

איסמאעל	יודיטה	יונאס
---------	--------	-------

ישמעאל	יהודית	יונה
--------	--------	------

I. Iulius Iustine Ianocenz Iohanes Iesaias

	יוליוס	יוסטעינע	יאנאזענץ	יוהאנעס	יעזאיעס
				יוחנן	ישעיה

Ioseph Iosua.

יוזעף	יוזא
יוסף	יושע

K.	Kaspar	Karl	Kunigunde	Konrad.
	קאספאר	קארל	קוניגונדע	קאנראד

K. Karoline Kunz Kurt Krispin.

	קארוליינע	קונץ	קורט	קריספין
--	-----------	------	------	---------

L.	Lorenz	Leopold	Leonhard	Ludwig	Lukas.
	לורענץ	לעאפאלד	לעאנהארד	לודוויג	לוקאס

L. Laura Leopoldine Louise Lazarus Leo.

לֵאָה לֵאָה לֵאָה לֵאָה לֵאָה

M. Martin Magdalene Martha Mathias Moses

מָרְטִין מַגְדָּלֵנָה מַרְתָּה מַתְיָה מוֹשֶׁה

M. Maximilian Moritz Martin Michael Marcus

מַרְטִין מַרְטִין מַרְטִין מַרְטִין מַרְטִין

N. Natalie Nicolaus Nanette Nepomunk Nicodemus Nathan

נָטָלי נִיקוֹלָאוס נָנֶטֶט נֶפּוֹמֶנְק נִיקוֹדֵמוֹס נָתָן

N. Nestor Nathanael Nicetas Nehemias Noah.

נֶסְטוֹר נָתָנְאֵל נִיכֵטָס נְהֵמְיָה נוֹחַ

O. Otto Otfried Ottilie Obadja.

אָטוֹ אָטֶפְרִיד אָטִילִיֶּה אָבַדְיָה

O. Olga Olimpija Octavian Ottomar.

אָלְגָּה אָלִימְפִיָּה אָקְטָבְיָן אָטוֹמָר

P. Peter Paul Philipp Pius Panfratius.

פֶּטֶר פֹּאֵל פִּילִיפּ פִּיוֹס פַּנְפְּרַטְיוֹס

P. Pauline Philippine Pulcheria Plato.

פֹּאֵלִינֶה פִּילִיפִּינֶה פּוּלְכֶרְיָה פְּלָטוֹן

Q. Quirin. Q. Quentin.

קוֹרִינַן קוֹנְטִינַן

R. Regina Robert, Richard Rosalie Rebecca Ruth.
 רגנה רוברט ריכרד רוזאליע ריבעקא רוט.
 רבקה רות

R. Reinhard Rudolph Rosine Rahel.
 ריינהארד רודולף רוזינע ראחל.
 רחל

S. Sabine Sophie! Sigismund Susanne Salomo Saul.
 זאבאנע זאפיע! זיגיסמונד זוסאנע זאלאמא זאל
 זשפורה זשישנה זשאל זשלומו

S. Stephan Stanislaus Simon Simson Salomo
 שטעפאן סטאניסלאוס סימאן סימסאן זאלאמא
 שטימען שטימאן זשלומו

Sara,

זארא:

זשורה

T. Therese Theodor Thecla Timotheus Tobias.
 זעזעזע טעאדאר טעקלא טימאטעאס טאביאס.
 טוביה

T. Theobald Theodosius Theophilus Thomas.
 טעאבאלד טעאדאסיאס טעאפיליאס טאמאס

U. Ulrich Ursula Ubald.
 אולריך אורזולא אבאלד

U. Ulrike Urban.
 אולריקע אורבאן

V. Valentin Veit Victor Veronika.
 וואלענטין ווייט ויקטאר ווערניקא

V. Vincenz Valentine Victoria.

וִינצֵנֶז וְאֵלֶנְדֵּה וִיקְטוֹרְיָה

W. Wilhelm Woldemar Wilibald Werner.

וִוִילְהֵלְם וְוֹלְדֵמָר וְוִילִיבַלְד וְוֵרְנֵר

W. Wenzeslaus Wenzel Wolfgang Wilhelmine.

וְוֵנְזֶסְלָאָו וְוֵנְזֶל וְוֹלְפְגַּאָנג וְוִילְהֵלְמִינֵה

X. Xaver Xenophon Xerxes.

אֶכְסָר אֶנֶפּוֹן אֶרְסֵס

X. Xenocrates Ximenes.

אֶנֶסְטֶרַקְסֶס אֶסְמֵנֶס

W. Wpsilanti.

אִפְסִילַנְטִי

Y. Young.

אִיאָנג

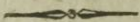
Z. Zacharias Zachæus.

זַכַּרְיָה זַכְּאֵיוֹס

זְכַרְיָה

Z. Zeno Zenovia Zedekias.

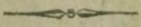
זֵנוּ זֵנוֹבְיָה זְדַקְיָהוּ
זְדַקְיָהוּ

Sahlwörter.

צאה לווֹ אַרְטֵר

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח
אֶחָד	שְׁנַיִם	שְׁלֹשָׁה	אַרְבָּעָה	חֲמִישָׁה	שֵׁשׁ	שִׁבְעָה	שְׁמוֹנֶה
אחת	שְׁתַּיִם	שְׁלֹשׁ	אַרְבַּע	חֲמִישׁ	שֵׁשׁ	שִׁבְעַ	שְׁמוֹנֶה
9.	10.	11.	12.	13.			
ט	י	יא	יב	יג			
תְּשַׁע	עֶשְׂרֵה	אַחַד־עָשָׂר	שְׁנַיִם־עָשָׂר	שְׁלֹשָׁה־עָשָׂר			
תִּשְׁעַ	עֶשֶׂר	אַחַת־עֶשְׂרֵה	שְׁנַיִם־עֶשְׂרֵה	שְׁלֹשָׁה־עֶשְׂרֵה			
14.	15.	16.	17.				
יד	טו	טז	יז				
אַרְבָּעֵה־עָשָׂר	חֲמִשָּׁה־עָשָׂר	שֵׁשֶׁה־עָשָׂר	שִׁבְעֵה־עָשָׂר				
אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה	חֲמִשׁ־עֶשְׂרֵה	שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה	שִׁבְע־עֶשְׂרֵה				
18.	19.	20.	30.	40.	50.		
יח	יט	כ	ל	מ	נ		
שְׁמוֹנֶה־עָשָׂר	תְּשַׁע־עָשָׂר	עֶשְׂרִים	שְׁלֹשִׁים	אַרְבָּעִים	חֲמִשִּׁים		
שְׁמוֹנֶה־עֶשְׂרֵה	תִּשְׁע־עֶשְׂרֵה	עֶשְׂרִים	שְׁלֹשִׁים	אַרְבָּעִים	חֲמִשִּׁים		
60.	70.	80.	90	100.	200	300	
ס	ע	פ	צ	ק	ר	ש	
שְׁשִׁים	שִׁבְעִים	שְׁמוֹנִים	תְּשַׁעִים	מֵאָה	מֵאוֹת	שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת	
שִׁשִּׁים	שִׁבְעִים	שְׁמוֹנִים	תְּשַׁעִים	מֵאָה	מֵאוֹת	שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת	
400.	1,000.	10,000.	100,000.				
אַרְבַּע־מֵאוֹת	אֶלֶף	עֶשְׂרֵת אֶלֶף	מֵאוֹת אֶלֶף				
	1,000,000.						
	אֶלֶף־אֶלְפִים						

כתיבת הארץ

הארץ אשר אנחנו יושבים עליה, היא כתמונת כדור גדול מאוד מאוד, ומיום אל יום תסוב על צירה ממערב למזרח לקראת השמש, והיה כאשר יהיו פני הארץ מועדים לנכח פני השמש וקרניה, אז יהיה לה אור גדול והוא יום, ואם להפך, תסוב לה מעבר מזה ותסתר מפני השמש, אז יהי עליה חשך, והוא לילה. כאשר נקה בידינו ביצה או תפוח, או כל דבר עגול, ונשימנו לאור הגר, כן הדבר הזה; כי עבר פני הדבר העגול ההוא, אשר ימצא

1.

1.

Die Erde, auf welcher wir uns befinden, hat eine runde Form; sie vollbringt die Drehung um ihre Axe in 24 Stunden von Westen nach Osten der Sonne gegenüber; so daß die Oberfläche, die sie den Strahlen der Sonne zuwendet, von derselben beleuchtet wird und also Tag hat, während die entgegengesetzte Seite aber, von der Sonne abgewendet, dunkel bleibt, und also Nacht hat. Nehmen wir ein Ei, oder einen Apfel, oder sonst etwas Rundes, halten es gegen das Licht, so haben wir dieselbe Erscheinung, indem die dem Lichte zugekehrte Seite dessen Strahlen

דיע ערדע, אויף וועלכער וויר אונס בעפֿינדען, האט איינע רונדע פֿאָרם; זייע פֿאָללבריינגט דייע דרע-הונג אום איהרע אקסע אין 24 שטונען דען פֿאָן וועסטען נאך אָסטען דער זאָננע געגענאיבער, זא דאס דייע אָבערפֿלאַכע דיא זייע דען שטראה-לען דער זאָננע צואווענדעט, פֿאָן דערזעלבען בעלייכטעט ווירד, אונד אלוז טאג האט, וואָהרענד דייע ענטגענעגענזעטצטע זייטע אבער, פֿאָן דער זאָננע אבגעווענדעט דונע קעל בלייבט אונד אלוז נאכט האט. נעהמען וויר איין איי, אדער איינען אפֿעל, אדער זאָנסט עטוואס רונע דעס, אונד האלמען עס געגען דאס ליכט, זא האבען וויר דייעזעלבע ערשיינונג, אינדעס דיא דעס ליכטע צוגעקעהרטע זייטע דעסטען

לעומת פני האור , הוא יקבל את קרני הנר על פניו , וצדו השני אשר מאחריו ישאר בחשך אם זיקי האור לא יבקעו בעד גויתו , להאיר גם על עבר פניו השני .

הקו אשר יסוב את כל כדור הארץ בתוך ממערב למזרח , ארכו חמשת אלפים וארבע מאות פרסה , ולכל פרסה על פי חשבון המדות אשר לנו שבעה תחומי שבת בערך , וגם מדת הווערסטע אשר לכני רוסיא היא קרובה למדת התחום אשר לנו , היינו אלפים אמה או אלק וחמש מאות ארשין . עוד נשוב ונביט על שני צדי כדור הארץ , והם אשר בצפון ואשר בדרום ; הפנות ההנה מכוסות תמיד בקרח הנורא ,

empfangt , die entgegengesetzte Seite aber nicht ; wenn die Lichtstrahlen nicht etwa die Substanz des runden Körpers durchdringen , wodurch auch die entgegengesetzte Seite beleuchtet werden sollte . die Linie , die sich von Osten nach Westen um die Mitte der ganzen Erdfugel zieht ist 3400 Meilen lang . Nach unserm Maße hat jede Meile ohngefähr 7 Tschumim ; ein Tschum , welches 2000 Ellen mißt kömmt also einer Werste ungefähr gleich , welche ebenfalls 1300 Arschin zählt . Ferner sind an der Erde eine Nord- und eine Südseite zu bemerken . Die äußersten Enden dieser Seiten sind

שמראהלען עמפֿאָנגט , די ענטגגעזעטע זייטע אבער ניכט ; ווען די ליכטשמראהלען ניכט עטווא די ע זובסטענץ דעס רונדען קאָרפערס דורכדרינגען , וואָדורך אויך די ענטגעזעטע זייטע בעליכטעט ווערדען זאללעט . די עליניע , די ע זיך פֿאָן אָסטען נאך וועסטען אום די ע מיטלע דער גאנצען ערד קוגעל ציעהט איסט 3400 מיילען לאנג ; נאך אונזערעס מאססע האט יערע מיילע אָהננעפֿאהר 7 תחומים ; איין תחום וועלכעס 2000 עללען מיסט , קאָממט אלוף איינער ווערסטע אונגעפֿאהר גלייך , וועלכע עבענטפֿאללס 1300 ארשין צאהלט . פֿערנער זינד אן דער ערדע איינע נאָרד = אונד איינע זיד = זייטע צו בעמערקען . די ע אייסערסטען ענדען די עווער זייטען זינד פֿאָן עוויגעס

אשר לא יוכל איש לבקע אל קצם מפני הקור הגדול. ועל כי תואר הארץ בתמונת כדור, לכן מובן מאליו, אשר מדי נקרב אל שתי קצותיה, לצפון ולדרום, כן תמעט מדת הקו המקיפה ממערב למזרח, על כי כל כדור עב בתוך, והולך וצר עד סופו.

ב

על פי חשבון הכפל עולה מדת כל פני הארץ לארכה ולרחבה כתישע מאות רבוא, 9,000,000 פרסה; אכן לא כל השטח ההוא ארץ מושב הוא לנו; כי שני חלקי כדור הארץ מכוסים במים רבים, אשר לא יעבר בהם אדם ברגליו, זאף לא

von ewigem Schnee bedeckt, haben ewigen Winter, weshalb noch Niemanden gelang bis dahin vorzudringen. Daraus daß die Erde kugelförmig ist, folgt, daß je mehr wir uns den Polen nähern, desto kleiner die Linien, die man um die Erde von Osten nach Westen zieht, werden müssen, da jede Kugel in der Mitte dicker, als bei den Enden ist.

שנעע בעדעקקט, האבען עוויגען ווינטער, וועסהאלב נאך נייעמאנדען געלאנג ביס דאהין פאָרצודרינגען. דארויס דאס דייע ערדע קוגעל־פאָרמיג איסט, פאָלגט, דאס יע מעהר וויר אונס דען פאָלען נאָהערן, דעסטאָ קליינער דייע ליניען, דייע מאן אום דייע ערדע פאָן אָסטען נאך וועסטען ציעהט, ווערדען מוססען, דא יעדע קוגעל אין דער מיטטע דיק־קער, אלס ביי דען ענדען איסט.

2.

Aus einer einfachen Multiplikation ergibt sich uns der Flächenraum der Erde als ohngefähr 9,000,000, Q. M. groß, wovon aber nicht alles bewohntes Land ist, indem $\frac{2}{3}$ der Erdoberfläche von ungetreuen Wasserbecken, die Meere heißen, bedeckt sind,

2.

אויס איינער איינפאָען מולטי־פליקאטיאָן ערגיעבט זיך אונס דער פלאַכענרום דער ערדע אלס אָנגע־פאהר 9,000,000 ק. מ. גראָס אן, וואָראן אבער ניכט אללעס בעוואָהנטעס לאַנד איזט, אינדעם $\frac{2}{3}$ דער ערדאָבערפלאַכע פאָן אונגעטרייען וואסערבעקקען, דייע מעערע הייסען, בעדעקקט זינד,

ידרכוהו בנעלים כנחלים, ולמקוה הצוים תהם יקרא ימים; וגם זולת זה עוד ימצאו בחלק היבשה ארצות יבשות, אשר כל צמח וחציר ניבול בהם אין, ומבלתי יכולת האדם לחיות מבלעדי מזון, ישארו שממה בלי יושב; הן הנה הנקראות: ציה, שמה, מדבר, שאיה. כמוהם גם פנות הצפון והדרום אינן נושבות, על כי גם שם לא ימצא כל פרי למאכל האדם והבהמה מפני הקור הגדול, והקרח אשר שם; אבל שאר חלקי הארץ לאחווה לבני האדם, אשר שמו עם ועם למושפחותם, ויבקשו להם מקום-מנוח בכל אשר הפנו ללכת, ועל שם אביהם או על שמותם

und die keinesweges mit kleinen Bächen zu vergleichen sind, die der Mensch meistern kann wie er will. Ausserdem kommen noch die auf dem Festland sich befindenden wüsten Landsfrecken hinzu, die von aller Vegetation entblößt, dem Menschen das zu seinem Lebensunterhalte Unentbehrliche also nicht liefern können, und daher für immer wüst bleiben müssen. Man nennt sie Wüsten, Steppen, Einöden. Ebenso sind die äußerst nördlichen und südlichen Länder unbewohnt, da die daselbst ewig herrschende Kälte jede Vegetation unmöglich macht. Alles Uebrige aber auf der Erde wird von Menschen bewohnt, die in verschiedenen Stämmen und Völkerschaften verschiedenen Länder in Besitz haben, wel-

אונד דיע קיינעסוועגעס מיט קליין נען באַען צו פֿערגלייכען זינד, דיע דער מענש מייסטערן קאנן ווייע ער ווילל. אויסערדעם קאָממען נאָך דיע אויף דעם פֿעסטלאַנדע זיך בעפֿינדענדען וויסטען לאַנדשטרעקע־קען הינצו, דיע פֿאָן אללער וועגע־טאטיאָן ענטבלאָסט, דעם מענשען דאס צו זיינעם לעבענסאונטערעהאל־טע אונענטבעהרליכע אלוף ניכט ליעפֿערן קאָננען, אונד דאהער פֿיר אימער וויסט בלייבען מוססען. מאן נעננט ויע וויסטען, שטעפּפען, איינאָדען. עבענאָ זינד דיע אייס־סערסט נאָרדליכען אונד זידליכען לאַנדער אונבעוואָהנט, דא דיע דא־זעלבסט עוויג הערשענדע קאַלטע יעדע וועגעטאטיאָן אונמאָגליך מאכט. אללעס איבעריגע אבער אויף דער ערדע ווירד פֿאָן מענשען בעוואָהנט דיע אין פֿערשיעדענען שטאממען אונד פֿאַלקערשאַפֿטען פֿערשיעדענע לאַנדער אין בעוויטן

קראו שמות גח לארצות אשר ישבו בהן, ולערים אשר בנו, ולימים ולנהרים אשר מצאו עד היום הזה; עד כי נמצאו כיום יותר מאלף אלפי אלפים בני אדם לנויהם למשפחותיהם וללשונותיהם בארצותיהם.

ג

וכן קראו החכמים והסופרים יודעי העתים והמקומות שמות לחמשת חלקי הארץ, הנפרדים זה מזה בטבעם ובתארים, והם: אירופה, אסיה, אפריקה, אמעריקה, ואוסטרליה; השלשה הראשונים היו ידועים לבני האדם זה ימים רבים, כנראה מספרי דברי הימים והקדמוניות מאלפי שנים; אבל השנים האחרונות

che Länder, so wie deren Flüsse und Städte, die sie entdeckt, oder gebaut, sie nach ihrem oder ihrer Stammväter Namen benannt haben. Man zählt jetzt über 1000 Millionen Menschen auf der Erde, die mehre Nationen bilden, und verschiedene Sprachen reden.

3.

Die Geographen theilen die Erde in 3 der Natur sowohl, als der Gestalt nach verschiedene Theile: Asien, Afrika, Europa, Amerika, und Australien. Die 3 ersteren sind dem Menschen seit grauem Alter her bekannt, wie es die Bücher der Geschichte und Lehren; die beiden letztern

האבען, וועלכע לאנדער, זאָ ווייע דערען פֿלוססע אונד שטאָדטע, דייע זיע ענטרעקקט, אדער געבויט, זיא נאך איהרעם אדער איהרער שטאמט פֿאטער נאמען בענאנט האבען. מאן צאָהלט יעצט איבער 1000 מיליאָנען מענשען אויף דער ערדע, דייע מעהרע נאטיאָנען בילדען, אונד פֿערשיעדענע שפראַכען רעדען.

3.

דייע געאָגראַפּהען טהיילען דייע ערדע אין 3 דער נאטור זאָוואָהל, אלס דער געשטאלט נאך פֿערשייע דייע טהיילע: אַזיען, אַפֿריקא, אַיאַראָפּא, אמעריקא אונד אויסט־ראַליען. דייע 3 ערסטערען זינד דעם מענשען זייט גרויעם אלטער הער בעקאנט, וזיע עס דייע ביכער דער געשיכטע אונס לעהרען; דייע ביי דען לעצטערען הינגעגען ווארדען

נגלו לפנינו זה לא כביר , כשלש מאות וחמשים שנה , בחיי הרבי אברבנאל וגלות ישראל מספרד , על ידי איש החכם כריסטוף קאלומבוס ומרעיו והבאים אחריו . באסיה , היה מושב נח ובניו בצאתם מן התבה , כי הרי האררט נודעים שם עד היום בשמם , וגם ארץ אשור ושנער באסיה , גם ארץ בני ישראל באסיה בקצה המערב על שפת ים התיכון , התולך בין שלשת החלקים הגדולים : אירופה , ואפריקה , ואסיה . משם נפרדו הגוים לכל עברי הארץ , ויהי ראשית מוצאם לאירופה , ושמה הלכו בני

gefähr 530 Jahren , zur zeit des Rabbi Abarbanel und der Verbannung der Juden aus Spanien , durch Christoph Columbus , und später durch seine Nachfolger , entdeckt. Asien war der Sitz Noahs und seiner Söhne , nach der Sündfluth ; dieses bezeigt das noch bis jetzt denselben Namen tragende Araratgebirge , wie auch das Land Assur und Sinear in Asien. Palästina , das ehemalige Land der Juden , liegt an der äußersten westlichen Grenze Asiens , am Mitteländischen Meere , welches die 3 großen Welttheile : Europa , Asien und Afrika begränzt. Von Asien verbreiteten sich die Völker nach allen Weltgegenden. Das nächste Ziel ihrer Auswanderung war Europa , wohin

ערסט פֿאַר אונגעפֿאהר 530 יאהרען , צור צייט דעס ראבבי אברבאנעלל אונד דער פֿערבאנונג דער יודען אויס שפאניען , דורך כֿהריסטאָף קאָלומבוס אונד שפאטער דורך זיינע נאכֿפֿאלגער , ענטדעקט . אויען וואר דער זיטץ נאָאהס אונד זיינער זאהנע , נאך דער זינדֿלומה ; די עועס בעצייגט דאס נאָך בים יעטצט דען זעלבען נאמען טראגענדע ארארט געבירגע , וויע אויך דאס לאנד אשור אונד זינעאר אין אויען . פאלאסטינע דאס עהעמאליגע לאנד דער יודען , ליעגט אן דער אייסקערסטען וועסטליכען גרענצע אוי ענס , אס מיטטעללאנדישען מערע , וועלכעס די 3 גראָסען וועלטֿטהיילע : אייראָפּא , אויען אונד אפֿריקא בעגרענצט . פֿאן אויען אויס פֿערברייטעטען זיך די פֿאָלקער נאך אללען וועלטגענדען . דאס נאכֿסטע ציעל איהרער אויסוואנדערונג וואר אייראָפּא , וואָהין זיך

יפת , כי ארץ יון ותירם ומשך וים אלישה כלם נודעים עד היום , והם באירופה בקצה המזרח , על גבול אסיה והים התיכון , ולעומת זה נמצאו בני חם באפריקה , כי מצרים וכוש ולוב ופוט המה נודעים גם כן עד היום , והם באפריקה , אבל ברבות הימים באו המלכים הגבורים ובלבלו את העולם , ויתערבו עם בעם וגוי בגוי , עד אשר לא נודע מקומם איהו , ורק המעט מהם נשארו על מקומם , מבלי התחתן והתערב בין יתר העמים .

sich die Nachkommen Japheths wendeten , und die Namen Jonien, Thracien, Massageten, Hellespont, die an der Ostgrenze Europas nahe von Asien und dem mittelländischen Meere gelegen sind, und die sich bis auf uns erhalten haben, zeugen dafür. Desgleichen findet man Chams Nachkommen in Afrika, wo die Benennungen der Länder Mizraim (Aegypten) Kusch, Lub, (Lybien) und Kopten noch heutigen Tages bekannt sind. Im Laufe der vielen Jahrhunderte aber entstand durch die Eroberer eine Vermischung der verschiedenen Menschenrassen, so daß die ursprünglichen kaum noch zu finden sind, und ein nur äußerst geringer Theil von ihnen sich noch bis jetzt rein erhalten hat. —

דיע נאָקאָממען יאָהעסמ'ס וועני דעטען , אונד דיע נאמען יאַניען , טהראציען , מאססאגעטען , העלעס־פּאָנט , דיע אן דער אָסטנרענצע אייראָפּאס נאהע פּאָן אויען אונד דעם מיטטעללאַנדישען מעערע גע־לעגען זינד , אונד דיע זיך ביס אויף אונס ערהאַלטען האבען , צייגען דאפֿיר . דעסגלייכען פֿינדעט מאן כּהאמס נאָקאָממען אין אפֿריקא , וואָ דיע בענעננונגען דער לאַנדער מצרים (אעגיפּטען) כּוש , לוב , (ליביען) אונד קאָפּטען נאך הייטיגען טאגעס בעקאנט זינד . אים לויפֿע דער פֿיעלען יאהרהונדערטע אבער ענטשטאנד דורך דיע עראָבערער איינע פֿערמישונג דער פּערשיעדע־נען מענשענראסען , זאָ דאס דיע אורשפּרינגליכען קוים נאָך צו פֿינ־דען זינד , אונד איין נור אייסערסט גערינגער טהייל פּאָן איהנען זיך נאך ביס יעטצט ריין ערהאַלטען האָט .

ד

חלק אסיה, מקורו מן פנות הצפון אשר שם הקרח והולך עד חצי הכדור; ושולח את אייו ואת דליותיו ויונקותיו גם עד מהלאה לחצי הכדור; ארכו עד אלף וחמש מאות פרסה ורחבו אלף ומאה וחמשים פרסה, וכל שטח פניו עם האיים עד שמנה מאות וחמשים אלף פרסה. הארץ אשר לו בפנת הצפון, לא טובה היא לשדה וכרם, כי אם מרעה הוא לבהמה וחיה, וגם מקום טוב לציידים ולדיגים, אשר נאחזו שמה למאות ולאלפים, וביחוד לצייד חיות יער, אשר עורם מעליהם יפשימו וימכרום בכסף רב; כי ערכם גדול למאד, אבל כאשר נלך ונסוב דרומה,

4.

Der Welttheil Asien vom Nordpol ausgehend, dehnt sich bis zur Mitte der Erdkugel und drüber hinaus. Seine Länge beträgt circa 1500 Meilen seine Breite 1150 Meilen Sein ganzer Flächenraum aber, die Inseln mit einbegriffen bis 850,000 M. In seinen nördlichen Theilen ist der Boden für Feld- und Gartenbau nicht ergiebig, wohl aber für Viehzucht Fischfang und Jagd, welches letztere namentlich vielen Tausenden als Nahrungsquelle dient, indem sie mit dem werthvollen Fellen der von ihnen erlegten Thiere einem einträglichen Handel trei-

4.

דער וועלטטהייל אױען פאָם נאָרדפּאָל אױסגעהענד, דעהנט זיך ביים צור מיטטע דער ערדקוגעל אונד דרױבער הינוים, זיינע לאנגע בעטראַנט צירקא 1500 מ. זיינע ברייטע 1150 מ. זיין גאנצער פֿלאַכענרוים אבער, די ע אינזעלן מיט איינבעגריפֿען ביים 850,000 מיילען. אין זיינען נאָרד־ליכען טהיילען איסט דער באָדען פֿיר פֿעלד־אונד גאַרטענבוי ניכט ערגיעביג, וואהל אבער פֿיר פֿיעה־צוכט פֿישפֿאַנג אונד יאַגד, וועלכעס לעטצטערע נאמענטליך פֿיעלען טויענדען אלס נאהרונגסקוועללע דינענט, אינדעם זיע מיט דען ווערטהפֿוללען פֿעללען דער פֿאן איהנען ערלענטען טהיערע איינען איינמארגליכען האנדעל טרייבען,

בן נמצא ככר הארץ טובה מאד גם לזרוע זרע ולנשוץ נן ; גם מהררי הארץ ההיא יחצב נחשת וכסף וזהב וברזל וגם אבנים יקרות ימצאו שם , היא הארץ אשר נקראה בשם סיבריא , והיא גם היא תחשב לארץ רוסיה , כי זה רבות בשנים לכדוה מלכי הארץ ויאתו בה וישבו בה . הנהרים הגדולים אשר שם הם , האב , היעניסיי , הלענא , והאמור , השלשה הראשונים יגיהו אל פי הים הצפוני , או ים הקרח , והרביעי ילך לו דרך ארץ כתים אל הים המזרחי , ואל חנהרים הגדולים ההם , ינהרו יאורים גדולים גם הם , האירטיש והאננרה . ההרים הגדולים והרמים אשר שם הם : הרי התפוח או הרי המעגל ; גם נמצאו

ben. Je mehr gegen Sünden aber wir uns wenden, desto ergiebiger wird der Boden auch für Feld- und Gartenbau. Die Producte seiner Berge sind: Kupfer, Silber, Gold, Eisen, Edelsteine u. s. w. Letztgesagtes beziehet sich besonders auf Sibirien, welches Rußland gehört.

Die größten Flüsse sind: Ob, Jenissei, Lena und der Amur. Die 3 erstern ergießen sich in's Nord-oder Eismeer, der 4-te fließt durch China und ergießt sich in den östlichen Ocean. In diese großen Flüsse münden andere große Ströme, wie der Irtysh, die Angara, der Tobol u. s. w. Die höchsten Gebirge sind: Tab-

יע מעהר געגען זידען אבער וויר אונס ווענדען , דעססאָ ערגיעביגער ווירד דער באָדען אויך פֿיר פֿעלר = אונד גארטענבוי . דיע פראָדוקטע זיינער בערגע זינד: קופפֿער, זילבער, גאלד , אייווען , ערעלשטיינע , או . ז . וו . לעצטגעזאגטעס בעציהעט זיך בעזאנדערס אויף זיביריען , וועלכעס רוססלאנד געהערט .

דיא גראָסטען פֿלייסע זינד אָב , יעניסיי , לענא אונד דער אמור . דיע 3 ערסטערען ערגיעסען זיך אינ'ס נאָרד = אדער אייוועער, דער 4 = טע פֿליעסט דורך כֿהינא , אונד ערגיעסט זיך אין דען אָסטליכען אָצעאן . אין דיעזע גראססען פֿלוס = סע מונדען אנדערע גראססע שטראָ = מע , ווייע דער אירטיש , דיע אנגארא , דער טאָבאָל , או . ז . וו . דיא האָסטען געבירגע זינד יאב =

שם שני ימים אשר מימיהם מתוקים, והם ים הבייקאל וים האראל; הערים הגדולים אשר שם הנה: עיר הפחה אירקוטסק טאבאלסק, אָמסק, קיאכטא אשר שם מסחר הצביא עם בני הכתים ונרטשינסק אשר שם הרי הכסף. בקצה סיבריא לפאת מזרח נמצא האי קאמטשיטקא, ובו העיר נישנע קאמטשיטסק, לפנים ישבו בה המאנגולים, וגם פשטו מעריהם על שדה רוסיה, ותהי המלחמה ארכה בין בית המאנגולים ובין בית רוסיה, עד אשר קם דמיטרי נסיך מאסקווא, ויך את המאטארים בעמק דן,

Ienaa, Altai Nertschinskia
u. s. w.

לאָנאא, אלטאיי נערטשינסקיא
או. ז. וו.

Bemerkenswerth sind ihre süßen Wasser wegen: der Baikal-und Uralsee.

Große Städte: Irkutsk, Tobolsk, Omsk, Kjachta (der Mittelpunkt des russisch-chinesischen Handels), und Nertschinsk in den Silberbergwerken. Im äußersten Osten Sibiriens liegt die halbinsel Kamtschatka mit der Stadt gleichen Namens.

בעמערקענסווערטה זינד איהרעס זיסען וואסערס וועגען, דער באייקאל = אונד אראל זעע. גראָסע שטאָרטע אירקוטסק, טאָבאָלסק, אָמסק, קיאכטא (דער מיטטעלפונקט דעס רוססיש־כינעזישען האנדעלס), אונד נערטשינסק אין דען זילבערברגווערקען, אים אייסערסטען אָסטען זיביריענס ליעגט דיא האלבאינזעל קאמטשאטקא מיט דער שטאָרט גלייכען נאמענס.

In alter Zeit war Asien die Heimath der Mongolen, die Einfälle in's russische Gebiet zu machen pflegten, so daß ein langer Kampf zwischen den Russen und den Mongolen bestand, bis auf Dmitri, Fürst zu Moskau, der die Tataren am Don schlug, und dessen begonnenes Werk sein

אין אלטער צייט וואר אזיען דיא היימאטא דער מאָנגאָלען, דיע איינפאלע אינ'ס רוססישע געביעט צו מאַכען פֿעלעגטען, זא דאס איין לאנגער קאמפף צווישען דען רוסישען אונד דען מאָנגאָלען בעשטאנד, ביס אויף דמיטרי פֿורסט צו מאָסקווי, דער דיע טאטארען אס דאן שלוג, אונד דעססען בעגאָנגענעס

ואחריו מלא יוחנן השלישי ויך את המאנגולים בקאזאני ויירש את ארצם, ויערמאק גבור רוסיא עבר את הרי אוראל ויבקייע אל העיר טאבאלסק, ואחריו באו כל המלכים ויכניעו את המאנגולים וישימום למס עד היום הזה.

ה

רוכסי אלטאי ונערטשינסק יתארו לנו את הגבול בין אסיה הצפונית להתיכונית, ומשם נסב ללכת דרך ארץ המדבר הגדול אשר יקראו לו בשם שממת המאנגולים; תשעים אלף

Nachfolger Johan III mit Ruhm fortsetzte, namentlich durch den Sieg bei Kasan, wodurch ihr Land in den Besitz Russlands gekommen ist. Endlich war es Termak, ein Russischer Held, der das Uralgebirge überschritten hat und bis Tobolsk vorgeedrungen ist, worauf die nachfolgenden Regenten die noch übrigen Theile des Mongolenlandes immer mehr im ihren Besitz brachten.

ווערק זיין נאכפאלגער יאהאן III מיט רוהם פארטועטצטע, נאמענט= לייך דורך רען זיעג ביי קאזאן, ווא= דורך איהר לאנד אין דען בעזייטן רוסלאנדס געקאממען איסט. ענדליך וואר עס יערמאק איין רוססישער העלד, דער דאס אוראלגעבירגע איבערשרייטען האט. אונד ביס טא= באַלסק פארגעדרינגען איסט, וואַרויף דיע נאכפאלגענדען רעגענטען דיע נאך איברגען שהיילע דעס מאַנגא= לענלאנדעס, אימער מעהר אין איהרען בעזייטן בראכטען.

5.

5.

Die Gebirge Altai, Nertschinisk und Tابلنوk bilden die Grenze zwischen Nord- und Mittelasien, wo die große Wüste, die unter dem Namen die Mongolische, Kobi, Schamo, bekannt ist, anfängt. Diese 90,000 M. weite Wüste wäre für den

דיע געבירגע אלטאיי, נערטשינסק אונד יאבלאָנאָא, בילדען דיע גרענ= צע צווישען נאָרד = אונד מיטטעל= אזיען, וואַ דיע גראָסע וויסטע, דיע אונטער דעם נאמען דיע מאנגאלישע, קאָבי, שאמאָ בע= קאנט איסט, אנפאנגט. דיעזע 90,000 מ. ווייטע וויסטע וואַרע

פרסה מדתו, ולולא נאות המדבר אשר ימצאו בו לא היה ביכולת בני האדם לדרוך בו בכף רגלם, מנגב למדבר הזה ובמערכו ובמזרחו נמצא עוד ארצות מושב ושדה זרע וכרם, ארץ בתים (קהינא או כינא) ממזרח, וטהיבעט ופרס מנגב, ותוגרמה מים על שפת ים האראל והכספי. הערים הגדולות אשר בארץ בתים הנה: פעקינג הבירה, נאנקינג וקאנטאן; היא הארץ המבורכת בכל, אשר אין על עפר משלה, נהרים גדולים יעברו בה וכל צמח וכל פרי האדמה ימצאו בה, אכניה נחשת ובסף ואנשיה רבים עד אין מספר, על עבר פניה מזרחה השמש הולך על כל גדותיו הים הגדול המזרחי, המבדיל בינה ובין

Menschen ganz unzugänglich ob-
ne die in ihr zerstreut liegenden,
Oasen. Südlich, westlich und öst-
lich von dieser Wüste befinden
sich bewohnte und angebaute
Länder: China im Osten, Thibet
und Persien im Süden, die Bu-
charei im Westen an den Klü-
ffen des Aralsees und des kaspischen Meeres. Die merkwürdig-
sten Städte in China sind: die
Residenz Peking, Nanking,
Kanton. China ist ein in aller
Hinsicht gesegnetes Land. Es
besitzt große Flüsse, eine üppige
Vegetation, reiche Bergwerke
und eine ungemeine Bevölke-
rung. Seine ganze Ostküste wird
vom großen östlichen Ocean
bespült, der es von dem Insel-

פיר דען מענשען גאנץ אונצוגאנג-
ליך אָהנע דיע אין איהר צערשטרייט
ליעגענדען אָאזען. זידליך, וועסט-
ליך אונד אָסטליך פֿאָן דיעזער
וויסטע בעפֿינדען זיך בעוואהנטע
אונד אנגעבוטטע לאנדער; כהינא
אים אסטען, טהיבעט, אונד פער-
זיען אים זידען, דיע בוכאריי אים
וועסטען אן דען קיסטען דעם אראל-
זעעס אונד דעם קאספישען מעערעס.
דיע מערקווירדיגסטען שטאדטע אין
כהינא זינד דיע רעזידענץ פעקינג,
נאנקינג, קאנטאן. כהינא איסט
אין אין אללער הינזיכט געזעגנטע-
טעם לאנד, עס בעזיטצט גראָסע
פֿליססע, איינע איפֿיגע וועגעטא-
טיאן, רייכע בערגווערקע, אונד
איינע אונגעמיינע בעפֿאָלקערונג.
זיינע גאנצע אָסטקיסטע ווירד פֿאָם
גראָסען אָסטליכען אָצעאן בע-
שפּילט, דער עס פֿאָן דעם אינזעלרײך

ארץ־יֵפֶן, אשר מים סביב לה; וגם היא ארץ מבורכת בכל היא. בֵּיפֶן עיר הבורה יַעֲדָדָה ומספר אנשיה כפלים כיוצאי מצרים. רכסי הרי ההימאלאיא יתארו לנו את הגבול נגבה, וברדתנו למרוצת נהר גוון או גאנגאם נבא אל ארצות הודו המערבית והמזרחית, הן הנה ארצות הנגב אשר משם יצאו ההודים דרך נגב פרס וערב למדינת כוש, ועל פי תהלכות השיחור ירדו מצרימה עד הים התיכון. הודו המערבית תחשב כיום לארץ אנגליה; לפנים ישבו בה הכראמינים, ותהי

reiche Japan, einem nicht minder gesegneten Lande, trennt. In Japan ist die Residenz Jeddo die 1,600,000, Einwohner zählt. Die Gebirgskette des Himalaja bildet die südliche Grenze Mittelasien's, und steigt man dem Laufe der Flüsse Ganges Bramaputra und Indus nach hinab, so gelangt man zu der westl. u. östl. Halbin. Ostindiens. Aus diesen südlichen Ländern stammen die Indier her, diedurch das südliche Persien und Arabien nach Methiopien, und, dem Laufe des Nils folgend auch nach Aegypten bis zum Mittelländischen Meere gekommen waren. Die westliche Halbinsel Ostindiens gehört jetzt an Englad, vor alten Zeiten von den Braminen bewohnt und beherrscht, die lange Zeit mit den

יאפאן, איינעם ניכט מינדער געוועגן נעמען לאנד טרעננט. אין יאפאן איסט דיע רעוידענץ יעדדא, דיע 1,600,000 איינוואהנער צאהלט. דיע געבירגסקעטע דעם הימאלאיא בילדען דיע זידליכע גרענצע מיט מעלאזיענס, אונד שטייגט מאן דעם לויפע דער פלוסכע גאנגעם בראמא פוטרא אונד אינדוס נאך הינאב, זא געלאנגט מאן צו דער וועסטל. א. אסטל. האלבאינז. אסטאינדיענס. אויס דיעזען זידליכען לאנדערן שטאמען דיע אינדיער הער, דיע דורך דאס זידליכע פערזיען אונד אראביען נאך אעטהיאפיען אונד דעם לויפע דעם נילם פאלגענד אויך נאך אעגיפטען ביס צום מיטטעללאנד. דיע מעערע געקאמען ווארען. דיע וועסטליכע האלבאינזעל אסטאינז דיענס געהארט יעטצט אן ענגלאנד, פאר אלטען צייטען פאן דען ברא מינען בעוואהנט אונד בעהעררשט, דיע לאנגע צייט מיט דען פערזערן

מלחמה ארוכה ביניהם ובין פרס; גם אלכסנדר מוקדון בא עד גבול ארצם ויך את פרס מלכם, אחרי כן באו המאנגולים ויכום וישבו תחתם בצפון הארץ לרגל הרי ההימאלאיא ונהרי גאנגעס. אז באו מלכי פארטוגאל באניות מאירופה, אחרי סבב וואסקא-דע-גאמא את נגב אפריקא, ויסחרו את הארץ, וגם לכדו ערים רבים, ואחריהם באו האנגליים ויכו ויכתו את בני עם הארץ עד ההר והנהר הגדול וישימום למס עובר עד היום

Persern Krieg führten. Alexander von Macedonien drang bis zu den Grenzen ihres Landes vor, und schlug ihren König Porus. Darauf waren es die Mongolen, die, nachdem sie die Eingebornen vertrieben, oder unterjocht hatten, sich nördlich am Fusse des Himalaja-Gebirges und an den Ufern des Ganges niederließen. Diese folgten, nach der Entdeckung des Weges um den Süden Afrikas durch Vasco de Gama den Portugiesen im Besitz gewisser Theile des Landes, worauf es endlich von den Engländern bis jenem Gebirge und jenem grossen Flusse erobert wurde und noch heutigen Tags eine ihrer europäischen Hauptbesitzungen geblieben ist.

Die merkwürdigsten Städte sind Kalkutta und Lahore. Die

קריענ פֿיהרטען. אלעקסאנדער פֿאן מאצעדאָניען דראנג ביס צו דען גרענצען איהרעס לאנדעס פֿאַר, אונד שלוג איהרען קאָניג פֿאַרוס, האַרויף וואַרען עס ריע מאַנגאַלען, ריע, נאכדעם ויע ריע איינגעבאַר־גען פֿערטריעבען, אדער אונטער־יאכט האטמען, ויך נאָרדליך אים פֿוססע דעם הימעלאיא־געבירגעס אונד אן דען אופֿערן דעם גאנגעס נידערליעסען. ריעזע פֿאלגמען נאך דער ענטדעקקונג דעם וועגעס אום דען זידען אפֿריקאס, דורך וואסקא דע גאמא דען פֿאַרטוגיעזען אים בעזיטצגעוויססער טהיילע דעם לאנדעס, וואַרויף עס ענדליך פֿאן דען ענגלאַנדערן ביז צו יענעם גע־בירגע אונד יענעם גראַסען פֿלוססע עראַבערט וואַרדע, אונד נאך היימי־גען טאגס אייגע איהרער אויססער־אייראפֿאישען הויפטבעזיטצונגען געבליעבען איסט.

דיע מערקווירדיגסטען שטאָדטע זינד קאַלקוטא אונד לאַהאָרע. דיע

היום הזה . קאלקוטה ולאהאר הנה הערים הגדולות בארץ ; מספר אנשיה רב מאד , והארץ טובה לכל פרי .

7

ארץ הודו המזרחית עדנה לא באה כולה תחת ידי מושלי אירופה , והיא תחלק לארבעה ממלכות : בירמן , סיאם אנאם ומלכה , נהרים הגדולים שם : בראמאפוטרא , וארא . בבירמן עיר הבירה : חוה או אווה . איי אסיה מעבר מזה הם : בורנעאה , יאווא וסומטרה , ומלבד אלה עוד אייב רבים קטנים , אשר כלם יחשבו למלכי אירופה , כי ירשום ויכניעו את העם היושב עליהם וישימום למס עובד . ארץ פרס עתה

Einwohnerzahl ist sehr groß, | איינוואהנערצאהל איסט זעהר גראס,
der Boden ungemein fruchtbar. | דער באָדען אונגעמיין פֿרוכטבאר .

6.

Die östliche Halbinsel Ostindiens ist noch nicht ganz unter die Herrschaft der Europäer gekommen. Sie wird in 4 Reiche getheilt: Siam, Anam, Birmania und Malakka. Merkwürdige Flüsse sind: Bramaputra und Ara. Merkwürdige Städte sind: die Residenz Ava, und Hue-Fu. In Asien Südlicherseits liegen die Inseln: Java, Sumatra, Borneo und andere zerstreute Inselgruppen mehr, die alle meist von den Holländern und Spaniern erobert, seitdem ihre Besitzungen geworden sind. Westwärts von Ostindien liegt Persien, ist jetzt aber, nicht mehr

6.

דיע אָסטליכע האלבאינזעל אָסטאינדיענס איסט נאך ניכט גאנץ אונטער דיע הערשאַפֿט דער אייראָ־פאָער געקאָממען , זיע ווירד אין 4 רייכע געטהיילט , זיאם , אנאם , בירמאניא אונד מאלאקא . מערק־ווירדיגע פֿלוססע זינד , בראמאפוטרא אונד ארא , מערקווירדיגע שטאָדטע זינד דיע רעזידענץ אווא אונד הוע = פֿו . אין אויען זירליכערזייטס ליענען דיע אינזעלן , יאווא , סומאטרא , בארנעא אונד אנדערע צערשטרייטע אינזעלגרופפן מעהר , דיע אללע מייסט פֿאן דען האַללאַנדערן אונד שפאניערן עראָבערט , זייט דעם איהרע בעזיצונגען געווארדען זינד . וועסטווארטס פֿאן אָסטאינדיען ליעגט פֿערויען , איסט יעצט

איננה בתקפה כאשר היתה תחת ממשלת כורש והמלכים אשר מלכו אחריו טרם בא אלכסנדר מקדון ויך את הארץ. מעט העם היושב עליה, וגם הארץ תשם משנה לשנה, על כי אין עובד אדמתו ביגיעה ושקידה רבה כאשר לפנים. ערי הבירה הם: טעהעראן (תגרוון) ואיפפאהאן. נהו חדקל ופרת עוברים בקצה גבול הארץ מערבה, וים הכספי והרי אררט וגבילו את פרס לפאת צפונה, אשר שם ישבו הרוססים אחרי לבדם את הרי הקווקאז.

das mächtige Reich, welches es unter Cyrus und dessen Nachfolgern gewesen, ehe es von Alexander dem Macedonier unterworfen wurde. Seine Bevölkerung ist unbedeutend, das Land wird immer wüster, in dem der Ackerbau darniederliegt, theils aus Mangel an Menschen, theils durch die Vernachlässigung der noch wenigen Bewohner. Die Residenzen Persiens sind Teheran und Tsepahan. Die Flüsse Tigris und Euphrat fließen an der westlichen Grenze des Landes. Das kaspische Meer und das Araratgebirge bilden seine Grenzlinie gegen Norden, die zugleich auch die Grenzlinie gegen Rußland ist, seit der Unterwerfung des Kaukasus durch das Letztere.

אבער ניכט מעהר דאס מאכט
טיגע רייך, וועלכעס עס אונטער
צירוס אונד דעססען נאכפאלגערן
געוועזען, עהע עס פאן אלעקסאנ-
דער דעס מאצעדאניער אונטער
ווארפֿען וואורדע. זיינע בעפאלקע-
רונג איסט אונבעדייטענה, דאס
לאנד ווירד איסטער וויסטער, אינ-
דעם דער אקקערבוי דאניעדער-
ליעגט, טהיילס אויס מאנגעל אן
מענשען, טהיילס דורך די פֿער-
נאלאסטונג דער נאך וועניגען
בעוואָהנער. די ערוידענצען פֿער-
זיענס זינד טעהעראן אונד איס-
פאהאן, די פֿליסטע טיגריס אונד
אייפֿהראט פֿליעססען אן דער וועסט-
ליכען גרענצע דעס לאנדעס; דאס
קאספישע מעער אונד דאס אראראט-
געבירגע בילדען זיינע גרענצליניען
געגען נאָרדען די ע צוגלייך אויך די ע
גרענצליניע געגען רוססלאנד איסט,
זייט דער אונטערווערפֿונג דעס
קווקאזוס דורך דאס לעטצטערע.

מנהר פרת והלאה מערבה נמצאה ממלכת הטורקים , אשר מושב השלטון הוא בקאנסטאנטינאפול (עיר קאנסטנטינא) באירופה , והוא מושל בבל עברות ים השחור נגבה ומערבה , בעברות ים התיכון מזרחה עם ארץ ישראל ועד מצרים וערב נגבה , ועד פתוות עבר הנהר פרת מזרחה . ערי הפתוות אשר שם הנה : בגדד (בגדת) על גהר פרת ובארה ; ערסרום בארם גהרים , דמשק וירושלים בסוריה וארץ ישראל , אוזמיר או כמירנה וברוסה באסיה הצעירה , פתות ים אלישה .

ובארץ ערב אין מקום זרע וכרם , זולת בארץ הנגב על חוף

Westlich vom Euphrat liegt die Türkei, wo Konstantinopol die Residenz des Sultans ist. Seine Herrschaft erstreckt sich von den südlichen und westlichen Küsten des schwarzen Meeres, über die Ostküsten des mittelländischen Meeres, südlich über Palästina, Arabien und Aegypten; östlich wieder bis zu den Ländern jenseits des Euphrat. Zu merken sind folgende Städte, Sitze der Pascha's: Bagdad am Euphrat und Beira, Erzerum in Armenien, Damask und Jerusalem in Syrien und Palästina, Smyrna und Borussa in Kleinasien, wozu auch der türkische Archipel gehört. Ganz Arabien bildet eine Wüste, mit Ausnahme seines südlichen Theils und der

וועסטליך פאָס אייפֿהראט ליענט די ע טורקייא וואַ קאָנסטאנטינאפאָל די ע רעזידענץ דעם סולטאן'ס איזט. זיינע העררשאַפֿט ערשטרעקט זיך פֿאָן דען זודליכען אונד וועסטליכען קוסטען דעם שוואַרצען מעערעם אַזבער די ע אַסטקוסטען דעם מיטטלענדישען מעערעם זודליך אַזבער פאלאסטינא אראביען אונד עגיפטען ; אַסטליך וויעדער ביים צו דען לאַנדערן יענזייטס דעם אייפֿהראט , צו מערקען זינד פֿאָלגענדע עיטאָדמע , זימצע דער פאשא'ס : באַנדאד אס אייפֿהראט אונד ביירא , ערצערום אין ארמעניען , דאמאסק אונד יערוואלעם אין זיריען אונד פאלאסטינא , סמירנא אונד באַרוסא אין קליינאזיען , וואַצו אויך דער טורקישע ארזיפעל געהאָרט. גאנץ אראביען בילדעט אַינע וויסטע, מיט אַוסנאָמע ווינעס זודליכען טהיילס,

ים סוף, אשר שם הערים: מעפפה ומדינה, אשר שם נולד
 מחמד כותב תורת הישמעאלים, ושארית ערב מדבר שממה.
 הר הלבנון והירדן ושפתים התיכון ומדבר ערב, יגבילו
 את ארץ ישראל והררי אלף טוהרום בסוריה; אבל בימי המלך
 דוד ושלמה בנו היה גבול הארץ מנחל מצרים עד נהר פרת
 ומן המדבר ועד הים. לשון הארץ בין ים התיכון ובין ים סוף
 כצמיד פתיל יחבר את אפריקה לאסיה. מנגב לערב ופרס
 והודו יסוב הים הגדול הדרומי וילחך בלשונו עד עציון-גבר

Küsten am rothen Meere, wo die Städte Mecca und Medina, letztere der Geburtsort Mahomed's, des Stifiers der nach ihm benannten Religion, liegen. Palestina wird vom Libanongebirge, dem Jordanflusse, dem mittelländischen Meere und Arabien eingeschlossen. Unter der Regierung David's und dessen Sohnes Salomo bildeten der Euphrat, die arabische Wüste und das mittelländische Meer die Grenzen des Landes. Ein Strich Landes zwischen dem mittelländischen und dem rothen Meere verbindet Asien mit Afrika. Den Süden Arabiens, Persiens und Indiens umgibt das Südmeer, welches durch seinen Meerbusen, das rothe Meer genannt,

אונד דער קוסטען אסראטהען מעערע וואָ די ע שטארטע מעקקא אונד מע דינא, לעטצטערע דער געבורטס אָרט מאהאמעדס, דעס שטיִפֿטערס דער נאך איהם בענאננטען רעליגיאָן, ליעגען. פאלאסטינא ווירד פֿאַם ליבאנאָנגעבירגע, דעם יאָרדאנפֿלום סע, דעם מיטטעלאַנדישען מעערע אונד אראביען אינגעשלאָסען. אונטער דער רעגירונג דאוויד'ס אונד דעססען וואָהנעס זאלאָמאָ בילדעטען דער על־אריש, דער אייִפהראט, די ע אראבישע וויסטע אונד דאס מיטטעלאַנדישע מעער די ע גרענצן דעס לאַנדעס, איין שטריך לאַנדעס צווישען דעם מיטטעלאַנדישען אונד דעם ראָטהען מעערע פֿערבינדעט אויען מיט אַפֿריקא. דען זודען אראביענס, פערזיענס אונד אינדיענס אומניכט דאס זודמעער, וועלכעס דורך ווייגען מעערבווען, דאס ראָטהע מעער גענאנט, ביס איי

ואילות להפריד בין אמה ואפריקה, ורק בריח עציון-גבר ימגור
בעדו ובעד ים התיכון.

ז

בריה עציון-גבר יחבר את אפריקה לאסיה, והארץ
הקרובה לו היא ארץ מצרים המתרפקת על דודה הוא הנהר
נילוס, השיחור או היאור, עם שבעת פיותיו אשר בהנה יגיה אל
הים התיכון לפאת צפונה, עד מגד סונה אשר על גבול כוש.
מימי היאור יעלו מדי שנה בשנה וישקו את הארץ, ולפי אשר
יגברו המים כן תפרץ תבואתה בשנה ההיא אבל לאשר ממבוא

bis Siloth und Suez vordringt. Die Landenge von Suez aber hält dasselbe vom mittelländischen Meere ab.

7.

Die eben erwähnte Landenge von Suez verbindet Afrika mit Asien. Das derselben zunächst gelegene Land ist Egypten, welches an den Nil sich hinaufzieht von dessen sieben Mündungen am mittelländischen Meere bis hinauf zu Siena an der Grenze von Aethiopien. Zu gewissen Jahreszeiten tritt er aus seinen Grenzen und überschwemmt befruchtend das Land; von der Größe dieser Ueberschwemmung hängt das Gedeihen der Ernte ab. Die zuweilen wehenden Westwinde,

לאמה אונד וועץ פאררדינגט. די ע
לאנדענגע פאן וועץ אבער האלט
דאסועלבע פאם מיטטעלאנדרישען
מערע אב.

7.

דיע עבען ערוואהנטע לאנדענגע
פאן וועץ פערבינדעט אפריקא מיט
אזיען. דאס דערוועלבען צונאכסט
נעלעגענע לאנד איסט עגיפטען,
וועלכעס אן דען ניל זיך הינאויפֿ
ציעהט פאן דעססען זעבען מונדונגען
אם מיטטעלאנדרישען מערע ביים
הינאויף צו זיענא אן דער גרענצע פאן
אעטיאפיען. צו געוויסען יאהרעס
צייטען טרופט ער אויס זיינען גרענע
צען אונד אובערשוועמט בעפרוכטע
ענד דאס לאנד; פאן דער גראָססע
דיעזער אובערשוועמונג האנגט
דאס געדייהען דער ערנטע אב. די ע
צוויילען וועהענדען וועסטווינדע

השמש יסערו לפעמים סופות במדבר, וישאו את החול על הארץ, לזאת עמלו מלכי הארץ לפנים לבנות את העמודים ואת החומות ואת הל-המבצר הנודעים בשם הפיראמידען (עפר-עמוד) לעצור בעד סופות העפר והחול אשר יבא פתע לפתאום מרוח המדבר; ובחכמה נפלאה ידעו לבנותם ולהכינם בדרך הרוחות אשר לא יעבמו אורחותם, מדי עת בעתו, למען יגינו כעמוד ברזל וכחומות נחשת בעד היאור. לפנים ישבו בה המצרים בני בוב וכוש, ואחר באו שמה גם משפחות ההקתים מבני הערבים; קמביז בן כרש הכניעה וישימה למס עובד למלכות פרס. בימי אלכסנדר מקדון נלכדה הארץ בידי היוונים, אשר לקחה מידי

verschütteten das Land mit dem Sande den sie aus der Wüste mit sich führten. Um diese abzuhalten baueten die Könige der Vorzeit die Obeliskten, Mauern und die Pyramiden, denen sie wohlweislich eine solche Stellung zu gehen wußten, daß sie von allen Seiten die Richtung der Winde abwehrten, und so den Strom gegen sie schützten. Vorzeiten bewohnten Egypten die Nachkommen der Kopten und Aethiopier, später die Hyksos, ein Stamm der Araber. Darauf wurde es durch Cambyses den Sohn des Cyrus unter die Persische Herrschaft gebracht, aus der es wieder später durch Alexander dem Ma-

פער ש'וטטעטען דאס לאנד מיט דעם זאנדע, דען זיע אויס דער וויסטע מיט זיך פיהרמען, אום דיעזע אבי צוהאלטען בויעמען דיע קאניגע דער פארצייט דיע אבעליסקען, בויערען אונד דיע פיראמידען, דענען זיע וואהלווייליך איינע זאלטע שטעללונג צו געבען וואוסטען דאס זיע פאן אללען זייטען דיע ריכטונג דער ווינדע אבוועהרמען, אונד זא דען שטראם נענען זיע שוטצטען. פאר צייטען בעוואהנמען עניפטען דיע נאכקאממען דער קאפטען אונד אעטהיאפיער, שפאטער דיע היקסאס איין שטאמע דער אראבער. דארניף וואורדע עס דורך קאמביזעס, דען זאקן דעם צירוס אונטער דיע פער-זישע העררשאפט געבראכט, אויס דער עס וויערער שפאטער דורך אלעקסאנדער דעם מאצעדאניער

מלכי פרס, ותמלך משפחה תלמי שם עד בא הרמייס; הערכים לכדור אחרי צאת אמונת מחמד כגבורה על הארץ, גם נאפליאן שר צבא צרפת לכד את הארץ זה חמשים שנה, אבל אחרי כן שבה אל תחת ממשלת הטורקים והפחה יושב שם עד היום בעיר קאירה או באלכסנדריה.

בצפון אפריקה מכוא השמש ממצרים והלאה על שפת ים התיכון נמצא, ארצות טונים, טריפאלים, אלשהיר ומאראקא; אבל אלשהיר תהשב היום לצרפת, כי בני צרפת עשו עמה

cedenier in die griechische Botmännigkeit übergegangen war. Die Dynastie des Ptolomäus regierte darin bis das Land eine Provinz des römischen Reichs geworden ist. Als die mahomedanische Religion sich durch Gewalt den Weg der Weltherrschaft bahnte, eroberten es die Araber. Vor 50 Jahren mußte Napoleon, zur Zeit französischer General, es sich zu unterwerfen; worauf es aber gleich wieder in den Besitz der Türken überging. Kaira und Alexandria sind wechselweise der Sitz des Reichs. An der Nordküste Afrikas, westlich von Egypten, liegen ferner die Länder Tunis, Tripolis, Algier und Marocco. Algier gehört, seit dessen Erober-

אין דיע גריעכישע באַטמאַסי סיגקייט אוֹבערגעגאַנגען וואַר. דיע דינאַסטיע דעם פּטאָלאָמאַוּס רעגירטע דארין ביים דאָס לאַנד איינע פּראַווינץ דעם ראַמישען רייכס געוואַרדען איז. אַלס דיע מאַהאַמעדי טאַנישע רעליגיאַן זיך דורך געוואַלט דען וועג דער וועלט־העררשאַפֿט באַהאַנטע, עראָבערטען עס דיע אַראַבער. פֿאַר 50 יאָהרען וואַסמע נאַפּאָלעאָן צוּר צייט פֿראַנצאָזישער זישער גענעראַל, עס זיך צו אונטערווערפֿען, וואַרויף עס אַבער גלייך וויעדער אין דען בעזיצן דער טורקען אוֹבערגינג. קאירא אונט אלעקסאַנדריאַ זינד וועכסעלסווייזע דער זיצן דעם פאַשאַס. און דער נאָרדקאָסטע אַפֿריקאַס, וועססליך פֿאַן עניפּטען, ליענען פֿערנער דיע לאַנדער: טונים, טריפּאַליס, אַלגיער אונט מאַראַקאַ. אַלגיער געהאָרט זייט דעססען עראָבע-

מלחמה וילכדוה וישבו בה . כאשר נסוב משמה הננכה יתאר לנו ההר אטלאס את הגבול , ואחריו המדבר הגדול הנורא הנודע בשמו „סערה“ גדול כמאת אלף פרסה . אכן יש ויש בו גם נאות המדבר ומקומות הציר ומעינות מים . חדשים מקרוב באו אל תוכו אנשים , וימצאו בו גם ערים נושבות כמו : טומ-בוקטו , וגם יאורים ונהרים כמו היאור משאר ונהר שחור או ניגער . זולת הארצות ההנה עוד הושיבו בני אירופה סביב סביב לאפריקה אנשים מבני ארצם לסחור את הארץ ולעבדה , אבל

ring durch die Franzosen, an Frankreich. Wendet man sich südlich, so bildet hier das Atlasgebirge die Grenze, hinter welcher die unter dem Namen Sahara bekannte furchtbare Wüste liegt, welche circa 100,000, M. Ausdehnung hat. Man findet aber in dieser auch viele grasreiche und mit Wasser versorgte Plätze, die Oasen heißen. In neuerer Zeit drangen einige Reisende auch in das Innere dieser Wüste und entdeckten darin volkreiche Städte, wie Timbuktu, Seen wie der Tschad-See, und Flüsse wie der Niger. Außer diesen Ländern befinden sich auf beinahe allen Küsten Afrikas europäische Ansiedelungen die die Länder zu ihrem Nutzen ausbeuten. Im Ganzen genommen

רונג דורך ןדיע פֿראנצאָוען, אן פֿראנצקרייך . ווענדעט מאן זיך זױרליך, זאָ בילרעט היער ראס אטל-לאסגעבירגע דיע גרענצע, הינטער וועלכער דיע אונטער דעם נאמען זאהארא בעקאננטע פֿורכטבארע וויסטע ליגעט, וועלכע צירקא 100,000 מיילען אויסדעהענונג האט. מאן פֿינדעט אבער אין דיעזער אויך פֿיעלע גראסרייכע אונד מיט וואססער פֿערוואַרגטע פלאטצע דיע אָאוען הייסען. אין נייערער צייט דראנגען אייניגע רייזערע אויך אין דאס אינגערע דיעזער וויסטע, אונד ענטדעקטען דארין פֿאַלקרייכע שטאָ-דמע וויע טימבוקטא, זעען וויע דער משאר-זעע אונד פֿלוססע וויע דער ניגער. אויסער דיעזען לאַנדערן בע-פֿינדען זיך אויף ביינאהע אללען קוסטען אפֿריקאס אייראָפּאעישע אנט-זיערלונגען, דיע דיע לאַנדער צו איהרעם נוטצען אוסבוטען. אים

בכלל הנה עדנה ריקה מכל תבונה ודעת, וגם ערמות זרע
 ובהם וזית אין שם נפרץ, כי האדם עודנו טרם ילמד דבר מלאכה
 וחכמה, וישאר כל ימיו עיר פרא כמו יולד. כנגב אפריקה מושב
 אנגליה בשם ארץ הפה (כפלאנד) במזרחתה ארץ הבעש אשר
 היתה שם ממלכת יהודים זה לא כביר.

ח

לאורך כל צפון אפריקה ילך ים התיכון, ויפריד בין אפריקה
 לאירופה, ורוחב הים הזה איננו שווה בכל מקום, כיש מקום בו

aber fehlt in Afrika noch jede
 Cultur und Industrie, ja nicht
 einmal der Land- und Gartenbau
 erhielten dort eine Verbreitung.
 Der Mensch ist da noch auf sei-
 ner niedersten Stufe, und bleibt
 also das ganze Leben hindurch
 wild. Am südlichen Ende Af-
 rikas befindet sich die englische
 Besizung, das Capland. Im
 Osten liegt die Provinz Habesch,
 worin neulich noch ein unab-
 hängiger jüdischer Staat sich
 befand.

גאנצען גענאָטמען אבער פֿעהלט אין
 אפֿריקא נאך יעדע קולטור אונד
 אונדוסטריע, יא ניכט איינטאל דער
 לאַנד- אונד גארטען- בוי ערהיעלטען
 האַרט איינע פֿערברייטונג; הער
 קענש איזט דא נאָך אויף זיינער
 ניעדערסטען שטופֿע, אונד בלייבט
 אלוואַ דאס גאנצע לעבען הינדורף
 ווילד. אס וויליכען ענדע אפֿריקאס
 בעפֿינדעט זיך די ענגלישע בע-
 זיטצונג, דאס קאפלאנד. אים אָסטען
 ליגעט די עפראָווינץ האבעש וואָרין
 נייליך נאָך איין אונאבהאנגיגער
 יידישער שטאַאט זיך בעפֿאנד.

8.

Längs des ganzen Nordens
 Afrikas dehnt sich das mittel-
 ländische Meer aus, welches
 Afrika von Europa abgrenzt.
 Seine Breite ist nicht überall

8

לאַנגס דעס גאנצען נאָרדענס
 אפֿריקאס דעהנט זיך דאס מיטטעל-
 לאַנדישע מעער אויס, וועלכעס
 אפֿריקא פֿאָן אייראָפּא אבגרענצט.
 זיינע ברייטע איזט ניכט אובעראל

אשר רחבו מאה פרסה, ויש אשר צר מאוד כמו בריח הים הזה העובר בין ספרד ומאראקא, והנודע בשם בריח ים גיבראלטאר, אשר רחבו רק ששה פרסאות. בים ההוא נמצאים איים רבים אשר כמעט כולם יחשבו לאירופה, כנו: ציפערן, סיציליען, סארדיניען, קארסיקא, מאלטא, איי ים אלישע, הנודעים בשם ארכיפעלאג, וכאלה. ויש אשר יחשבו לאסיה, כמו רהארוס. בקצה אפריקה מבוא השמש יגיה הים הזה אל פי הים הגדול הנודע בשם ים אטלאנטי המבריה. פני הארץ כלה מצפון לדרום, ואשר מעבר מזה אירופה אסיה ואפריקה, ומעבר

dieselbe; an manchen Stellen ist es 100 M. breit, an andern dagegen sehr schmal, wie es der Fall ist an der Stelle zwischen Spanien und Marocco, bekannt unter dem Namen: die Meerenge von Gibraltar, deren Breite nur 6 Meilen beträgt. Fast alle Inseln auf diesem Meere werden zu Europa gezählt, wie Cypern, Candia, Sicilien, Sardinien, Korsika, Malta, der Archipel, u. s. w. Die Insel Rhodos gehört zu Asien. Im Westen Afrikas fällt dieses Meer in den Atlantischen Ocean, welcher die ganze Halbkugel von Norden gegen Süden bedeckt, und auf dessen einer Seite Europa, Asien und Afrika, auf dessen andern Amerika

דיעועלבע; אן מאנלען שטעללען איזט עם 100 מיילען ברייט, אן אנדערן דאנענען זעהער שמאל, וויע עם דער פאלל איסט אן דער שטעללע צווישען שפאניען אונד מאראקא בעקאננט אונטער דעם נאמען: דיע מערענגע פון גיבראלטאר דערען ברייטע נור 6 מיילען בעפראנט. פאסט אללע אינזעלן אויף דייעועם מעערע ווערדען צו אייראפא געצאהלט, וויע ציפערן, קאנדיען, ויציליען, סארדיניען, קארויקא, מאלטא, דער ארכיפעל א. ו. ו. דייע אינזעל רהארוס געהארט צו אייען. אין וועסטען אפריקאס פאללט דייעועם מעער אין דען אטלאנטישען אצעאן, וועלכער דייע נאנצע האלבקוגעל פון נארדען גענען זודען בעדעקט אונד אויף דעסטען איינער זייטע אייראפא, אייען אונד אפריקא, אויף דעסטען אנדערן אמעריקא

משם אמעריקא עם יתר האיים . בפאת צפונית מזרחית ילחך ים
 התיכון כלשונו את ארץ המזרקים , ויבא אל ים השיש במקום צר
 אשר אין לפנות לו ימין ושמאל בהפרידו בין אסיה לאירופה ;
 ושביל המים ההוא נקרא בשם „דארדאנעללען“ ואחר ילך אל ים
 השחור דרך שביל-מימי בית-פרות אשר על פני הכירה
 קאנסטאנטינאפאל . גם ים-השיש וגם שביל בית-הפרות וגם ים-
 השחור ההולך ומגיה אל ים אזאוו כולם הם המפרידים בין אסיה
 לאירופה ; ואחריהם ינשאו הרי הקאווקאס והרי אוראל לתאר
 את גבול אסיה ואירופה גם כיבשה . על שפת ים התיכון לפאת

und die dazu gehörigen Inseln
 liegen. Der nordwestliche Theil
 des mittelländischen Meeres
 bespült die Türkei und fällt an
 einer schmalen Stelle, die Asien
 von Europa trennt in's Mar-
 moameer, welche Meerenge man
 die Dardanellen nennt; von da
 vereinigt es sich mit dem schwar-
 zen Meere durch die Meerenge
 von Constantinopel. Das Mar-
 mormeer, die Meerenge von
 Constantinopel und das schwarze
 Meer, welches wieder mit dem
 Asienischen Meer in Verbindung
 steht, trennen Asien von Euro-
 pa, welche Grenzlinie weiter hin
 das kaukasische und das Ural-
 gebirge zu Lande fortsetzen. Die
 Nordseite des mittelländischen
 Meeres wird von den Küsten Spa-

אונד דייע דאצו געהאָריגען אינוועלן
 ליעגען. דער נאָרדוועסטליכע טהייל
 דעם מיטטעללאַנדישען מעערעם
 בעשפּולט דייע טורקיי , אונד פּאַללט
 אן איינער שמאלען שמעללע , דייע
 אויען פּאָן אייראָפּא טרעננט אינ'ס
 מאַרמאָראַמעער , וועלכע מעערענע
 גע מאן דייע דארדאנעללען נעננט ;
 פּאָן דא פּעראייניגט עם זיך מיט דעם
 שווארצען מעערע דורך דייע מעער
 ענגע פּאָן קאָנסטאנטינאָפּעל. דאס
 מאַרמאָראַמעער, דייע מעערענגע פּאָן
 קאָנסטאנטינאָפּעל אונד דאס שוואר-
 צע מעער וועלכעס וויעדער מיט דעם
 אזאָווישען מעער אין פּערבינדונג
 שטעהט , טרעננטן אויען פּאָן איי-
 ראָפּא וועלכע גרענצלנייע ווייטערהין
 דאס קויקאזישע אונד דאס אוראל-
 געבירגע צו לאנדע פּאַרטועטצען .
 דייע נאָרדווייטע דעם מיטטעללאַנדי-
 שען מעערעם ווירד פּאָן דען קוסטען

צפונה נמצאת ארצות ספרד וצרפת ואיטאליע, ויון ומורקיא, ועל שפת ים השחור גם ארץ רוסיא. המורקים באו אל הארץ זה שלש מאות שנה ויכו את היוונים בקאנסטאנטינאפאל ואת ההוגרים (אונגארן) ואת הפולין בקרית ווארנא, ואת האשכנזים על יד הדאנוי, ויאחזו בארץ וישבו בה, ותהי מלחמה גם בין המורקים והרוסיים עד אשר גברה יד מלכנו עליהם ויקראו לו לשלום.

ט

חצי אירופה מזרחה השמש מהרי אוראל ורוכסי הרי הקאווקאז עד ים הבלטי העובר על פני פעטערסבורג הבירה

niens, Frankreichs, Italiens, Griechenlands, der Türkei und am schwarzen Meere auch von denen Rußland begrenzt. Die Türken kamen nach Europa vor 300 Jahren, schlugen die Griechen bei Konstantinopel, die Ungarn und Polen bei Warna, und die Deutschen an der Donau, worauf sie sich in den von ihnen gemachten Eroberungen niederließen. Sie führten auch mit Rußland Kriege, mußten aber immer geschlagen, immer um Frieden bitten.

9.

Die östliche Hälfte Europas von den Ural- und Kaukasusgebirgen bis zum baltischen Meere, an dem Petersburg, die Me-

שפאניענס, פֿראנקרייכֿס, איטאליענס, גריעכֿענלאנדס, דער טורקיי אונד אס שווארצען מעערע אויך פֿאָן דענען רוססלאנד'ס בעגרענצט. די ע טורקֿ קען קאמען נאך אייראָפּא פֿאָר 300 יאהרען, שלוגען די ע גריעכֿען ביי קאָנסטאנטינאָפּעל די ע אונגארען אונד פּאָלען ביי ווארנא, אונד די ע דייטשען אן דער דאָנוי, וואָרויף זיע זיך אין דען פֿאָן איהנען געמאכֿטען עראָבערונגען נייערעליעססען. זיע פֿיהרטען אויך מיט רוססלאנד קריעגע, מוסטען אבער, איממער געשלאגען, איממער אום פֿרייערע ביטטען.

9

די ע אָסטליכֿע האַלפֿטע אייראָ פּאס פֿאָן דען אוראל אונד קוקאס זוסבערגען ביס צום באלטישען מעערע, אן דעם פעטערסבורג, די ע

ודיגא עיר המסחר העומדת על מים רבים, ועד נהר הוויכסעל היורד ארצה פרייסען, ומן הים הצפוני ועד הים השתור והר הקארפאטען אשר בארץ אסטעררייך ונהר דאנוי — היא ארצנו ממלכת רוסיא, אשר גם אנחנו חוסים בצלה; מים הבאלטי והלאה מבוא השמש נמצאה ארץ שוועדען ונארוועגען עם ערי הבירה שטאקהאלם וכריסטיאנא. מארץ שוועדען וננבה היא ארץ דאניא, ובריה ים הוונד יפריד בינה ובין שוועדען, כי שביל המים ההם יחברו את הים הבאלטי לים הצפוני והאטלאנטי. מנגב לים הבאלטי היא ארץ פרייסען

fiedenz Rußlands und die bekannte Handelsstadt Riga liegen bis zum Weichselfluß, der in Preußen endigt, und wieder von dem nördlichen Ocean bis zum schwarzen Meere einerseits und bis zu dem Karpathengebirge in Oesterreich und dem Donauflusse andererseits macht einen Theil des großen russischen Reiches, dessen Schuß auch wir genießen, aus. Westlich vom baltischen Meere liegt Schweden und Norwegen, mit den Residenzen Stockholm und Christiania. Südlich von Schweden liegt Dänemark, welches durch die Meerenge, Sund, von Schweden getrennt wird, indem diese das baltische Meer mit der Nordsee und dem atlantischen Ocean verbindet. Südlich vom baltischen Meere liegt Preu-

רעוידענץ רוסלאנד'ס, אונד ריע בעקאננטע האנדעלסשטאדט ריגא ליעגען, בים צום וויכסעל־פלוססע דער אין פרייסען ענדיגט אונד וויעדער פֿאן דעם נאָרדליכען אָצעאן בים צום שווארצען מעערע אינערזויטס אונד בים צו דעם קארפאטהענגעבירגע אין פרייסען אונד דעם דאָנוי־פלוססע אונד דערערזויטס כאַט אייגען טהייל דעם גראַסען רוסשישען רייכעם, עססען שוטץ אויך וויר געניססען, אויס. זועסטליך פֿאן באלטישען מעערע ליעגט שוועדען אונד נאָר־וועגען, מיט דען רעוידענצען סטאָק־האלם אונד כֿהריסטיאנא. זורליך פֿאן שוועדען ליעגט דאָנעמארק ועלכעם דורך ריע מעערענגע נה, פֿאן שוועדען געטרענט ווירד; ינדעם ריעזע דאס באלטישע מעער יט דער נאָרדזעע אונד דעם אט־אנטישען אָצעאן פֿערבינדעט. זור־יך פֿאָם באלטישען מעערע ליעגט

אשר תשתרע לאורך כל ים הבאלטי ולרוחב מדינת פולין אשר לרוסיא . מארץ רוסיא ונגבה היא ארץ אַסְטֶערֶרֶיך לַמְדִינֹתֶיהָ : גאליציען ואונגארן ; ותימנה-מזרחה ארץ הטורקים מנהר דאָנֵי ונגבה , ומנגב לארץ הטורקים הם איי יוֹן אשר שבו זה לא כביר ויסדו ממלכה קטנה אחרי צאתם מתחת סבלות שלטון הטורקים . תימנה-מערבה מפרייסען ואסטעררייך , נמושים על כל פני ארץ אשכנז או גערמאניע הממלכות והערים הקטנות עם הגדולות והם : זאקסען , בייערין , האנאָווער , ווירטעמבערג , באדען , העססען והרומים עד שלשים ואחד ; וזולת זה עוד חמש

הן welches längs des ganzen baltischen Meeres und des russischen Polens sich ausdehnt südlich von Russland liegen die Oesterreichischen Provinzen Galizien und Ungarn ; südöstlich die Türkei vom Donauflusse nach dem Süden herab. Südlich von der Türkei liegt Griechenland, welches vor kurzem erst, nachdem es das türkische Joch abgeschüttelt, sich als unabhängiger Staat wieder erhob. Südwestlich von Preußen und Oesterreich liegen zerstreuet die kleinen und großen Staaten, wie Sachsen, Bayern, Hannover, Württemberg, Baden, Hessen, u. s. w. 31 an der Zahl, die zusammen genommen Deutschland heißen. Zu Deutschland werden noch 3 Freistädte gerechnet, (gleich un-

פרייסען וועלכעס לאַנגס דעם גאַנצן צען באלטישען מעערעס אונד דעם רוססישען פּאָלענס זיך אויסדעהנט . זורליך פֿאַן רוסלאַנד ליעגען דייע אַסטרייכישען פּראָווינצען גאליציען אונד אונגארען ; זוראָסטליך דייע טורקיי פֿאַם דאָנוויִפלוססע נאָך דעם זורען העראַב . זורליך פֿאַן דער טורקיי ליענט גריעכענלאַנד, וועלכעס פֿאַר קורצעם ערסט, נאָכדעם עס דאס טורקישע יאָך אַבשטעלט , זיך אַלס אונאַבאַהאַנגיגער שטאַט וויע דער ערהאַב . זורוועסטליך פֿאַן פרייסען אונד אַסטרייך ליעגען צען שטרייעס דייע קליינען אונד גראָסען שטאַטען , וויע זאַכסען , בייערין , האַנאָווער , ווירטעמבערג , באַדען , העססען , א . ז . ו . 31 אַן דער צאהל דייע צוואַמגענגענאַסטען דייטשלאַנד הייסען . צו דייטשלאַנד ווערדען נאָך 3 פֿריישטאַטע גע-

ערים חפשים בגערמאניע דומים כמעט לשש ערי המקלט אשר עזבו בני ישראל בחלקם את ארץ על פי הגורל, ומהם המבורג, פראנקפורט על נהר מיון וכו'. שמות הכירות: באספרייך — וויען, בפרייסען בערלין, בואקסען — דרעודען, בבייערן מינכען, בוירטעמבערג — שטוטמגארט, בהאנאווער — האנאווער; ובדאניא קאפענהאגען. כוגערמאניע מערבה נמצאות ארץ האלאנד ושם הכירה אמשטרדם, והשנית — האאג; ארץ בעלגיען ושם הכירה ברויסעל; ארץ צרפת ושם הכירה פאריז. מנגב לגערמאניע, היא ארץ איטאליא אשר תחלק לשלשה ראשים: איטאליא-הצפונית היא ממלכת סרדיניען עם הכירה

רע־נעט (גלייך אינגעפֿאהר דען 6 אוילשטאדטען, דיע דיע יודען אין פאלאסטיןא ביי דער איינמקייילונג דעם לאנדעס פֿרייגעלאסען האבען), וויע, האמבורג, פֿראנקפֿורט אט מיון א. ז. וו. דיע רעוידענצע שטאדט אין אָסטעררייך איזט וויען, אין פרייסן בערלין, אין זאָסען דרעס־דען, אין ביייערן סטנ־ען, אין ווירט־טעמבערג שטוטמגארד, אין הא־נאָווער, האנאָווער, אונד אין דאָנע־טארק, קאפענהאגען. וועסטליך פֿאן דייטשלאנד ליגעט האַללאנד מיט דען רעוידענצען אמשערדאם אונד האאג; בעלגיען מיט דער רעוידענץ ברויסעל; פֿראנקרייך מיט דער רעוידענץ פאריז. — זורליך פֿאן דייטשלאנד ליגעט איטאליען, וואָרין מאן 3 טהיילע אננימט, דאס נאָרדליכע איטאליען, וועלכעס דאס

gefähr den 6 Asylstädten die die Juden in Palästina bei der Eintheilung des Landes frei gelassen haben), wie Hamburg, Frankfurt am Main u. s. w. Die Residenzstadt in Oesterreich ist Wien, in Preußen, Berlin, in Sachsen — Dresden — in Bayern — München, in Württemberg — Stuttgart, in Hannover Hannover und in Dänemark — Kopenhagen. Westlich von Deutschland liegt Holland, mit den Residenzen Amsterdam und Haag; Belgien mit der Residenz Brüssel; Frankreich mit der Residenz Paris. — Südlich von Deutschland liegt Italien wovon man 3 Theile annimmt, das nördliche Italien, welches das

מורין, ופחות הלאַמבארדיי אשר לאַסטרעייך עם הבירות
 מיילאנד, ווענעדריג או ווענעטיא; איטאליא התיכונה ושם הבירה
 רומי מושב האפפיוז, ושם גם ארץ טאסקאנא עם הערים,
 ליווארנא ופלאַרענץ; ומנגב איטאליא היא ממלכת נעאפאל, ושם
 הבירה נעאפעל. האי סרדיניען יחשב לממלכת סארדיניען בצפון
 איטאליא והאי סיציליען לממלכת נעאפעל, והאי קארסיקא יחשב
 לצרפת. כל שלשת האיים הגדולים ההם נמצאים מערכה
 לאיטאליא, ואיי מאלטא וכו' עם איי יון קרפו וכו' יחשבו

<p>Königreich Sardinien (Residenz Turin) die österreichische Pro- vinz die Lombardei, wie auch die venetianische Provinz um- faßt; Mittelitalien, worin das Großherzogthum Toskana mit den Städten: Livorno und Florenz, und der Kirchenstaat mit der Residenz Rom, dem Sitze des Papstes; das südliche Italien welches aus dem König- reich Neapel, Residenz Neapel, besteht. Die Insel Sardinien gehört zum Königreich Sardi- nien im nördlichen Italien, die Insel Sicilien zum Königreich Neapel, die Insel Korsika zu Frankreich. Diese 3 Inseln liegen alle westlich von Italien; die Inseln Malta u. s. w. Kor- fu u. s. w. gehören den Eng- ländern; sie liegen, die Einen Südlich die Andern östlich von</p>	<p>קאָניגרייך זארדיניען (רעזידענץ טורין) דיע אָסטערעייכישע פּראָווינץ דיע לאַמבארדיי, וויע אויך דיע ווענעטיאנישע פּראָווינץ אומפּאַסט. מיטטעלאיטאליען ווארין דאס גראָס- הערצאָגטום טאָסקאנא מיט דען שטאָדטען ליוואַרנא, אונד פּלאַרענץ, אונד דער קירכענשטאַט מיט דער רעזידענץ ראָם, דעם וויטצע דעם פּאַפּסטעס; דאס זודליכע איטאליען וועלכעס אויס דעם קאָניגרייכע נע- אפעל, רעזידענץ נעאפעל, בע- שטעהט. דיע אינזעל זארדיניען גע- האַרט צום קאָניגרייך זארדיניען; אים נאָרדליכען איטאליען, דיע אינ- זעל סיציליען צום קאָניגרייך נעאפעל, דיע אינזעל קאָרזיקא צו פראַנקרייך. דיעזע 3 אינזעלען ליגען אללע וועסטליך פֿאָן איטאליען, דיע אינזעל מאלטא, קאָרפּו א. ז. וו. געהאָרען דען ענגלאַנדערן, ויע ליגען זודליך אונד אָסטליך פֿאָן איטאליען. צווישען</p>
---	--

לאנגליא , והם בנגב איטאליא ובמזרחה . מצפון איטאליא בין ארץ אשכנז וצרפת נמצאת ארץ העדה היא השווייץ .

מנגב לארץ צרפת אחרי הרי הפירענען היא ספרד , ושם הבירה מֶדְרִיד ; לפנים ישבו בה רבים משלומי אמוני עמנו ; שם נולדו הראב"ע הרמב"ם ז"ל , והר"י אברבנאל , ור"מ די לאון ; אבל זה כשלוש מאות וחמשים שנה אחרי נלכדה העיר גראנאדא בידי הספרדים , גרשו כלה את היהודים ואת הערבים מן הארץ , כי גם הערבים ישבו בה במשך שבע מאות שנה , בארץ ההיא עומדים על תלם עד היום הערים ברצלונא , קרדובה , טולי .

Italien. Zwischen Italien , Deutschland und Frankreich befindet sich die Republik Schweiz.

איטאליען דייטשלאנד אונד פֶראנק־רייך בעפֿינדעט זיך די ערפובליק שווייץ .

10.

40

Südlich von Frankreich, jenseits der Pyrenäen liegt Spanien, mit der Residenz Madrid. Früher befanden sich da viele Juden. Es ist das Vaterland des Maimonides, Abenesräe, Abarbinel's und Moses di Leon. Vor ungefähr 300 Jahren nach der Eroberung Granadas durch die Spanier, wurden von diesen alle Juden und Araber, welche letztere 7 Jahrhunderte lang die Herren des Landes waren, daraus vertrieben. Noch jetzt sitzen die Städte Barcelona,

זוֹלליך פֿאַן פֶראנקרייך יענזייטס דער פירענאען, ליענט שפאניען מיט דער רעזידענץ מאדריד . פֿרוֹהער בעפֿאנדען זיך דא פֿיעלע יודען; ענ איזט דאס פֿאַטערלאנד מאימאָנ־דעס, אבענעזראַע, אבארבאנעל אונד מאָועס די לעאַן . פֿאַר אונגעפֿאַהר 300 יאהרען נאך דער עראָבערונג גרענאדאס דורך די ע שפאניער, וואורדען פֿאַן די עזען אללע יודען אונד אראבער וועלכע לעטצט־טעלע 7 יאהרהונדערטע לאנג, די ע הערנדעס לאנדעס ווארען דאראויס פֿערטריעבען . נאך יעטצט עקסיס־טירען די ע שטאַרטע בארצעלאָנא

טולה (טאלעדא) , סעווילא , וגרענאדא , יאכל ישוממין וחרבות
 חנה מבלי איש לסחר את הארץ ; העיר ברצלונא עודנה בתקפה
 כי ישבו בה ילידי ארץ צרפת ואנגליא ויינקו את תבואת הארץ ,
 למען הביא את שכרם אל ארץ אבותיהם . מספרד והלאה מבוא
 השמש , היא ממלכת פארטוגאל על שפת ים האטלאנטי , ושם
 הבורה בה ליססאבון , גם שם עיר המסחר פארטא . בכל האי
 ההוא אין איש עברי נמצא ביום הזה , כי גם רבני היהודים גורו
 ואסרו על העם לשוב עוד אל הארץ אשר הרעו להם בה כפרעה

Cordova, Toledo, Sevilla und Granada, liegen aber verödet da, aus Mangel an thätigen Händen. Barcelona hat, Dank den Franzosen und Engländern, die sich dort niedergelassen haben und mit den Landeserzeugnissen Handel treiben, sich noch in blühendem Zustande erhalten, wodurch aber das Land zum Besten der Fremdlinge ausgefogen wird.

קארדאווא טאלעדא סעפיללא, אונד
 גרענאדא, ליענען אבער פֿערֿאָדעט
 דא אויס מאנגעל אן טהאטיגען האַנד
 דען. בארצעלאָנא האט, דאנק דען
 פֿראַנצאָזען אונד ענגלאַנדערן דייע זיך
 דאָרט נייעדערגעלאססען האבן אונד
 מיט דען לאנדעסערצייגניסען האַנד
 דעל טרייבען, זיך נאָך אין בליה=
 ענדען צושטאנדע ערהאלטען, ווא=
 דורך אבער דאס לאנד צום בעסטען
 דער פֿרעמדלינגע אויסגעוואָגען
 ווירד.

Westlich von Spanien liegt Portugal am atlantischen Ocean, wo Lissabon die Residenz und auch die Handelsstadt Porto zu merken sind. Auf der ganzen Halbinsel giebt es jetzt keine Juden, indem die Rabbinen das Volk durch den Bann beschwo= ren, nie wieder in das Land zu= rückt zu kehren, wo man sie wie

וועסטליך פֿאן שפאניען ליעגט
 פֿאָרטוגאל אס אטלאנטישען אָצעאן,
 וואָ ליססאבאָן דייע רעזידענץ אונד
 אויך דייע האנדעלסשטאדט פֿאָרטא
 צו מערקען איסט. אויף דער גאנצען
 האלבאינזעל גיעבט עס יעצט
 קיינע יודען, אינדעם דייע ראבבינען
 דאס פֿאלק דורך דען באַנן בעש=
 וואָרען, נייע וויעדער אין דאס לאנד
 צוריקקצוקעהרען, וואָ מאן זיא וויע

מלך מצרים טרם בא משה לעשות את האותות ואת המופתים על פי ה' .

צפונה מערבה מצרפת והאללאנד היא ממלכת אנגליא , והיא תחלק לשלשה ראשים : ענגלאנד , שאטלאנד , ואירלאנד , בירת ענגלאנד , היא העיר הגדולה , לאנדאן , בירת שאטטלאנד , היא עדינבורג , ובירת אירלאנד היא דובלין . מדינת ענגלאנד , תסחר את כל הארץ , כלפנים צור וצידון . גדודי אניותיה שטים על כל פני הימים וכל מימי הארץ . ערי מבצר לה , וערי מסחר בכל פנות כדור הארץ , באירופה , באסיא , באפריקא , באמעריקא , ובאויסטראליען . וחכמת העם היושב בה פרצה

bei Pharao vor dem Auftreten Moses behandelt hat.

Nordwestlich von Frankreich und Holland liegt das Königreich Großbritannien, worin 3 Theile sind: England, Schottland und Irland. England hat zur Residenz London, Schottland—Edinburg, und Irland—Dublin. England ist die Besitzerin des ganzen Welt Handels, wie vor Alters Tyrus und Sydon. Seine Flotten bedecken alle Meere.

Es besitzt Festungen und Handelsstädte in allen Weltgegenden und in allen Welttheilen; auch haben sich die Engländer in der Industrie und den Wissenschaften so ausgezeichnet, daß

ביי פהאראא פאר דעם אויפטרעטען מאזעם בעהאנדעלט האט .

נארדרוועסטליך פאן פראנקרייך אונד האללאנד ליענט דאס קאניגרייך גראסבריטאניען , ווארין 3 טהיילע זינד : ענגלאנד , שאטטלאנד אונד אירלאנד . ענגלאנד האט צור רעזידענץ לאנדאן , שאטטלאנד—עדינבורג , אונד אירלאנד—דובלין . ענגלאנד איסט דייע בעזיטצערין דעם נאנצען וועלט האנדעלס , ווייע פאר אלטערס טירוס אונד צידאן . זיינע פלאטמען בערעקקען אללע מערע . עס בעזיטצט פעסטונגען אונד האנדעלשטאדטע אין אללען וועלט געגענדען אונד אין אללען וועלט טהיילען ; אויך האבען זיך דייע ענגלאנדער אין דער אינדוסטריע אונד דען וויססענשאפטען וואו אים געצייכנעט , דאס ניכטס אין דער

מאוד מאוד עד כי לא היה דבר אשר שגבה מהם , כי אם היתה ידם בכל .

מצפון איי אנגליא בתוך ים הצפון נמצא האי איסלאנד אשר גם הוא יחשב לאיראפה , לפחות ארץ דאניא ; אבל הקור והקרח אשר שם ישחיתו את יכול האדמה , וטוב האי רק לדיגים ולצידים .

יא

ארצנו , ארץ רוסיא , גדולה מכל הממלכות אשר תחת השמים ; לא לבד אשר חצי איירופא בא בקרבה , ורבע אסיא

nichts in der Welt von ihnen unerforscht blieb. Nördlich von Großbritannien liegt im nördlichen Ocean die Insel Island, welche zu Europa gerechnet wird, und zwar als dänische Besizung. Die daselbst herrschende furchtbare Kälte aber, läßt keine große Vegetation aufkommen, und nöthigt die Einwohner nur vom Fischfang und von der Jagd zu leben.

וועלט פאן איהנען אונערפאָרשט בליעב.

נאָרדליך פֿאָן גראָס־בריטאניען ליעגט אים נאָרדליכען אָצעאן די ע אינזעל איסלאנד, וועלכע צו אייראָפּא גערעכנעט ווירד, אונד צוואר אלס דאנישע בעזיטצונג. די ע דאזעלכסט הערדישענרע פֿורכט־בארע קאלטע אבער לאסט קיינע גראָסע וועגעטאטיאָן אויפֿקאָממען, אונד נאָטהייגט די ע איינוואָהנער נור פֿאַס פֿישפֿאַנג אונד פֿאָן דער יאנד צו לעבען.

11.

Unser russisches Vaterland ist das größte Reich auf Erden. Nicht nur schließt es die Hälfte Europas und den vierten Theil Asiens, nämlich Sibirien in sich ein; auch in Amerika besitzt es große

11

צונוער רוססישעס פֿאַטערלאנד איזט דאס גראָסטע רייך אויף ערדען. ניכט נור שליעסט עס די האַלפטע אייראָפּאס אונד דען פֿיערמען טהייל אוזענס, נאַמליך, סיביריען אין זיך איין, אויך אין אמעריקא בעזיטצט

תחשב לה כפחזה, היא סיבריה המדינה, כי גם באמעריקא
 לה יד ושם, ואיים רבים בים המזרחי סרים למשמעתה, עד כי
 תכיל בקרבה שלש מאות וחמשים אלף פרסה. נהרים רבים
 וכן גדולים, עוברים בה מן הקצה אל הקצה, ותוכל לשלוח את
 לחמה ממזרח למערב על פני המים באניות וסירות דוגה. יעריה
 גדולים, ועצה רב ורם ועצום, גם תיות גדולות עם קטנות ימצאו
 בה לרוב, וגם הדגה אשר במימיה רבה במאוד מאוד. מספר
 העם היושב בה ששת אלפים רבוא, ואיש איש מדבר בלשון
 עמו מגבול כתים עד אשכנז, ומן הקרח הנורא עד כרמי בית
 ערבי, — מאה לשון. נהריה הגדולים הם: נהר הוואלגא,

Ländereien und viele Inseln
 im östlichen Ocean. Der ganze
 Flächenraum beträgt 350,000
 Q. M. Viele und große Flüsse
 durchströmen das Land nach al-
 len Richtungen, die die Landes-
 erzeugnisse von einem Ende des
 Reiches nach dem andern tragen.
 Es besitzt ungeheure Urwälder, die
 von allen Gattungen Thieren be-
 lebt sind. Seine reichen Gewäs-
 ser bieten einen ausgebreiteten
 Fischfang dar. Seine Einwoh-
 nerzahl beläuft sich auf 60 Mil-
 lionen, welche von der chinesischen
 Grenze bis Deutschland, und von
 den Eisfeldern des Nordpols bis
 zu den Weinbergen Bessarabiens
 über 100 Zungen sprechen. Die

עם גראססע לאנדערייען, אונד פֿיעלע
 אינוועלן אים אָסטליכען אַצעאן. דער
 אַנצע פֿלאַכענרוים בעטראַגט
 350,000 קוואַדראַט מיילען. פֿיעלע
 אונד גראַססע פֿלוססע דורכשטראַמען
 דאָס לאַנד נאָך אללען ריכטונגען,
 וועלכע דייע לאַנדעסער צייגניססע פֿאַן
 איינעם ענדע דעם רייכעס נאָך דעם
 אנדערן טראַגען. עס בעוויטצט אונ-
 טער געוויינלעך אורוואַלדער וועלכע
 אללען גאטטונגען טהיערען בעלעבט
 זיינען. זיינע רייכען געוואַסער
 בעטען איינען אויסגעברייטעטען
 פֿישפֿאַנג דאר. זיינע איינוואַה-
 נער צאָהל בעלייפֿט זיך אויף 60
 מיליאָנען, וועלכע פֿאַן דער כֿינע-
 זישען גרענצע ביו דייטשלאַנד,
 אונד פֿאַן דען אייזפֿעלדערן דעם
 נאָרדפֿאָלס בים צו דען וויינבערגען
 בעסאָראַביענס אובער 100 צונגען

ההולך קדמת איירופא, ומגיה אל פי ים-הכספי; נהר הדאן והדניער ההולכים הנגבה ומגיחים אל פי ים-חשחור; שמה ינהרו גם הדניעסטר והדאנוי; הלענא, היעניסיי, האָבי, והפעטשארא, והדווינא הצפונית ינהרו אל ים הצפון-הנעווא, הדווינא המערבית, הניעמען, והוויכסעל ינהרו אל תוך ים הבאלטי. עריה הגדולים הם: מאסקווא, פעטערסבורג, אדעססא, ווארשוו, ריגא, קיעוו, ווילנא, ארכאנגעל, טיפליס, אסטראכען, טאבאלסק, אירקוטסק, קיאכטא, פעטראזאוואדסק, קאזאן, הארקאו, דארפאט, העלזינגפארס, ועוד רבות; תיל-צבאה

merkwürdigsten Flüsse sind: Die Wolga, welche den ganzen Osten Europas durchschneidet und in's kaspische Meer mündet; der Don und der Dnieper, die nach dem Süden fließen, und in's schwarze Meer fallen, welches auch den Dniester und die Donau aufnimmt. Die Lena, der Ob, der Jenissei, die Petschora und die nördliche Dwina münden in den nördlichen Ocean. Die Neva, die westliche Duna der Niemen, und die Weichsel fließen in's baltische Meer. Merkwürdige Städte: Moskau, Petersburg, Odessa, Warschau, Riga, Kiew, Wilna, Archangel, Tiflis, Astrachan, Tobolsk, Tserkutsk, Kiachta, Petrowsawodsk, Kasan, Charlow, Dorpat, Helsingfors u.

שפרעכען. דיע מערקווירדיגסטען פֿלוססע זינד: דיע וואָלגא וועלכע דען גאנצען אָסטען אייראָפּאס דורכֿשניידעט אונד אינ'ס קאספישע מעער מ'נדעט; דער דאָן אונד דער דניעֿפער, דיע נאך דעם זדרען פֿליעססען אונד אינ'ס שווארצע מעער פֿאללען, וועלכעס אויך דען דניעסטר אונד דיע דאָנוי אויפֿניממט. דיע לענא, דער אָב, דער ייעניסיי, דיע פעטֿשארא אונד דיע נאָרדליכע רווינא מ'נדען אין דען נאָרדליכען אָצעאן. דיע נעווא דיע וועסטליכע דאָנא, דער נייעמען אונד דיע וויכסעל פֿליעססען אינ'ס באלטישע מעער. מערקווירֿדיגע שטאדטע: מאסקאוי, פעטערסֿבורג, אָדעססא, ווארשוי, ריגא, קיעוו, ווילנא, ארכאנגעל, טיפֿליס, אסטראכאָן, טאָבאלסק, יערקוטסק, קיאכטא, פעטראָזאוואָדסק, קאזאן, האַרקאו, דאַרפאט, העלזינגפֿאַרס

ששים רבוא, מלבד היושבים על הכלים, ואשר פגרו ללכת בקרב, וישאירום לשמור את הארץ מבית, והם שומרי הערים; בנגב הארץ, יטעו כרמים וישתו את יינם, במזרח הארץ יחצבו נחשת וברזל, ומעפר הארץ יחפרו כסף וזהב; בצפון הארץ יצודו את הדגים והתנינים הגדולים אשר שמנם טוב לנרות ולסוך בו כל עור וכל כלי ברזל, ובמערבה יסתרו את כל ארצות איירופה, במכרם להם תבואות הארץ, לחם ועצים ושומן דגים וחלב בהמה ועורות ופשתן לרוב, ועל כל הארץ הגדולה היא מושל לבדו הנגיד והמצוה לאומים הקסר ניקאליי הראשון יר"ה.

f. w. Seine Kriegsmacht zählt 600,000 mit Ausschluß der Garnison, und der Reserve. Im Süden wird Weinbau getrieben, im Osten der ergiebigste Bergbau, der viel Gold und Silber liefert. Im Norden beschäftigt der reiche Fischfang viele Hände mit dem Gewinn des Thraus, und im Westen treiben die Einwohner ausgebreiteten Handel mit den Landesprodukten, wie Getreide, Holz, Talg, Butter, Leder, Hanf, die sie nach allen Ländern Europas ausführen. Dieses unermessliche Reich wird jetzt von dem glücklich herrschenden Kaiser Nicolaus I. regiert.

א. ז. וו. זיינע קריענסמאכט צאהלט 600,000 מיט אויסשלוס דער גארניזאן אונד דער רעזערװע. אים זודען ווירד וויינבויען געטריבען, אים אָסטען דער ערגיעביגסטע בערגבויען, דער פֿיעל גאלד אונד זילבער ליע פֿערט; אים נאָרדען בעשאַפֿטיגט דער רייכע פֿישפֿאנג פֿיעלע האַנדע מיט דעם געווינן דעם טהראנס, אונד אים וועסטען טרייבען דייע איינע וואָהנער אויסגעברייטעטען האַנדעל מיט דען לאַנדעספראָדוקטען, וויע געטריידע, האַלץ, טאלג, בוטטער, לעדער, האַנף, דייע זיע נאך אללען לאַנדערן אייראָפּאס אויספֿיהרען. דייעזעס אונערמעסליכע רייך ווירד יעצט פֿאָן דעם גליקליך העררשענע דען קאייזער ניקאָלאַויס I רעגירט.

יב

יתר נהרות אייראפה הם : הווייכסעל והאדער הוורדים אל
 תים הבאלמי ; העלבע והוועזער ינהרו אל ים הצפון ; הרהיין ,
 הסען , הלאאר , והגאראנן-ינהרו אל תוך ים האטלאנטי ; וכמו
 כן הדוערא והטאויא אשר בספרד • ולעומת זה העברא בספרד
 תגיה אל פייס התיכון , וכמו כן הרהאנע בצרפת ; ונהר פֶּא
 באיטאליא הצפונית , ירד אל תוך ים התיכון , הנודע בשם
 תיק-ים-אָדְרִיא ; והדאנוו העובר את נגב אשכנז ואסטעררייך דרך
 אונגארן והטירקייא , ינהר אל תוך ים השחור , ועל יד לונדון
 בענגלאנד יגיה נהר הטמוזה •

12.

Anderere Flüsse in Europa
 sind: Die Weichsel, die Oder,
 die in's baltische Meer münden;
 die Elbe und die Weser in die
 Nordsee; der Rhein, die Seine,
 die Loire und die Garonne in's
 atlantische Meer, wie auch der
 Duero und Tajo in Spanien.
 In's mittelländische Meer mün-
 den: der Ebro in Spanien, die
 Rhone in Frankreich; der Po
 im nördlichen Italien, fällt in's
 adriatische Meer, und die Do-
 nau nachdem sie das südliche
 Deutschland und Oesterreich, Un-
 garn und die Türkei durchströmt,
 in's schwarze Meer. Bei Lon-
 don in England fließt die Them-

12

אנדערע פֶּלוּססע אין אייראָפּא
 זינד: דיִע ווייכסעל , דיִע אָדער דיִע
 אינ'ס באלטישע מעער מונדען; דיִע
 עלבע אונד דיִע וועזער אין דיִע
 נאָרדווע; דער רהיין, דע ויינע, דיִע
 לאָארע , אונד דיִע גאראַננע אינ'ס
 אטלאנטישע מעער . וויִע אויך דער
 דועראַ אונד טאָיאַ אין שפּאַניען .
 אינ'ס מיטטעללאַנדישע מעער מונ-
 דען: דער עבראָ אין שפּאַניען, דיִע
 רהאַנע אין פֶּראַנקרייך; דער פּאָ אינ
 נאָרדליכען איטאליען פֶּאללט אינ'ס
 אדריאטישע מעער, אונד דיִע דאָנוו,
 נאָכדעם ויִע דאָס זנדליכע דייטש-
 לאַנד אונד אָסטעררייך, אונגאַרען
 אונד דיִע טורקידורכשטראָמט אינ'ס
 שווארצע מעער . ביי לאַנדאָן אין
 ענגלאַנד פֶּליעסט דיִע טהעמוזע. דיִע

רוכסי ההרים הגבוהים אשר באיראפה הם: האוראל והקוקאז על גבול אסיה, הקארפאטאען באסטערדייך, הרי המתכת בזאקסען, הרי האלפען בשווייץ וצפון איטאלייא, הרי אפענינען, באיטאלייא, הפירענעען בין צרפת וספרד והרי יון בארץ הטורקים והיונים.

שלשה אמונות אשר באיראפה הם: אמונת הישמעאלים על פי מחמד, והיא שלטת בארץ הטורקים; אמונת הנוצרים על פי משיחם, והיא שלטת בכל ארצות אייראפה בכתות ודיעות שונות כמו להיונים והרוססיים לבד, ולהרומיים הקאטהאליקען לבד, ותלמידי לוטהער לבד, וכדומיהם, ואמונתנו הקדושה

<p>se. Die höchsten Gebirgsketten in Europa sind: der Ural und der Kaukasus an der asiatischen Grenze; die Karpathen in Oesterreich, das Erzgebirge in Sachsen, die Alpen in der Schweiz und dem nördlichen Italien; die Apenninen in Italien; die Pyrenäen zwischen Frankreich und Spanien, und das Balkengebirge in der Türkei und Griechenland. Die drei in Europa herrschenden Religionen sind: die mahomedanische, von Mahomed begründet, in der Türkei — die christliche in vielen Confessionen und Kirchen, wovon die hauptsächlichsten: die russischgriechische, die katholische und die lutherische in ganz Eu-</p>	<p>האָכסטען געבירגסקעטטען אין אייראפא זינד דער אוראל אונד דער קוקאווס אן דער אזיאטישען גרענעץ; דיע קארפאטאען אין אָסטערדייך, דאס ערצגעבירגע אין זאכסען, דיע אלפען אין דער שווייץ, אונד דעס נאָרדליכען איטאליען, דיע אפענינען אין איטאליען; דיע פירענאען צווישען פֿראנקרייך אונד שפאניען, אונד דאס באלקאנע געבירגע אין דער טורקיי אונד גריעכענלאנד. דיע דרייא אין אייראפא העררשענדען רעליגיאנען זינד: דיע מאהאמעדאנישע פֿאן מאהאמעד בערוונדעט אין דער טורקייא, דיע כריסטליכע אין פֿיעלען קאָנפֿעססיאָנען אונד קירכען וואָפֿאָן דיע הויפטזאכליכסטען: דיע רוססישגריעכישע, דיע קאטהאלישע אונד דיע לוטהערישע אין</p>
--	---

היא אמונת היהודים בתורת משה עה"ש על פי ביאורה מגדולי חכמינו ז"ל. מספר בני ישראל בכל אייראפה-שלש מאות רבוא, אשר החצי מהם בארץ רוסיא, לבד אשר בארץ ספרד ונארוועגען אין איש עברי ויצא ובא.

יג

חלק הארץ הנודע בשם אמעריקא גדול בארכו מכל יתר חלקי כדור הארץ. כי מברית מן הקצה אל הקצה מצפון הכדור ועד הנגב. שביל מים צר יפריד בינו ובין אסיא בפאת צפון, ונודע בשם "שביל בערונג" ומשם הנגבה המרחק ביניהם הולך

ropa verbreitet; die jüdische oder mosaische von Moses begründet nach der freien Auslegung der Rabbinen. Mit aus-schluss Spaniens, Portugals, und Norwegens wohnen die Juden in ganz Europa, deren Zahl man auf drei Millionen angibt, wovon die Hälfte in Rus-land.

גאנץ אייראפא פֿערברייטעט; די ע יידישע אדער מאָזאישע פֿאן מאָועס בערונגדעם נאך דער פֿרייען אויס- לענונג דער ראבבינען מיט אויסשלוס שפאניענס, פּאָרטוגאלס אונד נאָר- וועגענס וואָהנען די ע יודען אין גאנץ אייראפא, דערען צאהל מאן אויף דרייא מיליאָנען אנגיבט, וואָפֿאָן די ע האלפֿטע אין רוסלאנד.

15.

Amerika hat unter den Erdtheilen die größte Länge, denn es verbindet den Nord— heinahe mit dem Südpol. Im Westen trennt es von Asien eine schmale Meerenge die unter dem Namen die Beringstraße bekannt ist. Sehr südwärts

13.

אמעריקא האט אונטער דען ערד- טהיילען די גראסע לאנגע, דען עס פֿערבינדעט דען נאָרד— ביינאהע מיט דעם זורפֿאל. אים וועסטען טרענגט עס פֿאן אויען איינע שמאלע מעערענגע, די ע אונטער דעם נאמען די ע בערינגסשטראסע בעקאנט איסט. יעטער זורוארט דעסטא

ורב עד מאוד; ומעבר מזה ים האטלאנטי יבריל בניו ובין אפריקה ואיראפא. הארץ היא תחלק לשני ראשים, והם אמעריקא הצפונית ואמעריקא הדרומית; בריח יבשה צר מאוד יחבר שני החלקים ההם בַּתּוֹךְ; מפאת מערבו עומדים רוכסי-הררי האנדעס כחומות ברזל נגד הים לאורך כל הארץ, ומן רגל ההר ההוא יצאו נהרים ויאורים גדולים עד למאוד בכל כנפות אמעריקא לארכה ולרחבה, הגדולים מהם: סאנקט-אייסטאש המיססורי, והמיססיסיפי, האַרְינאָקָא ונהר האַמאָנְגֶן או מאַראַנאָן ולא-פלאטא.

<p>desto weiter liegen sie auseinander. Andererseits wird es durch den atlantischen Ocean von Europa und Asien getrennt. Man theilt Amerika in 2 Theile, in: Nord- und Südamerika, welche in der Mitte durch eine sehr schmale Erdenge in Verbindung stehen. Im Westen ziehen sich die Andesgebirge gegen die See, in der Richtung der Länge des Landes. In ihnen nehmen große Flüsse und Ströme ihren Ursprung, die sich nach allen Richtungen hinverbreiten. Die wichtigsten sind: Sanct Gustache, Missouri, Missisipi, Orinoco, Marannon od. d. Amazonenfluß und La-Plata.</p>	<p>ווייטער ליעגען זיע אויסאיינאנדער. אנדערערזייטס ווירד עס דורך דען אטלאנטישען אָצעאן פֿאן אייראפא אונד אזיען געטרענגט. מאן מהיילעט אמעריקא אין 2 מהיילע, אין: נארד-אונד זודאמעדיקא וועלכע אין דער מיטטע דורך איינע זעהר שמאלע ערדענגע אין פֿערבינדונג שטעהען. אין וועסטען ציהען זיך דיע אנדעס-געבירגע געגען דיע זעע, אין דער ריכטונג דער לאַנגע דעס לאנדעס. אין איהנען נעהמען גראָסע פֿלוססע אונד שטראָמע איהרען אורשפּרונג, דיע זיך נאך אללען ריכטונגען היינט פֿערברייטען. דיע וויכטיגסטען זינד, סאנקט-אייסטאש, מיססאָרי, מיססיסיפי אַרְינאָקָא מאַראַנאָן אָדער ד. אַמאַזאָנענפֿלוס אונד לא-פלאטא.</p>
---	---

בצפון הארץ יושבים הרוססים, כבואם מאסיה דרך סיביריא; הנגבה מהם יושבים בני אנגליא על הוף קאנאדא עד נהר סאנקט-אייסטאש והנגבה מהם אנשי-הברית לצפון אמעריקא. בצפון הארץ היא יצודו חיות רבות אשר עורם יקר מאד, וימכרום בכל פנות הארץ. אכן בדרום ארץ אנשי הברית, נמצא כל יבול וכל פרי טוב למאכל, וגם כסף וזהב רב בלב ההרים הרמים והנהרים הגדולים. מנגב לארץ אנשי הברית היא ארץ מעביקא, ומהו גואטאמאלא על פני בריה-היבשה,

An der Nordspitze leben die Russen, die aus Asien über Sibirien dahin gekommen sind; südlicher die Engländer in Canada bis zum Sanct Eustache, noch südlicher die vereinigten Staaten von Nordamerika. Im Norden dieser Staaten macht die Jagd die Hauptquelle der Beschäftigung aus, indem die Pelze der erlegten Thiere als Handelsartikel, reichlichen Gewinn bringen. Die südlichen Staaten dagegen sind ausgezeichnet durch die Fruchtbarkeit ihres Bodens, wie auch durch die Reichhaltigkeit ihrer Berge und Flüsse an edeln Metallen. Südlich von den vereinigten Staaten Nordamerikas liegt Mexico, ferner der Staat Guatamala auf der Erdenge die Nord — mit Südamerika

אן דער נאָרדשפיטצע לעבען דיִע רוססען, דיִע אויס אויען אובער זיביריען דאהין געקאָממען זינד. זוֹרליכער דיִע ענגלאַנדער אין קאנאדא ביס צום סאנקט אייסטאשע, נאָך זוֹרליכער דיִע פֿעראייניגטען שטאַמען, פֿאַן נאָרדאמעריקא. אים נאָרדען דיִע ערע פֿעראַרבעט דיִע יאנד דיִע הויפטקוועלע דער בעשעפֿטיגונג אויס, אינדעם דיִע פעלצע דער ערלעגטען טהיערע, אלס האנדעלסאָרטיקעל, רייכליכען געווינן ברינגען. דיִע זוֹרליכען שטאַמען פֿען דאגעגען זינד אויסגעצייכענט דורך דיִע פֿרוכטבאַרקייט איהרעם באָרענס, וויע אויך דורך דיִע רייכ־האַלטיגקייט איהרער בערגע אונד פֿלוססע אן ערעלן מעטאללען. זוֹרליך פֿאַן דען פֿעראייניגטען שטאַמען נאָרדאמעריקאס ליענט מעקסיקא, פֿערנער דער שטאַט גואטאמאלא אויף דער ערדענגע, דיִע נאָרד־טיט

המחבר את אמעריקא הצפונית עם הדרומית, ועל פני מעליקא נמצאו האיים הגדולים בשם: האַ-איטי, יאַמאַיקאַ קובאַ; באמעריקא הדרומית נמצא את ממלכת קאלומביא, פּערו, כהילי, בראזיליען, לאפלאטא וגם ארצות ילידי הארץ אשר עדנה לא באו תחת ממשלת צאצאי איירופה. כי כל הממלכות אשר קראנו בשם נוסדו על ידי בני איירופא הבאים שמה למן יום הגלות הארץ על ידי קאלומבוס, ויכניעו את יושבי הארץ וישימום למס, גם מאפריקה הביאו עבדים ושפחות לרוב. ויעבידום שם בפרך בחמר ובלבנים ובכל עבודה בשדהי הערים

bereinigt. Mexiko gegenüber liegen die großen Inseln: Haiti, Jamaika, Cuba. In Südamerika sind die Staaten: Columbia, Peru, Chili, das Kaiserthum Brasilien, La Plata, und andere, von den Ureinwohnern noch nicht von Europäern bewohnte Länder. Diese letzteren ausgenommen, sind alle eben genannten Staaten von Europäern begründet worden, die nach der Entdeckung Amerikas durch Columbus dorthin eingewandert waren und die Ureinwohner sich unterworfen haben. Der Landbau, wie überhaupt alle groben Arbeiten werden von Sklaven, die aus Afrika eingeführt werden, verrichtet. Die wichtigsten

זוראמעריקא פּעראייניגט. מעקסיקא גענענאיבער ליעגען די ע גראָסען אינזעלן: האַאיטי, יאַמאַיקאַ, קובאַ. אין זוראמעריקא וינד די ע שטאַטען קאַלומביאַ, פּערו, כהילי, דאס קאַייזערטהום בראַזיליען, לאפלאטאַ אונד אנדערע, פּאָן דען אור-אינוואָהנערן נאָך ניכט פּאָן אייראָפּאָערן בעוואָהנטע לאַנדער. די עזע לעטצטערן אויסגענאַממען וינד אללע עבענענאַנטען שטאַטען פּאָן אייראָפּאָערן בעגרונדעט וואָרדען, די ע נאָך דער ענטדעקקונג אמעריקאס דורך קאלומבוס דארטהין איינגעוואנדערט ווארען, אונד די ע אוראיניג וואָהנער זיך אונטער וואָרפּען האבען. דער לאנדבוי, ווי ע איבערהויפט אללע גראָבען ארבייטען ווערדען פּאָן שקלאַפען, די ע אויס אמעריקא-איניגעווארטען ווערדען פּעריריכטעט. די ע וויכטיגסטען שטאַטען אין אמעריקא

הגדולות אשר שם הנה : ניו-יארק בארץ אנשי הברית , מעליקא בארץ מעליקא , ריא-שהאניירא , כבראזיליען , ובוענאס-איראס בארץ לא-פלאטא . גם שם נמצאו עברים , אך מעטים המה במספר .

יד

חלק הארץ החמישי הוא אויסטראליען או ארץ הדרום או ארץ האיים , על כי איים רבים עד אין מספר ימלאו את ים הדרום מנגב לאסיא , וביניהם האי הגדול אויסטראליען , אשר הושיבו שמה האנגליים רבת מדלת העם , לסחור את הארץ ולעבדה ; וגם לחטאים אשר באנגלייא שמו שם מקום מקלט ,

Städte in Amerika sind: New-York in den vereinigten Staaten von Amerika; Mexiko in Mexiko, Nio Janeiro in Brasilien, und Buenos Ayres im La-Plata Gebiet. Auch in Amerika befinden sich Juden, aber von unbedeutender Zahl.

14.

Der 3 Erdtheil ist Ausstralien oder Polinesien; letzterer Name wegen der Großen Zahl der im südlichen Ocean südlich von Asien liegenden Inseln, die ihn bilden, worunter Ausstralien die größte ist. Die Engländer, denen diese gehört siedeln da, um sie bevölkert zu machen, ihre Armen an, und gebrauchen die

זינד : נעוו . יאָרק אין דען פֿער אײניג-טען שטאַטטען פֿאַן אמעריקא , מעק-סיקא אין מעקסיקא . ריאָ יאניראָ אין בראזיליען, אונד בוענאָס איירעס אים לא - פלאטא געביעט, אויך אין אמעריקא בעפֿינדען זיך יודען, אבער פֿאַן אונבעדייטענדער צאהל .

14.

דער צטע ערדטהייל אויסטראליען אדער פאלינעויען ; לעטצטערער נאמע וועגען דער גראָסען צאהל דער אים זודליכען אָצעאן זודליך פֿאַן אזיען ליעגענדען אינזעלן דייע איהן בילדען , וואָרונטער אויסטראליען דייע גראָסע איםט . דייע ענגלאַנדער , דענען דייע געהאָרט ויערעלן דא , אום ויע בעפֿאלקערט צו מאַכען איהרע ארבעטן אן , אונד געברויכען

להביאם שמה לעבודה, ושם ימותו, והוא על חוף הים בשם באטאני-ביי. ילידי הארץ ההיא פראי-אדם אשר לא ידעו עד היום כל דבר חכמה ומלאכת מהשבת, מנגב הארץ ההיא הקור הולך וגדול כבארצות הצפון, והיה מדי שנה בשנה בהיות פה עמנו ימי הקיץ, יהיו שם ימי החורף, ובעת האביב אשר לנו יהיה שם ימי הסתיו וכן גם להפך. סבת הדבר הזה יודע לך הקורא רך בשנים, כאשר תגדל בשנים ובחכמה, ותוכל להבין ולדעת תהלוכות כל הכוכבים סביב השמש, ותדע כי כאשר תסוב גם הארץ על צָרָה, וקרני השמש יכו בחומם רק על האזור

Küste Botanibai zum Deportationsorte für ihre Verbrecher. Die Eingebornen dieses Landes befinden sich noch in der Kindheit fremd aller Cultur. Gegen den Südpol nimmt die Kälte an Stärke eben so wie gegen den Nordpol zu. Wenn wir Sommer haben ist dort Winter, während unseres Frühlings haben jene Herbst und umgekehrt. Den Grund davon wirst du, junger Leser erfahren, wenn du im Alter und Wissen weiter vorge- rückt sein wirst, um den Lauf der Planeten um die Sonne begrei- fen zu können, wodann du wif- sen wirst, daß wenn die Erde sich um die Sonne bewegt die So- nnenstrahlen senkrecht nur auf die Zone fallen, die in der Mitte

דיע קױסטע באַטאניביי צום דעפּאָר- סאַטיאָנסאַרטע, פֿױר איהרע פֿער- ברעכער. דיע איינגעבאָרנען דייע- ועס לאַנדעס, בעפֿינדען זיך נאָך אין דער קינדהייט, פֿרעמד אללער קולטור. געגען דען זודפּאָל ניממט דייע קאַלטע אן שטאַרקע, עבען זאָ וויע געגען דען נאָרדפּאָל צו. ווען וויר זאַממער האַבען אױס דארט ווינטער; וואַהרענר אונזערעס פֿרוֹה- לינגס האַבען יענע הערבסט, אונד אומגעקעהרט. דען גרונד דאָס און ווירסט דואַ יונגער לעוער ערפֿאהרען, ווענן דואַ אים אלטער אונד וויססען ווייטער פֿאַרנערקקט ווין ווירסט, אום דען לויף דער פלאַנעטען אום דייע זאָננע בעגרייפֿען צו קאָננען, וואַדאָנן דואַ וויססען ווירסט, דאס ווענן דייע ערדע זיך אים דייע זאָננע בעווענט דייע זאָננע שטראַהלען זענקרעכט נור אױף דייע צאָנע

אשר בתוך בין קצה הצפון ובין קצה הדרום אשר לכדור הארץ, ובנשותם ללכת הנה והנה כן ימעט חומם כאשר נראה בחוש גם בנשות השמש לעת ערב, אשר גם בהאירם עלינו לא יסבו לנו חום גדול כבעת הצהרים אשר תך השמש נוכחה על ראשינו.

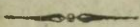
מספר בני האדם על כל פני הארץ יחשבו עד אלה אלפי אלפים, ומספר בני ישראל בכל תפוצות מושבותיהם יעלה עד חמש מאות רבוא; אות הוא כי לא עזבנו ד' ורחמיו לא כלו מאתנו כאשר נשבע לאבותינו בימי קדם:

gleich entfernt von den Polen ist; bei den Polen aber berühren sie schief die Erde; je schief sie aber einfallen, desto mehr nehmen sie an Wärme ab, wie mir es klar bei Untergang der Sonne bemerken, wo sie für uns bei demselben Lichte nicht so erwärmend sind, als zur Mittagszeit, wo sie auf unsern Scheitel fallen.

פאללען, דיע אין דער מיטע גלייך ענטפערנט פאן דען פאלען איוט; ביי דען פאלען אבער בערוהרען זיע שיעף דיע ערדע; יע, שיעפער זיע אבער איינפאללען, דעסטא מעהר נעהמען זיע אן ווארמע אב. וויע וויר עס קלאר בייא אונטערגאנג דער זאנגע בעמערקען, ווא זיע פֿור אונס ביי דעמועלבען ליכטע ניכט זא ערווארמענד זינד, אלס צור מיסטאגסצייט ווא זיע אויף אונזרען שייטעל פאללען.

Die Zahl der Menschen auf der ganzen Erde rechnet man auf mehr als tausend Millionen, wovon 3 Millionen Juden; gesegnet sei der Ewige, Gott Israels der seine Gnade von uns noch nicht abgethan, wie Er unsern Ahnen einst zugeschworen.

דיע צאהל דער מענשען אויף דער גאנצען ערדע רעכנעט מאן אויף מעהר אלס טויזענד מיליאנען, וואפאן 3 מיליאנען יודען; געזעגנטע זייא דער עוויגע, גאטט איז ראעלס, דער זיינע גנאדע פאן אונס נאך ניכט אכגעטהאן, וויע ער עס אונזרען אהנען איינסט צוגעשווארען.

Uebungsstücke zum Uebersetzen
aus dem
Deutschen ins Hebräische.

חנוך להעתיק משפת אשכנזי ללשון הקודש.

1.

Das elterliche Haus.

¹Ich ²wohne ³mit ⁴Vater und ⁵Mutter in einem ⁶Hause; ⁷dies Haus ⁸ist ⁹mein elterliches Haus. Vater und Mutter ¹⁰heissen ¹¹Eltern. Mein Elternhaus ist mir ¹²lieb. Ich habe ¹³darin viele ¹⁴Freuden. Vater und Mutter reden ¹⁵da ¹⁶freundlich mit ¹⁷mir. Sie ¹⁸erzählen mir ¹⁹manches ²⁰Gute und ²¹Schöne. Sie ²²sorgen da für mich. Wenn es regnet oder ²³schneiet bin ich da ²⁴geschützt. Wenn es ²⁵kalt ist kann ²⁶ich mich da ²⁷wärmen. Wenn es Nacht ²⁸ist kann ich da ruhig und ²⁹sicher ³⁰schlafen. Wie froh bin ³¹ich daß ich in einem ³²Hause ³³wohnen kann!

בית, בית אבותינו, מושבן, אהל, ארמון, מידה.

¹אני, ²גר, ³יושב, ⁴חי, ⁵יהדועם, ⁶אב, ⁷ואם, ⁸בבית אחר, ⁹הזה, ¹⁰הוא, ¹¹בית אבותי, ¹²יקראו בשם, ¹³אבות, ¹⁴אהוב לי, ¹⁵נעים, טוב, ¹⁶יש לי בו, ¹⁷רוב שמחות, ¹⁸תענוגים הרבה, ¹⁹ירדברו שם, ²⁰באהבה, ²¹עמי, ²²אלי, ²³הם יספרו לי, ²⁴רוב דברים, ²⁵הטוב, ²⁶והיפה, ²⁷ידאגו, ²⁸יעשו לי כל צרכי, ²⁹באשר יהיה מצד, ³⁰ושלג, ³¹באשר ירד הגשם והשלג, ³²שם מחסה, ³³מסתור, ³⁴מגן בעדי, ³⁵שם אחסה, ³⁶אסתר במה, ³⁷בבוא הקור, ³⁸בהיות הקור, ³⁹אובל, ⁴⁰להתחמם, ⁴¹להם את בשרי, ⁴²בהיות לילדה, ⁴³במה

שֹׁאֲנֵן וְשָׁלוֹ, ³⁰לִישָׁן, ³¹מָה אֲשַׁמַּח, ³²אֲשֶׁר, ³³כִּי לָגוֹר,
לְשֵׁבֶת, לְשֹׁבֵן.

2.

Die ¹Thiere ²haben keine Häuser. Die ³Wildthiere
⁴halten sich im ⁵Feld und Walde ⁶auf. Die ⁷Vögel
⁸haben ihre ⁹Nester und die ¹⁰Füchse haben ihre ¹¹Höh-
len. Auch die ¹²Menschen hatten nicht ¹³immer ¹⁴solche
Häuser wie ¹⁵jetzt. Sie hielten sich ¹⁶auch in Feld und Wald
auf oder in Höhlen, wie die Thiere. Es ¹⁷gibt ¹⁸weit
von ¹⁹uns ²⁰noch jetzt ²¹Länder, wo ²²die Menschen keine
Häuser ²³haben. Da können die ²⁴Kinder den ganzen ²⁵Tag
im Freien ²⁶sein und haben nicht ²⁷nöthig in die Schule zu
²⁸gehen. ²⁹Aber bei Nacht können sie auch ³⁰nicht in einem
³¹Bette liegen³² und ³³müssen auf der harten Erde schlafen.

¹הִבְהֵמָה, הַחִיָּה, ²אֵין לָהֶם, ³חֵיתוֹ יַעַר, חַיִּים פְּרָאִים,
⁴יַגְוֹרוֹ, יִשְׁכּוֹנוּ, ⁵בַּשָּׂדֶה, ⁶וּבֵיעַר, ⁷בְּעֵלֵי הַבְּנָף, וְהָעוֹף, ⁸יֵשׁ
לָהֶם ⁹קִוִּי קִנְיָהֶם, ¹⁰וְהַיְשׁוּעֵלִים, ¹¹מִחֲלוֹת עֵפֶר, מְעֵרוֹת, ¹²גַּם
בְּנֵי הָאָדָם, ¹³לֹא תָמִיד, לֹא כָּל הַיָּמִים, ¹⁴כִּי אֵלֶּה, ¹⁵כִּי אֲשֶׁר
הַיּוֹם, כְּמוֹ עֵתָה, ¹⁶גַּם הִבְהֵמָה גְּרוֹ, חַיִּים, שְׁכָנוּ, ¹⁷יֵשׁ, נִמְצָא,
¹⁸הַרְחֵק, ¹⁹מִמָּנוּ, מֵאֲתָנוּ, ²⁰עוֹד, עֵדְנָה, ²¹אֲרָצוֹת, ²²אֲשֶׁר
יֵשׁ, ²³אֵין עֵדְנָה, ²⁴וְיִכְלוּ, הַבְּעֵרִים, הַיְלָדִים, ²⁵כָּל הַיּוֹם,
²⁶לָרוּחַ הַיּוֹם, בְּדִרְזוֹ, לְהַתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ לְאַרְכָּה וּלְרַחְבָּה,
חַפְּשִׁים, ²⁷וְלֹא צוּוּ, וְאֵין אוֹנֵם לָהֶם, ²⁸לְלַבֵּת אֶל בֵּית־
הַסֶּפֶר, ²¹אֲבָל, ³⁰לֹא יִכְלוּ גַם בֵּן, ³¹בְּמִטָּה, אֶל הַמִּטָּה,
³²לְשֹׁכֵב, ³³וּמוֹכְרֵי חַיִּים, וְנִאֲנָסִים.

3.

Es ¹gibt noch Länder, wo die ²Leute ³nur ⁴Hütten
haben. Die Hütten haben ⁵keine ⁶Stube, keine Kammer,
keine ⁷Küche und kein ⁸Fenster. Das ⁹Dach geht ¹⁰da von

dem ¹¹Giebel der Hütte bis auf den ¹²Boden herab. Die Hütten sind ¹³klein und ¹⁴niedrig. Es ist recht ¹⁵unbequem darin zu ¹⁶wohnen. Manche ¹⁷Leute ¹⁸haben weder ein Haus noch eine ¹⁹Hütte. Ein ²¹großes, ²²prächtiges Haus nennt man ²³oft einen ²⁴Pallast. Ein ²⁵kleines, unausgezeichnetes ²⁶Haus wird oft eine Hütte ²⁷genannt. ²⁸Wer ²⁹zufrieden ist, wohnt in einer Hütte so ³⁰glücklich, ³¹als in einem Pallaste.

גַּם יֵשׁ עוֹד, הָאֲנָשִׁים, בְּנֵי הָאָדָם, יֵרָק, לָהֶם סְבוֹת, לֹא, אֹלָם, לֹא חָדָר, לְשִׁבָּה, לֹא בֵּירָה, הַגֵּוֹר וּבְרִים, וְלֹא חֲלוֹן, צֹהַר, גַּג מְכֻסָּה הָאוֹהֶל, יֵרֵד שָׁם, בְּהֵנָה, מִן רֵאשׁוֹ, עַד קְרָקְעִיתוֹ, קַמְטָנִים הָמָּה, שְׂפָלִים וְנִמְוָכִים, וְלֹא בְּרַחְבָּה, וְלֹא בְּרוּחָהּ, וְצַר הַמְּקוֹם מְאֹד, לַגֵּוֹר בָּם, וְלִשְׁבֹת בָּם, יֵישׁ אֲנָשִׁים, אֲנָשִׁים רַבִּים, אֲשֶׁר אֵין לָהֶם, לֹא, וְלֹא, גְּדוֹל, מְפֹאָר, נְחֻמָּד לְמַרְאֵה, יִקְרָא לַפְעָמִים בְּשֵׁם, מִיֶּרֶה, אֲרָמוֹן, קָטָן, נְמֻבֹּהֶה, דֵּל, יִקְרָא, מִי אֲשֶׁר, הִשְׁמַח בְּחֻלְקוֹ, מְאוֹשֶׁר, בְּמוֹ.

4.

Die vier Elemente.

¹Erde, ²Feuer, ³Wasser, ⁴Luft ⁵sind die vier ⁶nothwendigen ⁷Dinge. Man ⁸nennt sie die vier ⁹Elemente ¹⁰oder Grundstoffe. Aus ¹¹ihnen ¹²entstanden alle ¹³übrigen Dinge.

Es giebt mehrere ¹⁴Arten von Erde; die ¹⁵Gartenerde ist ¹⁶locker und ¹⁷braun. ¹⁸Wenn man sie mit Wasser ¹⁹begießt, ²⁰soj ²¹zerfließt sie. In der Gartenerde können ²²Pflanzen ²³wachsen. Die ²⁴Lehmerde ist ²⁵zähe. Sie wird nur ²⁶weich ²⁷wenn man sie mit Wasser begießt. Sie hat eine ²⁸röthliche Farbe. Wenn sie ²⁹gebrannt ist, ³⁰sieht sie ³¹ziegelroth. In ³²reiner Lehmerde, kann nichts ³³wachsen.

ארבעה היסודות

¹הָאֵדָמָה, הָעֵפֶר, ²הָאֵשׁ, ³הַפֵּיִם, ⁴וְהַרוּחַ, הָאֵוֶר,
⁵יָהֵם, ⁶הַכְּרָחִים וְצְרִיכִים לְמָאֵד, ⁷דְּבָרִים, ⁸וְלֵהֶם יִקְרָאוּ
שֵׁם, ⁹אַרְבַּעַת הַיְסוּדוֹת, ¹⁰אוֹ, ¹¹וּמֵהֶם, ¹²נִעְשׂוּ, ¹³כָּל
יֵתֵר, כָּל הַנוֹתְרִים, ¹⁴מִיָּנִים רַבִּים, שְׁוֵנִים, מִיָּנִי, ¹⁵עֵפֶר הַגֵּן,
¹⁶רֶפֶה, ¹⁷וּבִמְרֹאֵהוּ, וּבְצַבֵּעַ כְּהֵה—אֲדַמְדַּמְתָּ, ¹⁸וּבֹאֲשֵׁר,
¹⁹יִשְׁפְּכוּ עָלֶיהָ, יַעֲרְבוּהָ, יִשְׁקוּהָ, יִתְּנוּ עָלֶיהָ, ²⁰אֵו, ²¹הוּא
נִמֵּס, נִמְסָה, ²²הַצִּמְחִים, ²³גִּדְלָה, צִמַּח, ²⁴עֵפֶר הַחֲמָר,
²⁵קִשָּׂה וּמִתְדַבֶּקֶת, ²⁶וְהִיא תִרְדָּ רַק, ²⁷אִם יִתְּנוּ עָלֶיהָ,
²⁸אֲדַמְדָּם, ²⁹נִשְׂרָפָה, נִתִּיבֶשֶׁה בְּאֵשׁ, ³⁰אֵו מְרֹאֵהוּ,
³¹כִּפְאוּדֵם הַלְּבָנִים, ³²בְּעֵפֶר הַחֲמָר לְבָד (טְהוֹר מִכְּלֵי עֵפֶר
אֲחֵר, נָקִי מִסִּיג עֵפֶר אֲחֵר) ³³לֹא יִצְמַח דְּבָר.

5.

Das Feuer ist ¹roth, ²oft auch ³weißlich oder ⁴gelblich.
⁵Manche Dinge sind so ⁶roth wie Feuer, feuerroth. ⁷Feuer
⁸entsteht ⁹durch Schlagen mit ¹⁰Stahl und ¹¹Feuerstein,
auch durch ¹²Reiben, und ¹³künstliche Feuerzeuge, wird Feuer
¹⁴erzeugt. ¹⁵Dürres ¹⁶Holz, ¹⁷Stroh und ¹⁸Papier ¹⁹brennen
mit einer ²⁰Flamme, ²¹Kohlen ²²geben ²³nur eine Gluth,
sie ²⁴glühen nur; das ²⁵grüne oder ²⁶feuchte Holz brennt ²⁷nicht
gut. ²⁸Durch das Feuer ²⁹entsteht ³⁰Licht und ³¹Wärme. Es
brennt uns ³²aber ³³wenn wir ihm zu nahe ³⁴kommen; das
Feuer brennt das Holz zu ³⁵Asche.

¹הוּא אָדוּם, ²וְלִפְעָמִים גַּם, ³כְּמְרֹאֵה לֶבֶן, ⁴כְּמְרֹאֵה
צְהוּב, ⁵רַבִּים, ⁶אֲדָמִים, כְּמוֹ, ⁷אוּדֵם הָאֵשׁ, ⁸יֵצֵא, ⁹עַל
יְדֵי, מִדֵּי הַבּוֹת, ¹⁰בְּבִרְזֶל, ¹¹עַל צוּר הַחֲלָמִישׁ, אֲבִנֵי הָאֵשׁ,
¹²גַּם בְּשִׁחִיקַת עֵצִים בְּעֵצִים יָחַד, ¹³וּבְכָל מְלֶאכֶת
מַחֲשָׁבֶת, ¹⁴וְיֵצֵאוּ אֶת הָאֵשׁ, ¹⁵יִבֶּשׁ, ¹⁶עֵץ, ¹⁷קִשׁ,

¹⁸גְּלִיזוֹת הַפֶּתַח, נִיר, ¹⁹בְּעָרִים, יִבְעֵרוּ, ²⁰כִּאִשׁ לְהִבָּה,
²¹הַגְּחָלִים, ²²יִתְנוּ, יֵרֵאוּ, ²³רֶק יְקוֹד אִישׁ, ²⁴הֵן רֶק יִבְעֵרוּ
²⁵הַיֶּרֶק, ²⁶הַלֵּחַ, ²⁷אֵינָהּ בּוֹעֵר, ²⁸בְּנִקְלָה, (אֵינָנוּ
 טוֹב לְבַעֵר), ²⁹יֵצֵא, ³⁰הָאוֹר, ³¹לְחָחִים ³²אֶבֶל יִשְׂרָף,
 יֵאֲכַל בָּנוּ, ³³אִם נִקְרַב, ³⁴עַד מְאוֹד, לְמַרְבֵּה, קָרַב
 מְאוֹד, ³⁵אֶפֶר, רֵשֶׁן.

6.

Es ¹brennt ²den ³harten ⁴Edelstein zu ⁵Kalk. Es brennt
 den ⁶trocknen Lehm zum harten Stein. Es ⁷schmelzt das
⁸Blei und das ⁹Eisenerz. Es macht das Wasser ¹⁰siedend.
 Es ¹¹kocht die ¹²Speisen. Es ¹³backt den ¹⁴Teig zu ¹⁵Brod.
 Aus einem kleinen ¹⁶Funken entsteht ¹⁷oft ein großes Feuer.

¹שִׂרְף, ²אֵת, ³הַקֶּשֶׁה, ⁴אֶת אֶבֶן הַטּוֹב, ⁵סִיד,
⁶הַיְבֵישׁ, ⁷יִתִּיד, הַיָּמֶס, ⁸הָעוֹפֶרֶת, ⁹מִמֶּיֶל הַבְּרוּז, ¹⁰רוֹחַחִים,
 יִרְתִּיחַ, ¹¹יִבְיֵשׁל, ¹²הַמְּאֲבָלִים, ¹³יֵאֲפֶה, ¹⁴הַבֶּצֶק, ¹⁵לְלֶחֶם,
¹⁶מִשְׂבִּיב אִשׁ-קַטְוֶן-אֶחָד, כִּנְצוּץ יֵצֵא, ¹⁷לְפָרְקִים, לְפַעֲמִים.

7.

Das Wasser ¹löscht den gebrannten Kalk. Es ²erweicht
 den trocknen Lehm, es ³befeuchtet die trockene Gartenerde,
 es ⁴erfrischt die ⁵welken ⁶Blumen, es ⁷löscht den ⁸Durst bei
⁹Menschen und ¹⁰Thieren, es ¹¹treibt die ¹²Räder der ¹³Milch-
 Ien und ¹⁴anderer ¹⁵Maschinen. Man ¹⁶braucht es zum ¹⁷Was-
 schen, zum ¹⁸Reinigen, zum ¹⁹Baden, zum ²⁰Kochen und zu
²¹tausend ²²anderen Verrichtungen; ²³aber nicht jedes Wasser
 ist ²⁴trinkbar, ²⁵auch zum Waschen und Kochen ist nicht je-
 des Wasser ²⁶gleich ²⁷brauchbar. ²⁸Reines Wasser ist ²⁹ganz
³⁰hell und ³¹klar; es hat weder ³²Geruch noch ³³Farbe.
³⁴Trübes Wasser soll man ³⁵nicht ³⁶trinken.

¹יִכְבֶּה, יִרְכֵךְ, ²יִמוּגַג, יִרְךְ יִשְׁקֶה, יִרְטִיב, ⁴יִחַד־שִׁחִי,

יָשִׁיב לְאִיתָנָם, ⁵הַנּוֹבְלִים, ⁶הַפְּרָחִים, ⁷יִשְׁבֵּר, יְרוּה, ⁸צִמְאֹן,
⁹הָאָדָם, ¹⁰וְהַבְּהֵמָה, וְהַחַיָּה, ¹¹וַיִּנְהַג יָסֵב, ¹²אֹפְנֵי,
¹³הַרְחִים, ¹⁴וַיִּתֵּר, הַנּוֹתָרִים, הָאֲחֵרִים, ¹⁵כָּל־הָאוֹמְנִים,
הַמְּכֹנְנֹת, ¹⁶יִשְׁתַּמְּשׁוּ בָם, יִקְחוּם, מִזִּבְיֵם הֵם, ¹⁷לְכַבֵּם,
¹⁸לְמַהֵר, ¹⁹לְרַחֵן, ²⁰לְבַשֵּׁל, ²¹וְלֹא־לְפִי, ²²עֲנִינִים אֲזָרִים,
פְּעֻלוֹת אַחֲרוֹת, ²³אֲכֵן לֹא כָל, ²⁴טוֹב לְשֵׁתוֹת, ²⁵וְגַם,
²⁶שְׂשׂוּה, נְשׂוּיִם, ²⁷בְּתוֹעֲלוֹתָם, ²⁸מְהוֹר, מְהוֹרִים, ²⁹כָּל־כֶּלֶם מְאֹדוֹ,
עַד מְאֹד, ³⁰צַח, ³¹נֶזֶךְ־רִיחַ, ³²וְלֹא צָבַע, ³³נִרְפְּשִׁים,
נֶאֱלָחוּם, מְלוֹבְלָכִים, ³⁴לֹא טוֹב, ³⁵לְשֵׁתוֹת.

8.

Die Luft ¹trocknet den ²weichen Lehm und Kalk. ³We-
der Menschen ⁴noch Thiere ⁵können die Luft entbehren. Die
Luft ist so ⁶dünn und ⁷durchsichtig, daß man sie ⁸kaum sieht.
Sie ⁹bewegt sich oft; die ¹⁰bewegte Luft nennt man Wind.
Ein sehr starker ¹¹Wind heißt ¹²Sturm; ein ¹³heftiger
¹⁴Sturm ¹⁵kann Bäume ¹⁶entwurzeln und Häuser ¹⁷einstür-
zen. Auf den ¹⁸Bergen ¹⁹wehen reinere Lüfte ²⁰als in den
²¹Thälern. ²²Frische Luft ist der ²³Gesundheit sehr ²⁴dienlich,
²⁵unreine Luft ist ²⁶höchst ²⁷ungesund.

¹תִּיבֵשׁ, ²הִרְדָּה, ³אָף לֹא, ⁴וְאָף לֹא, ⁵וַיִּכְלוּ לְשֵׁאת
מִחֲסוֹר, ⁶דָּקָה, ⁷וַיִּזְכֶּה וּשְׁקוּפָה, וּבְהִירָה, ⁸אֲשֶׁר כְּמַעַט
לֹא יִרְאוּהָ, לֹא תִרְאֶה לְעֵינַי, ⁹תִּנְנוֹעַ הִנֵּה וְהִנֵּה, ¹⁰הַמְתַּנּוֹעֶעֶת,
אֲשֶׁר תִּנְנוֹעַ, ¹¹רוּחַ חֹזֶק מְאֹד, יִקְרָא, ¹²סְעָרָה, ¹³סוּפָה,
גְּדוֹלָה, חֲזָקָה, ¹⁴תּוֹבֵל, ¹⁵לְשֵׁרֵשׁ, וְלַהֲרוֹם, וְלַהֲפִיל,
¹⁶הָהָרִים, ¹⁷יִשְׁיבוּ, וְפִיחוּ, ¹⁸מֵאֲשֶׁר, ¹⁹בְּעַמְמִיקִים, ²⁰חֲדָשָׁה,
נֶכֶה, ²¹לְבְרִיאוֹת־הַגּוֹף, ²²מִזִּיקָה מְאֹד, טוֹבָה מְאֹד, ²³בְּלִתִּי-
מְהוֹרָה, ²⁴מְאֹד עַד מְאֹד, ²⁵מִזִּיק לְבְרִאוֹת הַגּוֹף, לֹא
טוֹב לְאָדָם.

9.

Pflanzen.

Aus der ¹Erde ²sprießen ³Gräser, Kräuter und ⁴Bäume; ⁵diese und jene haben ⁶Wurzeln, ⁷alle jede nach ihrer ⁸Art, ⁹welche aus der Erde ¹⁰Nahrung ¹¹ziehen und ¹²saugen. ¹³Außer der Wurzel gibt es ¹⁴noch bei Kräutern den Stengel, und bei Bäumen den ¹⁵Stamm; auch ist in jedem ¹⁶Gewächse ¹⁷Saat zu seiner ¹⁸Fortpflanzung ¹⁹enthalten; alle Pflanzen ²⁰wachsen, ²¹blühen, und ²²bringen Saam, ²³Früchte nach ihrer Art; es gibt ²³Blüthen, welche sehr angenehm ²⁴duften. Es gibt Früchte, welche auch für den ²⁵Menschen ²⁶genießbar sind, und Gräser die für ²⁷Thiere gut sind. Es gibt aber ²⁸auch Gräser und Früchte, die ²⁹giftig sind, und wenn Menschen oder Thiere sie ³⁰essen, müssen sie ³¹sterben.

הצמחים

¹מִן הָאֲדָמָה, ²וַיִּצְמְחוּ, ³הַדִּשְׁאָה הָעֵשֶׂב, ⁴וְהָעֵצִים,
⁵אֵלֶּה וְאֵלֶּה, ⁶שֶׁרֶשׁ, ⁷כָּל אֶחָד וְאֶחָד, ⁸לְמִינֵו, לְמִינֵהֶם,
⁹וְאֲשֶׁר הֵם, ¹⁰מְחִיָּה, מִזֶּן, אוֹכֵל, ¹¹וַיִּמְשְׁכוּ, יִשְׂאֲפוּ אֶל קֶרְפֶּם,
¹²יָרוּ, ¹³וַיִּינְקוּ, ¹⁴יֵישׁ עוֹד, הַמִּצָּא הַגֶּבְעוּל, הַקִּנָּה,
¹⁵הַנְּזֹע, ¹⁶בְּכָל צִמַח, ¹⁷וְרֵעַ, ¹⁸לְהַחֹת, ¹⁹נִמְצָא, ²⁰וַיִּגְדְּלוּ,
²¹וַיִּצְמְחוּ, ²²וַיִּבְיֵאוּ פְרִי־זֵרַע לְמִינֵהֶם,
²³נִצְנִים, ²⁴אֲשֶׁר יִתְנוּ רִיחַ טוֹב, מְאֹד נָעִים, ²⁵גַּם לְאָדָם,
²⁶טוֹב לְמֵאֲכָל, ²⁷הַטּוֹבִים לְבְהֵמוֹת־שָׂדֵי, ²⁸אֲמָנִם יֵשׁ גַּם,
²⁹הַמִּלְאִים מְרִירוֹת אָרֶס, ³⁰וְאִם יֹאכְלוּם, ³¹אָז מוֹת יָמוּתוּן.

10.

Die lebendigen Wesen.

Die ¹Wesen, welche sich hin und ²her ³frei ⁴bewegen können, heißen lebendige ⁵Thiere; es gibt Thiere ⁶welche auf vier ⁷Füßen ⁸herumgehen, ⁹welche auf ihrem ¹⁰Bauche, ¹¹he-

rumkriechen, ¹²welche mit ihren Flügeln ¹³herumfliegen, und welche auch im Wasser ¹⁴schwimmen; die erste ¹⁵Sorte nennt man vierfüßige ¹⁶Thiere, die ¹⁷andere heißt ¹⁸Gewürm, die ¹⁹dritte sind die ²⁰Vögel, und die ²¹vierte sind die ²²Fische. Die vierfüßigen Thiere lassen sich ²³eintheilen in: ²⁴zahme und ²⁵wilde. Zu den zahmen ²⁶gehören: der ²⁷Ochs und die Kuh, der ²⁸Widder und das Schaaf, die ²⁹Ziege, das ³⁰Pferd, der ³¹Esel, der ³²Hund und die ³³Katze; zu den ³⁴wilden gehören: der ³⁵Hirsch, die ³⁶Gemse, der ³⁷Löwe, der ³⁸Tiger, der ³⁹Wolf und der ⁴⁰Eber.

החיים

¹היצורים, ²אשר הנה והנה, בה ובה, ³בדרור, חפשים לחפצם, ברכונם, ⁴לנוע ללכת, ⁵חיים, נפש חיה, ⁶אשר, ⁷על ארבע רגליהם, ⁸יהלכון, ⁹ואשר, ¹⁰על גחונם, ¹¹יזחלו, ¹²ואשר בכנפיהם, ¹³יעופו וגם אשר, ¹⁴ישוחו, ישוטו, ¹⁵המין הראשון, ¹⁶הולכי על ארבע, ¹⁷השנית, ¹⁸רמה, ¹⁹השלישית, ²⁰הם צפרים בעליהנפים, ²¹והרביעית, ²²הם הדגים, ²³יתפרדו למיניהם, יחלקו, ²⁴לבהמה (ביתות), ²⁵ולחיה, (מדברית, פרא, שובב, ²⁶לבהמה הביתות) יחשבו, ²⁷הישור והפרה, ²⁸האיל והבבשה, ²⁹העז, ³⁰והסוס, ³¹החמור, ³²הבלב, והחתול, ³³להחיה (המדברית) הפרא יחשבו, ³⁴הצבי, ³⁵החמור, ³⁶הארבה, ³⁷הנמר, ³⁸והזיר היער.

11.

Die Vögel und Würme.

Die ¹Vögel lassen sich ebenfalls in zahme und wilde eintheilen. zahm gemacht ²wurden: der ³Hahn und die Henne, die ⁴Gans, die Taube; ⁵wilde sind: der ⁶Abler, der ⁷Storch und der ⁸Nabe; das ⁹Gewürm aber ist ohne ¹⁰Ausnahme dem Men-

schen ¹¹feind und zugleich ¹²verhasst, von der ¹³Schlange, die den ¹⁴Lebendigen zu ¹⁵Tode ¹⁶sticht, bis zum ¹⁷Grabwurm, der an der Leiche ¹⁸frisst; ohne ¹⁹Zweifel ²⁰liegt ein ²¹tiefer ²²Gedanke dem ²³Zusammenhange zu ²⁴Grunde, ²⁵welchen wir im Gesetze ²⁶Moses zwischen dem ²⁷Vorfall mit der Schlange im ²⁸Paradies und der ²⁹Unreinheit alles ³⁰Gewürmes ³¹bemerkten können.

הָעוֹפוֹת יִחְלְקוּ גַם הֵם, לְבֵיתוֹת נַעֲשׂוּ, הַתְּרַנְּגוֹל
הַתְּרַנְּגוֹלֹת, הָאָזוּ וְהַיֹּנְדָה, וּפְרָא־עוֹף, הוּא הַנָּשֵׁר,
הַחֲסִידָה, וְהָעוֹרֵב, אֲבָל הַזּוּחַל, ¹⁰בְּלִי יוֹצֵא מִן הַבְּלָל,
¹²אֹיֵב, וְגַם שְׁנוּא, ¹³מִן הַנְּחָשׁ, ¹⁵הַנּוֹשֵׁף, ¹⁴אֶת
הַחִי, ¹⁶עַד מוֹת, ¹⁷וְעַד תּוֹלַעַת־הַקֶּבֶר, הַרְמָה, ¹⁸הָאוֹכֵל
בְּשֵׁר הַמְּתִים, ¹⁹וּבְלִתֵּי סֶפֶק, ²⁰מוֹנָח, ²¹עֲמוּק, ²²רַעֲיוֹן,
²³אֶל הַקָּשֶׁר, הַהִתְקַשְׁרוֹת, הַהִתְיַחְסוֹת, ²⁴כִּי־סוּד, לִי־סוּד מוֹסֵד,
²⁵אֲשֶׁר אֲנַחֲנוּ, ²⁷בֵּין מְקָרָה, ²⁶בְּתוֹרַת מִשָּׁה, ²⁸גַּן עֵדֶן וּבֵין,
²⁹מוֹמְאֵת כָּל, ³⁰הַיִּשְׂרָץ הַזּוּחַל נוֹכַח, ³¹לְרְאוֹת, לְמַצָּא.

12.

Die Sprache.

Die Thiere ¹geben ²öfters einen ⁵Laut von sich; der Hund ⁴bellt, das Pferd ⁵wiehrt, der Hahn ⁶kräht und s. w. Die Thiere haben ⁷also ⁸verschiedene Stimmen. Manche Vögel, wie die ⁹Nachtigallen, ¹⁰ Lerchen und ¹¹ dergleichen, ¹² ergötzen uns im ¹³Frühlinge durch ihren ¹⁴schönen ¹⁵Gesang, ¹⁶ doch selbst der ¹⁷vorzüglichste ¹⁸Singvogel hat ¹⁹keine so ²⁰liebliche, ²¹ wohlklingende Stimme, wie der ²²Mensch; denn die menschliche Stimme ²³übertrifft den schönsten Gesang der ²⁴Vögel. Die Stimme der Thiere ist sehr ²⁵beschränkt und ²⁶selbst diejenigen Vögel welche am ²⁷schönsten singen können ²⁸singen im ²⁹Grunde ³⁰immer nur ³¹einerlei, der Mensch ³²dagegen, kann sehr ³³verschiedene und ³⁴vielerlei ³⁵Töne ³⁵erbringen. Er ³⁷kann

mit der Stimme ³⁸alle möglichen Laute ³⁹nachahmen. Die ⁴⁰Menschenstimme hat ⁴¹also bei ⁴²weitem den ⁴³Vorzug vor der Thierstimme.

האדם המדבר

יִתְנֶנּוּ, ²לְפַעֲמִים, ⁵קוֹל, ⁴נֹוֹבֵחַ, ⁵נֹוֹחֵר, ⁶קוֹרָא, ⁷אִם
 בֵּן, ⁸שׁוֹנִים, נִפְרָדִים, ⁹בְּמוֹ זְמִירַת הַלָּיִל, ¹⁰צְפוֹר־דְּרוֹר,
¹¹וְכִדְוִמִיהֶם, ¹²יַעֲנֶנּוּ אוֹתֵנוּ, ¹³בְּאָבִיב, ¹⁴הַנְּעִים הַיְּפֵה,
¹⁵וְזָמַר, קוֹל זְמֵרוֹת, ¹⁶אֲבַל גַּם, ¹⁷הָעוֹלָה עַל בְּדָנָה, ¹⁸הַצְּפוֹר
 נְעִים-הַזְּמִירוֹת, ¹⁹אֵין לוֹ, ²⁰נִחְמָד, נְעִים, ²¹טוֹב לְשִׁמּוֹעַ,
²²בְּאֲשֶׁר לְבֵן הָאָדָם, ²³עוֹלָה עַל, טוֹב מִן, ²⁴שִׁירֵי הַשִּׁירִים
 אֲשֶׁר לְצַפְרִים, ²⁵צֵר, גְּבוּל, ²⁶וְגַם הַהֵנָּה, ²⁷אֲשֶׁר
 תִּפְרוֹצְנָה, לְהִטִּיב זְמִירוֹתֶיהֶן עַד מְאֹד, ²⁸וְזָמְרוּ, ²⁹בְּאֵמֶת,
³⁰תְּמִיד, ³¹רַק שִׁיר אֶחָד, ³²לְעַמֶּת זֶה, ³³שׁוֹנִים מְאֹד,
³⁴וְרַבִּים לְמִינֵיהֶם, ³⁵קוֹלוֹת, ³⁶לְהוֹצִיא, לֵהֵת, לְהִשְׁמִיעַ,
³⁷הוּא יוֹכַל, יְכַל, ³⁸בְּכָל מִינֵי הַקּוֹלוֹת הָאֲפִשְׁרִיּוֹת, ³⁹לְדַמּוֹת,
 לַעֲשׂוֹת, לְהַעֲרִיךְ, ⁴⁰קוֹל-הָאָדָם, ⁴¹אִם בֵּן, ⁴²רַב מְאֹד הַמְּרַחֵק
 בְּיַנְיָהֶם, ⁴³וְתֵר שְׂאֵת, ⁴⁴עַל קוֹל הַחַיִּים, וְהַבְּהֵמָה וְהָעוֹף.

15.

Ein noch weit wichtigerer ¹Vorzug des Menschen vor dem ²Thiere aber ist die ³Sprache. Der Mensch kann ⁴sprechen, aber die Thiere nicht. Es gibt ⁵zwar Vögel, die ⁶einige Worte sprechen ⁷lernen z. B. der ⁸Staar, der ⁹Papagei, aber ¹⁰sie sprechen da nicht aus sich ¹¹selbst, sondern sind ¹²nur ¹³abgerichtet.

Der ¹⁴Jäger Morik hatte einen Staar ¹⁵abgerichtet so daß ¹⁶er einige Worte sprechen konnte. ¹⁷Wenn der Jäger ¹⁸rief: „Stärlein, wo ¹⁹bist du?“ ²⁰so schrie der Staar ²¹alle-
 mal „da bin ²²ich! des ²³Nachbars kleiner Karl ²⁴hatte an dem Vogel eine ²⁵große ²⁶Freude, und machte ihm ²⁷öfters einen ²⁸Besuch. Als Karl ²⁹einmal kam, war der Jäger eben

nicht in der ⁵¹Stube. Karl fing ⁵²geschwind den Vogel, ⁵³steckte ihn in die ⁵⁴Tasche, und ⁵⁵wollte sich damit ⁵⁶fortschleichen allein in eben dem ⁵⁷Augenblicke kam der ⁵⁸Jäger bei der ⁵⁹Thüre herein. Er ⁴⁰dachte dem Knaben eine Freude zu ⁴¹machen, und rief wie ⁴²gewöhnlich: „Stärlein, wo bist du?“ — und der Vogel in der Tasche des Knaben schrie, so ⁴³laut er ⁴⁴konnte: „da bin ich!“ —

Karl ⁴⁵mußte den Vogel ⁴⁶wieder heraus geben und ⁴⁷durfte zum Jäger nicht mehr in das Haus ⁴⁸kommen, ⁴⁹weil er so ⁵⁰unehrlich handelte.

Dieser Vogel war nur ⁵¹abgerichtet. Er sprach diese Worte nicht aus sich selbst, denn:

Wenn ⁵²gleich der Staar auch Worte ⁵³spricht,
⁵⁴Versteht er doch den ⁵⁵Inhalt nicht.

עוֹד מֵעֵלָה יִתְּרָה, יִקַּר וְגִדְלָה יוֹתֵר, לְאָדָם מִן הַבְּהֵמָה,
הוּא הַדְּבַר, וְיֻכַל לְדַבֵּר, אֲמָנָם יֵשׁ, מְלֵאִת אַחֲדוֹת,
הַלּוֹמְדוֹת, כִּמּוֹ לְמִשָּׁל, הַחֲזוֹרִיר, וְהַתְּכִינִי, אֲבָל הֵם,
מִקְרָבָם, מִלֵּבָם, מְרוּחָם, מֵעֲצָמָם, כִּי אִם זֹאת, רַק
מִצּוֹת אֲנִי שִׁים מִלְּמֹדָה, הַצִּיד, לְלֹמֵד, לְלֹמֵד, עַד אֲשֶׁר,
וְכִאֲשֶׁר, קָרָא אֵיכָה, אֶתָּה, אִזְ קָרָא, תְּמִיד פֹּה
הַגִּנִּי, וּבֵן שְׁכֵנֵי הַקָּטָן, מִצָּא מִצָּא; גְּדוּלָה, רַבָּה,
שְׂמֵחָה, מְדִי עַת בְּעֵתוֹ, בָּא לְשַׁחַר פְּנֵיו, בָּא יָבֵא
לְרֹאוֹתוֹ, וַיְהִי הַיּוֹם בָּבּוֹא, וַיֹּאזֶן אֵין בְּבֵיתוֹ, אַחֲזוֹתֶפֶשׁ
מִהָר, וַיִּשְׁמְעוּהוּ, וַיִּטְמְנֵהוּ, בְּאִמְתַּחַתוֹ, בְּכִסּוֹ, וַיֹּאמֶר,
וַיִּחְפוֹץ, לְהַמְלִיט עִמּוֹ, אֲבָל בְּרַגַע הוּא, בָּא, שָׁב
נֹצֵב, אֶל הַדָּלֶת, אֶל יַד הַפֶּתַח, וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ, לְשִׂמְחָה
נִפְשׁ הַנֶּעֶר, לָתֵת שְׂמֵחָה בְּנִפְשׁ הַיֶּלֶד, לְעִשׂוֹת רְצוֹן הַיֶּלֶד,
וַיִּקְרָא בְּדַרְכּוֹ תְּמִיד, קָרָא בְּקוֹל גְּדוֹל, כְּפִי יְכוּלָתוֹ,
וַיֹּאמְרוּ, לְהֵיטִיב, וְלֹא יָכֵל עוֹד, לָבּוֹא אֶל בֵּיתוֹ,
וְעַל כֵּי, הִתְנַהֵג לֹא בְּצַדִּיקָה, רַק מִלְּפִד מוֹרְגָל, כִּי אִם

זַם, מְלִים, דְּבָרִים, אַךְ לֹא יָבִין, הָעֵינַן, הָרַעֲיוֹן, הַמַּחֲשָׁבָה

14.

Es gibt Kinder, die sich so ¹benehmen, als ²ob sie gar nicht reden ³könnten. Wenn man sie ⁴fragt so ⁵stehen sie so ⁶stumm da wie die ⁷Bildsäulen; dies ist sehr ⁸unschicklich. Ein ⁹artiges Kind ¹¹befolgt den ¹²Denkfreim:

Wenn dich Jemand sollte ¹²fragen
Mußt du stets auch Antwort sagen!

¹³Manche Kinder haben die Gewohnheit, ¹⁴immer nach solchen ¹⁵Dingen zu ¹⁶fragen, die sie nicht zu wissen ¹⁷brauchen und sie nichts ¹⁸angehen. Sie ¹⁹sind ²⁰borwichtig. Wenn die Eltern den Kindern etwas ²¹befehlen, so sollen sie ²²gehörchen, ohne noch ²³lange darüber zu fragen. Sonst könnte es ihnen auch ²⁴gehen, wie dem Heinrich. Dieser hatte nämlich die üble Gewohnheit bei allem, was seine Eltern ihm sagten immer zu fragen: „Ei, warum ²⁵denn?“ — ²⁶Einst ging er in die ²⁷Schule, der Vater sah ihm nach und ²⁸bemerkte daß Heinrich auf das ²⁹Eis im ³⁰Teiche ging, welcher erst ganz ³¹dünn überfrozen³² war. Der Vater rief ihm mit ³³lauter Stimme zu: „Heinrich, Heinrich ³⁴heraus aus dem Teiche!“ Heinrich hörte es. Aber ³⁵anstatt so³⁶gleich herauszugehen blieb ³⁷er auf dem ³⁸knackenden Eise stehen, und fragte: „Warum denn Vater?“ Der Vater wollte ihm die ³⁹Ursache sagen, aber ⁴⁰plötzlich ⁴¹brach die dünne ⁴²Eisrinde, Heinrich ⁴³sank unter und wäre ⁴⁴beinahe ertrunken, wenn man ihm nicht ⁴⁵schnell zu ⁴⁶Hülfe geeilt wäre.

אִישׁ מִנְהַגִּים בְּאֵלוֹ ³לֹא יָדְעוּ מֵאוֹמָה ⁴בְּאִישׁ
יִשְׁאֲלוּם ⁵יִתְיַצְבוּ, יַעֲמְדוּ ⁶בְּאֵלָמִים ⁷בְּמֹו פְּסִילִים וְעַצְבִּים
⁸וְזֹאת לֹא טוֹבָה, בְּלִי חֵן, לֹא בְּחֻכְמָה ⁹בֵּין מִשְׁבִּיל, יֶלֶד חָכָם
¹⁰יַעֲשֶׂה מִצּוֹת ¹¹הַשִּׁירָה, יִשֵּׁר מִשְׁבִּיל, שִׁירָה הַמּוֹבְרַת ¹²אִם
יִשְׁאֵל מֶה אִישׁ אוֹתָךְ ¹³וַיֵּשׁ . . . אִישׁר הֶסֶבֶן יִסְבִּינוּ, אִישׁר

מִנְהַגָם ¹⁴תְּמִיד ¹⁵עַל הַדְּבָרִים הָהֵם ¹⁶לְהַרְבּוֹת לִשְׂאֵל ¹⁷אִשָּׁר
 לֹא נִתְּנוּ לָהֶם לְדַעַת , ¹⁸וְאִשָּׁר אֵין לָהֶם אֶתֶם דְּבַר , ¹⁹הֵם
 הַמָּוֶה , ²⁰הַנְּמַהֲרִים, הַמְּבוֹהָלִים , ²¹יִצּוּ, יִפְקְדוּ , ²²וְשִׁמְעוּ
 יִמְלֹאוּ, יַעֲשׂוּ , ²³לְהֶאֱרִיךְ, לְהַרְבּוֹת שְׂאֵלוֹת , ²⁴יִקְרָה אוֹתָם
 כְּמִקְרָה , ²⁵וְמִדוּעַ זֶה אֵיפֹה ? וְלָמָּה זֶה ? ²⁶וַיְהִי הַיּוֹם , ²⁷בְּיַת
 הַסֵּפֶר , ²⁸וַיִּרְא וַיִּבֶט מֵרְחוֹק , ²⁹הַקָּרָה , הַקְּפֹאֹן , ³⁰הַנֶּהָר
 הַיָּאוֹר , ³¹רֶק , ³²קְפֹא , הִיָּה לְקָרָה, קָרָה , ³³בְּקוֹל קוֹרָא, קוֹל
 גְּדוֹל , ³⁴סוֹר, גֶּשׁ הֶלְאָה, צֹא , ³⁵תַּחַת , ³⁶מִהַר , ³⁷וַיַּעֲמֹד ,
³⁸מִתְמוֹטֵט, מִתְנוּעַע מִתְפוֹרֵר, ³⁹הַסִּיִּבָּה, הַנְּסֻכָּה , ⁴⁰לִפְתָּע,
 פְּתֹאוֹם , ⁴¹נִשְׁבֵּר, הַתְּפוֹרֵר , ⁴²מִכְסֵּה הַקָּרָה, מִסָּה, מִסְכַּת ,
⁴³נִמְטָע, טָבַע, ⁴⁴צָלַל כְּמַעֵט, ⁴⁵מִהַר, כְּרַגַּע, ⁴⁶יִשׁוּעָה, עֲזָרָה .

13.

Es ¹gibt ²manche Menschen, die von ³Geburt an
⁴stumm sind und also nicht reden ⁵können. Solche Menschen
 sind recht zu ⁶bedauern. Manu kann ⁷ihnen nichts sagen und
 sie können Andern nichts ⁸mittheilen. ⁹Denket euch ¹⁰einmal
 wie ¹¹traurig und ¹²langweilig es für euch wäre, wenn ihr
 nicht reden könntet!— Aber ¹³eben, weil die Sprache eine so
 große ¹⁴Volthat ist, sollen wir auch nichts ¹⁵Unnützes, noch
 viel ¹⁶weniger aber Böses reden. Wer viel Unnützes redet,
 der ist ein ¹⁷Plaudermaul, ein Schwätzer.

Plaudern bringt dir keine Ehr',

Rede wenig, höre mehr!

¹יֵישׁ וַיֵּישׁ , ²בְּמִוֶּה הַרְבֵּה , ³מִלִּידָה, מִיּוֹם הַוּלְדָם ,
⁴אֲלֵמִים , ⁵וַיִּכְלוּ ⁶אֵלֶּה עַד מָאֵד, צָר צָר, הַנִּיד לָהֶם לְרַחֲמָם ,
⁷לָהֶם, ⁸לְתַת חֶלֶק, לְהוֹדִיעַ, ⁹דוֹמוּ בְּנַפְשֵׁיכֶם, אָמְרוּ בְּלִבְבְּכֶם ,
¹⁰נָא , ¹¹תוֹנָה, וְעוֹצֵב , ¹²עֲנַמַת נַפִּישׁ, מִחֶלֶת נַפִּישׁ , ¹³אֲבָל גַּם
¹⁴דְּבַר חֶסֶד, טוֹב , ¹⁵בְּלִתִּי מוֹעִיל, לְלֹא הוֹעִיל, אֶךְ לְמוֹתָר,

16 וְזָמָּה גַם כָּל רָע, רוּפִי, 17 פּוֹתָה שְׁפָתַיִם, אֲוִיל - שְׁפָתַיִם.

16.

Wer 1 undeutlich redet, der wird 2 falsch oder gar nicht verstanden. Man muß sich 3 frühe daran 4 gewöhnen, 5 deutlich und 7 richtig zu sprechen, nicht zu 8 langsam und 9 schreiend, aber auch nicht zu schnell und nicht zu leise.

1 אִישׁ שֶׁשְׁפָתַיִם בְּרוּר לֹא יִמְלָלוּ, לֹא בְרוּר, 2 שֶׁקֶר, יִשְׂאֵל לֹא כֵן, 3 לְהַבִּין, 4 בְּנוֹעַר, בִּילְדוּתוֹ, 5 לְהַרְגִיל, לְהַסְבִּין, בְּרוּר, בְּאֵר הַיָּטִיב, 7 וְיִישֵׁר וְנָכוֹן, 8 לְאֵט לְאֵט, 9 לְקְרֹא בְּקוֹל, הַיָּדִים קוֹל, 10 בְּדַמְטָה, קוֹל דְּמָמָה דְּקָה בְּלִתִּי יִשְׁמַע.

17.

Ganz kleine 1 Kinder, die man noch auf dem 2 Arme tragen 3 muß, können noch nicht reden. Sie 4 lallen oder stammeln nur. Erst nach und 5 nach 6 lernen sie 7 einzelne Wörter 8 aussprechen. Auch die größern Kinder, welche schon in die Schule gehen, können noch nicht viel reden. Sie wissen von vielen 9 Dingen, die sie schon gesehen haben, den 10 rechten Namen nicht. Auch können sie nur sehr 11 wenig von dem sprechen, was man an den Dingen 12 bemerkt. Kinder müssen also in der Schule noch besser sprechen 13 lernen. Wer sprechen will, muß zu erst etwas wissen, und daher die 14 Dinge, von denen er sprechen will, 15 aufmerksam betrachten.

1 ילדים, 2 על זרוע, 3 יבישאאו, הַבִּישָׂאנָה, 4 יתנו קול, יִשְׁמִיעוּ קוֹל כְּבֵד פֶּה, כְּבֵד לִשׁוֹן יִבִּיעוּ, 5 על יד, על יד, 6 לפרו, 7 דברים אחדים, מלות אחדות, 8 לדבר, 9 דברים הרבה, ענינים שונים, 10 ישם הנכון, שםם, 11 מעט, 12 רואים, מבינים, 13 לדעת, להבין, 14 הדברים, הטנינים, 15 בשום לב, באוזן קשבת, עין ראה.